

*Mr. sci. med. dr Jovo KOVAČEVIĆ
POTPUKOVNIK**

**PREGLED TERITORIJALNIH BOLNICA
NARODNOOSLOBODILAČKOE VOJSKE I PARTIZANSKIH
ODREDA JUGOSLAVIJE 1941-1945.**

U Pregledu su date skoro sve teritorijalne bolnice koje su postojale u narodnooslobodilačkom ratu od početka ustanka do kraja rata.

U početku su partizanski odredi nazivali bolnicom svaki smeštaj težih ranjenika i bolesnika po seoskim kućama ili objektima u šumama, kao i one koje su formirane u oslobođenim gradovima, u postojećim gradskim bolnicama (zapadna Srbija, Crna Gora, Bosanska krajina).

Prikazane su samo one bolnice koje su imale stalni smeštaj na jednoj teritoriji, sa obezbedenom stručnom medicinskom pomoći i kapacitetom preko 10 kreveta, odnosno ležaja.

Ovde nisu ušle pokretne bolnice iz sastava operativnih jedinica (brigadne, divizijske, korpusne i armijske bolnice). Međutim, pojedine pokretne bolnice nekih jedinica, koje su se duže vremena zadržavale na jednom mestu i vršile funkciju teritorijalne bolnice, prikazane su u ovom pregledu.

Radi bolje preglednosti, bolnice su prikazane po godinama rata i teritorijama gde su postojale. Zbog ugroženosti bolnice su premeštene s jedne teritorije na drugu, pri čemu su menjale ime. Neke su bile uništene od neprijatelja ili rasformirane za vreme ofanzive, da bi se kroz neko vreme ponovo obnavljale na istom ili drugom mestu, pod istim ili drugim imenom, a neke su uspevale da se održe tokom jedne do dve godine a pojedine i tokom celog rata.

U Pregledu su dati samo najosnovniji dostupni podaci o ovim bolnicama. Međutim, ove bolnice su podrobnejše opisane u pojedinim poglavlјjima ove edicije, gde se može dobiti opšrinija slika o postojanju, stručnom radu, kadrovima, materijalnom obezbeđenju i njihovoj krajnjoj sudbini.

Pregled je rađen da bi se dobio što potpuniji uvid u rad sanitetske službe, iskazan kroz obim bolničkih ustanova na teritoriji Jugoslavije, kako po pojedinim godinama rata tako i u ratu u celini.

U teritorijalnim bolnicama NOV i POJ lečeno je više stotina hiljada ranjenika i bolesnika, gde im je pod vrlo teškim uslovima, u kojima je voden NOR u Jugoslaviji, pružana medicinska pomoć.

Mr. sci. med. dr Jovo Kovačević, potpukovnik. Stupio u JNA 1. jula 1956. Lekar-specijalista za higijenu, načelnik higijensko-hemijskog odjeljenja Žavoda za preventivnomedicinsku zaštitu armije. Načelnik Arhiva sanitetske službe IVMNID. Član Saveza naučnih društava za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije.

bS	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V o / ' " ' ^ ^	a d a	Prošlo bobicu	Pri med ba
----	---------------	----------	--------------------	-------	------------------	------------

1941. GODINA:

1.	Bolnica Romanijskog NOP odreda	Bijele Vode - Dobrodole - Podromanija - Kula (Romanija)	28. 8. 1941.	posle 15. 1. 1942.	40-50	Početkom oktobra premeštena u Dobrodole, a u drugoj polovini novembra 1941. u Podromaniju
2.	Bolnica Drvarskog NOP odreda	s. Boboljusci (Bos. krajina)	polovina septemb. 1941.	početak oktobra 1941.		Premeštena u Podgrmeč
3.	Bolnica Konjičkog (Mstarskog) bataljona	Borci (Hercegovina)	oktobar 1941.	jul 1942.		
4.	Bolnica 4. bataljona 1. krajiškog NOP odreda	dl. Borja, iznad Tesića	početak oktobra 1941.	aprili 1942.	6-8; oko 60	Evakuisana u bolnicu na kosi Vitlovskej na Kozari
5.	Bolnica Drvarskog NOP odreda	Bosansko Grahovo	28. 7. 1941.	10. 9. 1941.	60-70 do 100	Premeštena u Podgrmeč (Lukići)
6.	Bolnica Ozrenskog NOP odreda	s. Brezici (iznad Dobroja) na pl. Ozren	oko 15. 8. 1941.	aprili 1942.	oko 30	oko 200 Ranjenici predati bolnici Zeničkog NOP odreda u s. Mitrovići
7.	Bolnica Drvarskog NOP odreda	Bolnica u Drvaru	27. 7. 1941.	26. 9. 1941.	90-100	oko 200
8.	Partizanska bolnica u Han Pijesku	Han Pijesak	oko 15. 10. 1941.	sredina januara 1942.	oko 80	
9.	Bolnica 3. krajiškog NOP odreda	blizu s. Janj na Pljevljanskim podovima (rejon Jajca)	oktobar 1941.	početak 1942.	25-30	
10	Druga bolnica Majevičkog NOP odreda	Korenita, ist. Bosna, zap. od Bijeljine	kraj avgusta 1941.	20. 2. 1942.	20-30	30 Prestala da radi zbog napada četnika. Prema drugim izvorima formirana novembar 1941.
11	Centralna partizanska bolnica u Grmeču (stara)	Majkić Japra - zaselak Lukići (Podgrmeč) - Grmeč (ispod Suhopoljskog vrha)	15. 10. 1941.	10. 08. 1942.	15-40; 75-80	oko 150-200 ranjenika i oko 150 bolesnika Prva partizanska bolnica u Podgrmeču (Bolnica 1. krajiškog NOP odreda). 10. 1. 1942. godine preseljena iznad Majkić Japre u Grmeč. U nju su došli ranjenici iz s. Boboljusci i Bosan Grahova (Drvarski odred).

12.	Bolnica NOP odreda »Zvezda«	s. Nišići, Okruglica, Srednje (ist. Bosna)	oko 20. 10. 1941.	početak aprila 1942.	20; 30	35	Ranjenici evakuisani u Sekoviće
13.	Bolnica 2. krajiškog NOP odreda u Palančiću	s. Palančiće (Kozara)	1941.	1941.			Premeštena iz s. Vučinovci
14.	Bolnica Drvarskog odreda u Prekaji	Prekaja kod Drvara	5. 8. 1941.	kraj septembra 1941.	15	50	
15.	Partizanska bolnica u Sjetlini	Sjetlina (ist. Bosna)	kraj decembra 1941.	polovina januara 1942.	oko 20		Evakuisana u Bijele vode
16.	Partizanska bolnica u Srebrnici	Srebrnica (ist. Bosna)	oko 15. 10. 1941.	1941.	30	40	
17.	Bolnica 1. kozaračkog NOP odreda	s. Strigovi kod Dobrljina (Bos. krajišna)	15. 12. 1941.	10. 6. 1942.	50-60		Evakuisana na Kosu Vitlovska na Kozari
18.	Bolnica Birčanskog NOP odreda	s. Sekovići, manastir Lovnica (ist. Bosna)	septem. 1941.	28. 8. 1942.	oko 60		
19.	Tajna odredska bolnica u Tisovcu	pl. Tisovac - Čemernica (sred. Bosna)	početak septembra 1941.	19. 5. 1942.	5-6; 35	preko 100	U Tisovcu radila svega 15 dana i krajem septembra prebačena u Čemernicu
20.	Partizanska bolnica u Vlasenici	Vlasenica (ist. Bosna)	oko 15. 10. 1941.	sredina januara 1942.	oko 150	oko 150	
21.	Bolnica 2. krajiškog NOP odreda	s. Vučinovci (Kozara)	početak avgusta 1941.				Premeštena u Palančiće
22.	Bolnica Kozaračkog NOP odreda	s. Vučkovac (Kozara)	oko 20. 12. 1941.	maja 1942.	10	oko 30	Priopjila se novoformiranoj bolnici u Kozarcu (Alagić pilana)
23.	Bolnica Majevičkog NOP odreda	s. Vukosavci na pl. Majevici	prv. pol. avgusta 1941.	20. 2. 1942.		40	Bolnicu su napali četnici 20. 2. 1942. i pobili ranjenike i sanitetsko osoblje.v. red. br. 10
24.	Bolnica u Beranama	Berane (sada Ivangrad)	20. 7. 1941.	10. 8. 1941.			U njoj su lečeni ranjeni partizani i italijanski vojnici. Ranjenici evakuisani prema Gornjim Selima i Kurikućama
25.	Bolnica u Bijelom Polju	Bijelo Polje	posle 20. 7. 1941.	početak avgusta 1941.			Služila partizanima i narodu. Radila kraće vreme

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
26.	Bolnica u Kolašinu	Kolašin	posle 20. 7. 1941.	početak avgusta 1941.	60		U njoj su lečeni ranjeni partizani i italijanski vojnici
27.	Bolnica u Savniku	Savnik	avgust 1941.	mart 1942.	20		Radila s prekidima: u avgustu, oktobru i od kraja decembra 1941.
28.	Bolnica u Riječanima	s. Riječani, Grahovo (srez Nikšić)	kraj oktobra 1941.	kraj aprila 1942.	40	120	Zbrinjavala ranjenike Operativnog štaba za Hercegovinu i iz borbi za Grahovo. - Spojila se sa bolnicom Orjenskog bataljona u s. Vranduk (Banjani)
29.	Šreska vojna bolnica - Žabljak (Partizanska bolnica Durmitorskog NOP odreda)	Žabljak	22. 11. 1941.	29. 5. 1942.	20-230	oko 500 (do 20. 5. 1942.)	U drugoj polovini maja 1942. otpočela evakuacija bolnice iz Žabljaka u s. Crna Gora (na Pivskoj visoravni)
30.	Bolnica Zetskog NOP odreda	na Radovču (Piperi) - manastir Duge - s. Blizna - Nikšićka župa - s. Sipačno	25. 11. 1941.	5. 5. 1942.	do 60		Do sredine aprila bila na Radovču, a posle u pokretu (do 5. 5. 1942. bila je u s. Sipačno a u Boriče stiže 10. 5. 1942.).
31.	Bolnica Orjenskog bataljona	s. Brezov Dol (Donje Krivošje) - s. Vrbanj - s. Konjsko - Zubacke Uble - s. Bijela gora - Banjane	7. 12. 1941.	8. 5. 1942.	20-40	oko 80	Premeštena 20. 4. 1942. u s. Konjsko. Kroz bolnicu od januara prošlo oko 80 ranjenika. - U Banjanima obrazovana zajednička bolnica ovog bataljona i Nikšićkog i Lovćenskog NOP odreda.
32.	Bolnica u Ostrogu	Manastir Oštrog - s. Pavkovići (srez Danilovgrad)	decembar 1941.	aprili 1942.	25-50		Nalazila se na teritoriji partizanskog odreda »Bijeli Pavle«
33.	Bolnica Nikšićkog NOP odreda	Gornje polje u s. Sipačno (blizu Nikšića) - s. Presjeka - s. Boriče	kraj decembra 1941.-početak januara 1942.	14. 05. 1942.	40-150		Krajem marta 1942. bolnica se premešta u Presjeku, gde ostaje do 5. 5. 1942. Fuzioniše se sa bolnicom Zetskog NOP odreda i prebacuje u s. Boriče (srez Pivski)

34.	Partizanska bolnica Petrova gora	Vrletne strane na Petrovoj gori (Kordun)	4. 10. 1941.	maj 1942.	26-40	98	Prva partizanska bolnica u Hrvatskoj. U drugim lokacijama postojala do oslobođenja zemlje. Imala 7 zemunica. Odlikovana Ordenom narodnog heroja Jugoslavije 1971.
35.	Bolnica - stacionar Samarica	Kod s. Čavić brdo (Šamarica, Banija)	avgust 1941.	24. 10. 1941.	10		Šumska baraka uništena od usataša. Izgorela 4 ranjenika i bolničarka
36.	Bolnica - stacionar u Pirovištu	s. Pirovište iznad Nebljusa i Kruga (Lika)	septembar 1941.	avgust 1942.			
37.	Bolnica Krbavica	s. Krbavica (Lika)	decembar 1941.	kraj marta 1942.	40		Prva partizanska bolnica u Lici
38.	Šumska bolnica Banija	zap. od puta Kraljevčani - Ljeskovac	decembar 1941.	kraj januara 1942.	9-10		
39.	Bolnica - stacionar Trnovac	s. Trnovac (Banija)	novembar 1941.	decembar 1941.	25-30		Ranjenici evakuisani u novoizgrađenu šumsku bolnicu
40.	Bolnica Čačanskog NOP odreda - Čačak	Čačak i Gornja Gorevnica	1. 10. 1941.	28. 11. 1941.	oko 200	oko 400	Zbog bombardovanja grada krajem oktobra Hirurško odjeljene premešteno u Gornju Gorevnicu (kapaciteća 50 kreveta). Ranjenici iz Čačka evakuisani u Užice.
41.	Bolnica Čačanskog NOP odreda - Gornji Milanovac	Gornji Milanovac	28. 9. 1941.	22. 11. 1941.	oko 100-140	oko 200	Početkom oktobra izdvojen je deo bolnice (oko 40 kreveta) u Savinac, odakle je evakuisan 7. 11. 1941. (radi napada četnika)
42.	Bolnica Čačanskog NOP odreda - Guča	Guča	24. 9. 1941.	29. 11. 1941.		111	
43.	Bolnica Kraljevačkog NOP odreda - Sokolje	Klisura Sikolje kod s. Kamenice, pl. Goč	septem. 1941.	kraj novembra 1941.	40	50	
44.	Bolnica Kragujevačkog NOP odreda - Toponica	s. Oplanić - s. Toponica - s. Dulen	početak avgusta 1941.	25. 11. 1941.	10-70	200	Do 15. 9. 1941. bolnica je bila u s. Oplaniću. U s. Dulen formirana je 22-23. 10. 1941. druga bolnica Kragujevačkog odreda, koja je početkom novembra spojena sa bolnicom u Toponici.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
45.	Bolnica Šumadijskog NOP odreda - Rudnik	pl. Rudnik	početak oktobra 1941.	24. 11. 1941.	40	50	
46.	Bolnica Mačvanskog NOP odreda - Čokešina	Čokešina	avgust 1941.	kraj septembra 1941.	30-50	oko 50	Ranjenici evakuisani prema Krupnju
47.	Bolnica Posavskog NOP odreda - Kožuvar	s. Kožuvar - s. Miličinica	oko 20. 8. 1941.	18. 10. 1941.	15^0	do 50	Od kraja septembra bila u Miličinici. Posle su ranjenici evakuisani prema Počuti i Rogačici
48.	Bolnica Valjevskog NOP odreda	s. Mušići - s. Mratišići - s. Bukovac - s. Stapar - s. Počuta	septembar 1941.	sredina novembra 1941.			Ranjenici evakuisani prema Užicu
49.	Bolnica Valjevskog NOP odreda - Krupanj	Krupanj	7. 9. 1941.	15. 10. 1941.	100-120	200	
50.	Bolnica Užičkog NOP odreda - Užice	Užice	24. 9. 1941.	28. 11. 1941.	150-400	oko 500-600	Ranjenici evakuisani na Zlatibor i dalje u Sandžak
51.	Bolnica Užičkog NOP odreda - Zlatibor	Kraljeve vode (Partizanske vode)	21. 11. 1941.	30. 11. 1941.	oko 100	oko 900	Nemački vojnici 30. 11. 1941. na Zlatiboru zarobili i ubili oko 126 teških ranjenika - partizana
52.	Bolnica Užičkog NOP odreda - Bajina Bašta	Bajina Bašta	12. 9. 1941.	kraj novembra 1941.	oko 60	oko 120	
53.	Bolnica Užičkog NOP odreda - Ivanjica	Ivanjica	13. 9. 1941.	4. 12. 1941.		17	
54.	Bolnica Nova Varoš	Nova Varoš	4. 12. 1941.	6. 2. 1942.			
55.	Bolnica Požarevačkog NOP odreda - Kaona	Kaona	septembar 1941.	16. 10. 1941.		oko 40	
56.	Bolnica Svrliškog NOP odreda - Donji Dušnik	Donji Dušnik		kraj novembra 1941.			
57.	Bolnica Jablaničkog NOP odreda - Obražde	Obražde	sredina novembra 1941.	29. 12. 1941.	30-40	oko 100	Januara 1942. premeštena u Dobre vode
58.	Bolnica Leskovačkog (Kukavičkog) NOP odreda	Šutilica na pl. Kukavici	početak novembra 1941.	polovina novembra 1941.	40	15	Polovinom novembra 1941. ranjenici premešteni u s. Obražde

59.	Bolnica Valjevskog NOP odreda	Dragodol - (Vujanovača)	početak decembra 1941.	8. 1. 1942.	130	Ranjenici su premešteni u Vujanovaču, gde su bili do kraja januara 1942, ali bolnica nije formirana
-----	-------------------------------	-------------------------	------------------------	-------------	-----	---

1942. GODINA:

1.	Bolnica Romanijskog NOP odreda	Bijele vode - Dobrodole - Podromanija - Kula (Romanija)	28. 8. 1941. (v)	posle 15. 1. 1942.	40-50		
2.	Bolnica Konjičkog (Mostarskog) bataljona	Borci (Hercegovina)	oktobar 1941. (v.)	jul 1942.			
3.	Bolnica 4. bataljona 1. krajjiškog NOP odreda	pl. Borja iznad Teslića	početak oktobra 1941. (v.)	aprila 1942.	oko 60	25	
4.	Bolnica Ozrenskog NOP odreda	s. Brezici (iznad Dobrova)	oko 15. 8. 1941. (v.)	aprila 1942.	oko 30	oko 200	
5.	Partizanska bolnica u Han Pijesku	Han Pijesak	oko 15. 10. 1941. (v.)	sredina januara 1942.	oko 80		
6.	Bolnica 3. krajjiškog NOP odreda	bлизу с. Јанја на Пљевљским подовима (регион Јајца)	oktobar 1941. (v.)	početak 1942.	25-30		
7.	Druga bolnica Majevičkog NOP odreda	Korenita, (ist. Bosna zapadno od Bijeljine)	kraj avgusta 1941. (v.)	20. 2. 1942.	20-30	30	Prestala sa radom zbog napada četnika. Ubijen student medicine Nikola Spasojević
8.	Centralna partizanska bolnica u Grmeču (stara)	Majkić Japra - zaselak Lukići (Podgrmeč) - Grmeč (ispod Suhopoljskog vrha)	15. 10. 1941. (v.)	10. 8. 1942.	15^10; 75-80	150-200 ranjenika i 150 bolesnika	Stara Centralna bolnica nekoliko puta bombardovana pa je izgrađena nova a stara služila kao Invalidski dom, a kasnije je primala zarazne bolesnike
9.	Bolnica NOP odreda »Zvezda«	s. Nišići, Okruglica, Srednje (ist. Bosna)	oko 20. 10. 1941. (v.)	početak aprila 1942.	20; 30	35	
10.	Partizanska bolnica u Sjetlini	Sjetlina (ist. Bosna)	kraj decembra 1941. (v.)	polovina januara 1942.	oko 20		
11.	Bolnica 1. kozaračkog NOP odreda	s. Strigovi kod Dobrljina (Bos. krajina)	15. 12. 1941. (v.)	10. 6. 1942.	50-60		

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
12.	Bolnica Birčanskog NOP odreda	s. Šekovići, manastir Lovnica (istočna Bosna)	septem. 1941. (v)	28. 8. 1942.	oko 60		Bolnica je evakuisana od 20. do 28. avgusta 1942. Ponovo je formirana 19.12. 1942. kao bolnica 6. brigade
13.	Bolnica u Šekovićima	s. Šekovići (Istočna Bosna)	19. 12. 1942.	kraj septembra 1944.	oko 100		
14.	Tajna adreska bolnica u Tisovcu	pl. Tisovac - Čemerница (sred. Bosna)	početak septem. 1941. (v)	19. 5. 1942.	35	preko 100	Od četnika stradalo oko 100 ranjenika i dr Margareta Hersl.
15.	Partizanska bolnica u Vlašenici	Vlasenica (ist. Bosna)	oko 15. 10. 1941. (v)	sredina januara 1942.	oko 150	oko 150	
16.	Bolnica Kozaračkog NOP odreda	s. Vučkovac (Kozara)	oko 20. 12. 1941. (v)	maja 1942.	20	oko 30	
17.	Bolnica Majevičkog NOP odreda	s. Vukosavci na pl. Majevici	avgust 1941. (v)	20. 02. 1942.		40	
18.	Bolnica u Alagić pilani	Alagić pilana kod Prijedora (kraj Kozarca)	5. 5. 1942.	10. 6. 1942.	40-50; 85	oko 120	Evakuisana u s. Mrakovicu a kasnije na kosu Vitlovsку
19.	Bolnica 1. bataljona 1. krajiskog NOP odreda	s. Dabar - s. Eminovci - šuma Korčanica (Podgrmeč)	oko 10. 3. 1942.	septembar 1942.	25-60	oko 120	Bolnica iz Dabre 15. 4. 1942. premeštena u s. Eminovce, pa u sumsku bolnicu Korčanica
20.	Centralna partizanska bolnica na Grmeču - nova	Grmeč (ispod predela Dobre Vode, k. 1022)	oko 10. 8. 1942.	27. 1. 1943.	100	oko 800	Stara Centralna bolnica bombardovana 22. 6. 1942, paje prebačena u šumu pod šatore, a 10. 8. 1942. u novosagrađenu u Dobre Vode. - Evakuisana 23. 1. 1943. u Marjanovića Dol i s. Skakavac (Petrovački basen)
21.	Bolnica u Gornjem Drežnju	s. Gornji Drežanj (Nevesinje)	22. 2. 1942.	kraj maja 1942.	oko 20	50-60	Oko 25. 4. 1942. zbog bombardovanja premeštena u Jugoviće (v)

22.	Bolnica 4. bataljona Kozaračkog NOP odreda	s. Grbavci - s. Jablanica (Bosanska krajina)	oko 5. 1. 1942.	početak juna 1942.	20	60	Početkom aprila 1942. evakuisana u s. Jablanicu a početkom kozaračke ofanzive ušla u sastav bolnice u s. Vojskovi (v)
23.	Zarazna bolnica - Jasikovac (Zarazno odeljenje Centralne bolnice u Bosanskom Petrovcu)	Jasikovac na pl. Klekovači (Bos. krajina)	24. 11. 1942.	10. 2. 1943.	200-700		Izgradnja započeta 29.8. 1942. a prvi bolesnici primljeni su 24. 11. 1942. Bombardovana 12. 2. 1942. Bolesnici evakuisani prema Mliništu. - Zarazno odeljenje od početka novembra 1942.
24.	Bolnica u Jelašinovcima	s. Jelašinovci kod Lušci Palanke	oko 10. 5. 1942.	drug. pol. avgusta 1942.	20	oko 40	Formirana od delova bolnice u s. Eminovci (Dabar) (v). Premeštena u Korčanicu
25.	Bolnica 4. krajiškog NOP odreda	s. Jošavka (sred. Bosna)	početak marta 1942.	2. 4. 1942.	oko 45		Četnici je uništili 2.4.1942. Ubili su 12 ranjenika i dr Mladena Stojanovića
26.	Prihvatsna bolnica Operativnog štaba za Hercegovinu u Jugovićima	s. Jugovići - s. Izgori - s. Stubica - s. Mrkalji	15. 4. 1942.	15. 6. 1942.	do 80		Evakuisana oko 10. 5. 1942. u Izgori, pa Stubicu, a početkom juna 1942. u s. Mrkalje. Četnici 15.6.1942. spalili grupu ranjenika 1. prol. brigade u s. Izgori
27.	Partizanska bolnica u Korčanici (Drugo hirurško odeljenje Centralne bolnice u Grmeču)	šuma Korčanica (Grmeč, ispod Crnog vrha)	oko 15. 8. 1942.	25. 1. 1943.	50-60	150	U nju su smešteni ranjenici iz bolnice u s. Jelašinovci (v.) i nešto iz bolnice Eminovci (Dabar i Tuk Bobaje - zarazno). Evakuisana u s. Škakavac
28.	Partizanska bolnica Lastve (Treće hirurško odeljenje Centralne bolnice Grmeč)	s. Lastve i šuma iznad s. Lastve (Grmeč)	oko 23. 8. 1942.	početak februara 1943.	oko 40-60; oko 220	oko 600	Krajem jula 1942. bolnica iz Risorca evakuisana u s. Lastve a oko 25. 8. 1942. izgrađena nova i najveća bolnica u Grmeču. Treće hirurško odeljenje Centralne bolnice u Grmeču od 28. 11. 1942. Uništена u četvrtoj neprijateljevoj ofanzivi
29.	Bolnica na Mačkinoj kosi	Mačkina kosa (Kozara)	oko 20. 8. 1942.	oko 20. 9. 1942.	oko 20	oko 20	Premeštена u Mednjak gde su oko 15. 10. 1942. smešteni u zemuniku

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
30.	Bolnica 4. čete 3. bataljona Kozarskog NOP odreda	s. Marička (kod Kozarca)	oko 25. 2. 1942.	oko 15. 5. 1942.	oko 40		Oko 70 ranjenika iz Maričke i Ljubije evakuisano u podgrmečke bolnice
31.	Bolnica Zeničkog NOP odreda	s. Pepeljari - s. Mitrovići	januara 1942.	kraj maja 1942.	50		Marta 1942. bolnica iz Pepeljara premeštena u s. Mitrovicę. U aprilu primljeni su i ranjenici bolnice u Brezici
32.	Bolnica 2. čete 2. bataljona Kozarskog NOP odreda	s. Pogledevo (centar Kozare)	oko 12. 1. 1942.	kraj juna 1942.	oko 20	preko 60-70	Evakuisana u bolnicu na kosi Vitlovsкоj
33.	Bolnica u Radakovićima	zaselak Radakovići s. Božići (Prijedor)	27. 1. 1942.	jun 1942.	11	50-60	Početkom kozarske ofanotive ušla u sastav bolnice na kosi Vitlovsкоj
34.	Bolnica 3. bataljona 1. krajjiškog NOP odreda	s. Risovac kod Bos. Krupe	oko 20. 5. 1942.	kraj jula 1942.	40	oko 70	Premeštena u šumu iznad sela Lastve. Novembar 1942. 4. hirurško odeljenje u Risovcu Centralne bolnice Grmeč
35.	Bolnica 2. bataljona 1. krajjiškog NOP odreda	s. Srednji Dubovik kod Bos. Krupe	oko 30. 4. 1942.	januar 1943.	60-70	oko 250	Ušla u sastav Centralne bolnice na Grmeču
36.	Invalidski dom	Grmeč (ispod Suropoljskog vrha) - Srednji Dubovik	30. 7. 1942.	kraj januara 1943.	30		Stara Centralna bolnica u Grmeču pretvorena u invalidski dom koji je sredinom avgusta premešten u s. Srednji Dubovik
37.	Bolnica 1. čete 4. bataljona Kozarskog NOP odreda	s. Turjak (Kozara)	oko 31. 1. 1942.	februar 1942.	10	15	
38.	Bolnica u Viječanima	s. Viječani (sred. Bosna)	1942.	1942.	oko 30		
39.	Privremena bolnica na kosi Vitlovsкоj	Kosa Vitlovska (Kozara)	oko 15. 6. 1942.	5. 8. 1942.	60-300	800-1.000	Oko 15. 6. 1942. prikupljeni su ranjenici iz bolnica u s. Radakovići, s. Strigovi, s. Kozarac, s. Pogleđevo i s. Vojskovi na kosi Vitlovsкоj. U toku kozarske ofanotive stradalo oko 450 r/b

40.	Bolnica 5. krajiškog NOP odreda	s. Vodenica (Bos. Petrovac)	oko 25. 2. 1942.	početak februara 1943.	25^100		Avgusta 1942. u adaptiranu partizansku bolnicu Vodenica bilo smešteno oko 400 ranjenika
41.	Bolnica 3. i 4. čete 2. bataljona Drugog krajiškog NOP odreda	s. Vojskovi kod Jablanice	oko 15. 4. 1942.	15. 7. 1942.	oko 25	oko 100	Ušla u sastav bolnice na kosi Vitlovskoj
42.	Bolnica Južnohercegovačkog NOP odreda	s. Zvijerina (kod Bićeća) - s. Davidovići	maj 1942.	kraj maja 1942.	30		Od četnika opljačkana 29. 5. 1942 (većina ranjenika spasena). U s. Davidovićima ponovo zarobljena i predata Italijanima
43.	Bolnica u Žegaru	Žegar kod Bihaća	polovina decembra 1942.	22. 1. 1943.	500 (800)		Bila u sastavu Centralne bolnice Vrhovnog štaba. Evakuisana u pravcu Bosanskog Petrovca
44.	Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOP i DVJ u Foči	Foča, jugoistočna Bosna	3. 2. 1942. ``	10. 5. 1942.	100-150		Formirana radi zbrinjavanja promrzlih proletera za vreme »Igmanskog marša«. Imala funkciju hirurške bolnice. U njenom sastavu bile su prihvatne (evakuacione) bolnice u Čajniču (20-30 kreveta), Goraždu (20-30 kreveta), Metaljci (opravilište) i Trnovu
Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOV i POJ - Bos. Petrovac:		Bosanski Petrovac (Bos. krajina)	25. 8. 1942.	početak februara 1943.	1000-1500		Sredinom avgusta 1942. stigla Centralna bolnica u Drvar i Bosanski Petrovac. Uprava bolnice proleterskih brigada formirane 25. 8. 1942. s početkom novembra za bolnice-odeljenja određeni profili, kada joj je priključena i bolnica u Jasikovcu (v) a kasnije i bolnica u Žegaru (v)
45.	- 1. hirurško odeljenje (Operaciono-trijažni centar)	Bos. Petrovac	Počegak novembra 1942.	početak februara 1943.	36-70	700	
46.	- 2. hirurško odeljenje (za teške ranjenike)	Ataševac	sredina avgusta 1942.	početak februara 1943.	100-150	112	Paviljon šumske bolnice u Ataševcu spaljen u 4. ofanzivi
47.	- 3. hirurško odeljenje (sred. teški ranjenici)	šuma blizu s. Slatina	kraj avgusta 1942.	početak februara 1943.	50-80		Prvo bilo 2. hirurško odeljenje
48.	- 4. hirurško odeljenje (laki ranjenici)	šuma blizu s. Šobotovac	druga polovina 1942.	početak februara 1943.	80-120		

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
49.	- 5. hirurško odeljenje (laci ranjenici)	s. Veliki Stjenjani	druga polovina 1942.	početak februara 1943.	150		
50.	- 6. hirurško odeljenje (laci ranjenici)	Drvar	polovina avgusta 1942.	početak februara 1943.	80-100		
51.	- 7. interno odeljenje	s. Drinići	avgust 1942.	početak februara 1943.	150		
52.	- 8. odeljenje (zarazno)	s. Smoljeni	avgust 1942.	početak februara 1943.	150		
53.	- 9. Rekonvalescento odeljenje (oporavilište)	s. Suvaja	kraj avgusta 1942.	početak februara 1943.	50		Pod upravom Centralne bolnice NOV i POJ bile su i dve bolnice u Lici (s. Mišljenovac i s. Dobroselo).
54.	Bolnica u Riječanima	s. Riječani, Grahovo (Crna Gora)	kraj oktobra 1941. (v)	kraj aprila 1942.	40	120	
55.	Šreska vojna bolnica - Žabljak (Partizanska bolnica Durmitorskog NOP odreda)	Žabljak	22.11. 1941.(v)	29. 5. 1942.	20-230	580	
56.	Bolnica Zetskog NOP odreda	na Radovču (Piperi) - manastir Duge - s. Blizna - Nikšićka župa - s. Šipačno	25. 11. 1941.(v)	5. 5. 1942. do 60			
57.	Bolnica Orjenskog bataljona	s. Brezov Dol (D. Krivošije) - s. Vrbanj - s. Konjsko - Zubačke Uble - s. Crna Gora - Banjane	7. 12. 1941.(v)	8. 5. 1942.	20-40	oko 80	
58.	Bolnica u Šavniku	Savnik	kraj decembra 1941.(v)	mart 1942.	20		Bila evakuaciona bolnica

59.	Bolnica Nikšićkog NOP odreda	Gornje polje u s. Sipačno (olizu Nikšića) - s. Presjeka - s. Boriče	kraj decembra 1941. (v) - početak januara 1942.	14. 5. 1942.	40-150		
60.	Bolnica u Ostrogu	Manastir Oštrog - s. Pavkovići (srez Danilovgrad)	decembar 1941. (v)	april 1942.	25-50	Postojala je i manja prihvatna bolnica u s. Martinići. Obe su postojale do aprila 1942. kada su premeštene u Nikšićku župu i Gornje Polje kod Nikšića	
61.	Bolnica Lovćenskog NOP odreda	Bijele poljane	početak 1942.	kraj maja 1942.	do 65	Otpočela pokret iz Bijelih poljana krajem maja 1942. i na planini Goliji se fuzionisala sa bolnicom Orjenskog bataljona	
62.	Bolnica u Berima	s. Beri (rejon Podgorice)	januar 1942.	mart 1942.	20	oko 60	Bila na teritoriji Zetskog NOP odreda. - Ranjenici upućeni u bolnicu Lovćenskog odreda u Bijele poljane
63.	Prihvatno-evakuaciona bolnica u Goliji	Golija pl., Stukeljina glavica	početak marta 1942.	početak maja 1942.	40		Opsluživala crnogorsko-hercegovačke jedinice. Zadržavala lakše ranjenike, a teže upućivani u Žabljak i Presjeku
64.	Bolnica u Banjanima	s. Dubočka, Banjani	aprili 1942.	oko 20. 5. 1942.	30-35		Improvizovana partizanska bolnica. Imala do 80 ranjenika (i 30 kreveta), većinom Nikšićkog i nekih bataljona Lovćenskog odreda
65.	Bolnica u Rudinama (Odeljak Centralne bolnice Foča)	s. Rudine (u Crkvicama); s. Pišće; s. Trsa; s. Crna Gora (Pivska visoravan)	27. 2. 1942.	polovina juna 1942.	preko 140		Bolnica u Rudinama formirana je radi veće bezbednosti promrzlih iz bolnice u Foči. Pri evakuaciji bolnica crnogorskih NOP odrda maja i juna 1942. godine preko Pivske visoravni, smeštani su ranjenici i bolesnici ovih bolnica i u selima: D. Kruševu (12 obolelih od pegavaca); Podmilogoru (42 bolesnika); Unač (59 ranjenika) Boriče (140 ranjenika); Barni Do (oko 60 rekonvalescenata); Goransko (oko 40 r/b)

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
66.	Stacionar u Donjem Lapcu	Donji Lapac (Lika)	februar 1942.	mart 1942.	40-50		Zvala se Privremena prihvatna bolnica (radila dva meseca)
67.	Stacionar - bolnica u Trnovcu	s. Trnovac (Lika)	januar 1942.	aprili 1942.	do 20		Ranjenici evakuisani na Kamensko (Plješevica)
68.	Bolnica 1. ličkog NOP odreda	s. Buljmize - s. Šalamunić (Lika)	aprili 1942.	početak septembra 1942.	25-50		Stacionar prerastao u bolnicu u aprilu, a u avgustu 1942. bolnica preseljena u Šalamunić, a odatle na Bijele Potoke
69.	Bolnica 2. ličkog NOP odreda	s. Krbavica (Lika)	decembar 1941.	kraj marta 1942.	40		U aprilu bolnica evakuisana na Kamensko (odeljenje sa 15 kreveta) i s. Frkašić (20 kreveta). Obnovljena do kraja godine kao Bolnica za zarazne bolesti
70.	Bolnica 3. ličkog NOP odreda	s. Dobroselo - šuma iznad s. Dobrosela (Lika)	maj 1942.	januar 1943.	30-120		Formirana od stacionara u D. Lapcu. Oktobra 1942. stavljena je u pogon novoizgrađena bolnica u šumi kapaciteta 120 kreveta, koja je 18. 10. 1942. dobila naziv »Druga lička partizanska bolnica«
71.	Prihvatna bolnica u Frkašiću	s. Frkašić (Lika)	maj 1942.	februar 1943.	20-30		
72.	Centralna bolnica Bijeli Potoci	Bijeli Potoci (Lika)	jul 1942.	jun 1943.	120-200		Bolnica 2. ličkog odreda 18. 10. 1942. dobila naziv »Prva lička partizanska bolnica«. - Ranjenici evakuisani u Otočac. - Bolnicu zapalili četnici
73.	Prihvatna bolnica u Škarama	s. Škare (Lika)	proleće 1942.	avgust 1942.	10-15		U avgustu postala ambulanta
74.	Prihvatna bolnica u Rudanovcu	s. Rudanovac (Lika)	leto 1942.	1944.	20		

75.	Bolnica Vrelo Korenice (stacionar)	Vrelo (Lika)	jun 1942.	početak januara 1943.	40-50	
76.	Bolnica u Mišljenovcu	s. Mišljenovac (Uka)	jesen 1942.	januar 1943.	40	Osnovana za potrebe Vrhovnog štaba NOV i DVJ radi rastrećenja bolnica u Bosanskoj krajini
77.	Stacionar u Pavloveu	zas. Pavlovac, rejon Gospića (Lika)	početak 1942.	april 1942.	10-15	Rasformiran posle osnivanja bolnice u s. Buljmize
78.	Stacionar u Pirovištu	s. Pirovište iznad Nebljusa i Kruga (Lika)	septembar 1941.	avgust 1942.		Avgust 1942. je rasformiran. Osoblje prešlo u Bolnicu Bijeli Potoci
79.	Bolnica u Korenici	Korenica (Lika)	decembar 1942.	početak 1943.		
80.	Bolnica u Ličkom Petrovom Selu	Ličko Petrovo Selo	kraj decembra 1942.	januar 1943.		
81.	Bolnica - stacionar Banjaskog NOP odreda	s. Ljeskovac - pl. Šamarica (Banija)	decembar 1941. februar 1942. maj 1942.	kraj januara 1942. april 1942. sredina jula 1942.	oko 40-50	Januara 1942. od stacionara postala bolnica. Često premeštana (Čavlovica, Brubanj, Trnovac, Brestik, Brezovo polje, Žirovac). Dva puta evakuisana u Podgrmeč (aprili i jul). Krajam 1942. postala odeljenje VPB br. V
82.	Bolnica u Trnovcu	s. Trnovac (Banija)	septembar 1942.	kraj oktobra 1942.	oko 25	Evakuisana u Lugarnicu povrh Brestika, a potom u s. Žirovac
83.	Bolnica u Brubnju	s. Brubanj (Banija)	februar 1942. 1942.	kraj marta 1942. januar 1943.	oko 30	Bila evakuisana u Bosansku krajinu. Krajam 1942. spominje se kao odeljenje VPB br. V
84.	Bolnica Brestik	s. Brestik (Banija)	oktobar 1942.	sredina novembra 1942.	50-60	Preselila se u s. Gornji Žirovac
85.	Bolnica Brezovo polje	s. Brezovo polje (Banija)	oktobar 1942.	novembar 1942.	oko 40-50	Novembra 1942. evakuisana u s. Žirovac
86.	Bolnica Donji Žirovac	s. D. Žirovac - s. Ljeskovac (Banija)	kraj novembra 1942.	početak decembra 1944.	50-60	Premeštena u s. Ljeskovac. Postojala je i prihvatna bolnica u s. Majdanu, ali se brzo ugasila (kapacitet obe bolnice iznosio oko 80 ležaja)

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
87.	Bolnica Gornji Zirovac	s. Gornji Zirovac (Banija)	1942.	januar 1943.	40-50		Krajem 1942. postala odeljenje VPB br. V
	<i>Partizanska bolnica Petrova gora:</i>	Petrova gora (Kordun)	4. 10. 1941.	oslobodenja	300-350		Dobila naziv »Vojnopartizanska bolnica br. IV« (VPB br. IV) 7. 12. 1942. Odeljenja su se nalazila u Petrovoj gori i drugim lokacijama po Kordunu
88	Centralna bolnica (Uprava i Odeljenje za teške ranjene)	Vrletne stene	4.10. 1941.	maj 1942.	26-^0		
89		Pišin gaj	početak juna 1942.	oslobodenja	130		Obnovljena na novoj lokaciji
90.	- Odeljenje za srednje teške ranjenike	Kupinjak	1942.	posle januara 1944.	25-30		Prekid rada u četvrtoj ofanzivi
91.	- Odeljenje za luke ranjene i rekonvalescente	Španovo brdo kod Perne	drug. pol. maja 1942.	1943.	50		
92.	- Stacionar - bolnica (Odeljenje za teže ranjenike)	Zbjeg (Kordun)	januar 1942.	1945.	oko 60		U letu 1942. postaje bolnica sa lekarom, a u decembru je odeljenje VPB br. IV
93.	- Stacionar-bolnica (Odeljenje za srednje teške ranjenike)	Skrad - s. G. Budački (Kordun)	proleće - leto 1942.	januara 1943.	oko 40		U letu 1942. dobija lekara. U decembru 1942. evakuisana u s. G. Budački, a odatle početkom četvrte neprijateljeve ofanzive u Liku
94.	- Bolnica - odeljenje u Slunju	Slunj (Kordun)	novembar 1942.	januar 1943.	30		U decembru postaje odeljenje VPB br. IV
95.	- Bolnica-odeljenje (Odeljenje za luke ranjenike i rekonvalescente)	Dunjak (Kordun)	1942.	posle januara 1944.	oko 40		U decembru postaje odeljenje VPB br. IV
96.	Stacionar - bolnica u Šekićima	s. Sekići (Drežnica, Gorski kotar)	januar 1942.	aprili 1942.	20		Preseljena u šumu iznad sela Vukelići (Drežnica)

97.	Bolnica Drežnica	Drežnica: šuma Javornica iznad s. Vukelići - s. Vukelići (Gorski kotar)	mart 1942.	januar 1944.	40-60	Maja 1942. premeštena dublje u šumu iznad s. Vukelići. Dva puta spaljivana (septembar 1942. i januara 1944). Menjala lokacije u šumi Javornici
98.	Bolnica u Skresinama (Bolnica br. 1)	pl. Ravna gora (Slavonija)	jun 1942.	jesen 1942.	- y	
99.	Bolnica 1. slavonskog NOP odreda (Bolnica br. 3)	pl. Ravna gora (Slavonija)	leto 1942.	mart 1943.	80-150	Brojne nazive bolnice dobile 21. 12. 1942. Zapaljena marta 1943, kada je preseljena na Ljutoč, a na staroj lokaciji obnovljeni su paviljoni za interno i zaražno odeljenje C O E G S E B Z 3 = 2 3 BS
100.	Bolnica 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda (Bolnica br. 2)	potok Gornja Raška, juž. obronci pl. Psunj (Slavonija)	početak decembra 1942.	jul 1943.	120	Zapaljeno zaražno odeljenje marta 1943. Izgrađena skloništa za ranjenike, kapaciteta 35 ležaja a S
101.	Bolnica 3. bataljona 1. slavonskog NOP odreda	kod s. Borki	avgust 1942.	1942.		Nikad nije pronađena od neprijatelja
102.	Bolnica na Papuku (Bolnica br. 4)	zap. od vrha pl. Papuk	kraj 1942.	oslobođenja	40-80	Nikad nije pronađena od neprijatelja
103.	Bolnica 2. slavonskog NOP odreda (Bolnica br. 5)	Rust, sev. strana pl. Papuk (Slavonija)	avgust 1942.	1945.		Bolnicu je neprijatelj brzo otkrio i uništio
104.	Bolnica 3. bataljona 2. slavonskog NOP odreda	pl. Krndija (Slavonija)	leto 1942	leto 1942.		Do avgusta bila u s. Pećno, a od avgusta evakuisana u Mrzlo polje i na kraju u Crneču vas
105.	Bolnica Žumberačko-pokupskega NOP odreda	s. Pećno - Mrzlo Polje (Žumberak, Hrv.) - Crneča vas kod Kostanjevica (Slovenija)	jun 1942.	septembar 1942.	30	Krajem oktobra 1942. bila je napuštena zbog neprijateljeve ofanzive, a krajem novembra ponovo je korišćena. Spaljena od ustaša. Kasnije u sastavu bolnice u Sošicama
106.	Bolnica Žumberačko-pokupskega NOP odreda	šuma Čemernik blizu s. Cetošić (Žumberak)	početak oktobra 1942.	24. 3. 1943.	do 60	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
107.	Glavna bolnica 2. operativne zone	s. Sošice, Zumberak	28. 12. 1942.	24. 3. 1943.	preko 180		v. 1943.
108.	Bolnica - stacionar Kalničkog NOP odreda	Veliko brdo iznad s. Osijek, Kalnik (Hrvatska)	kraj 1942.	postojala februar 1943.	oko 20		
109.	Bolnica Severnodalmatinskog NOP odreda	s. Ruište (padine Velebita) - Begluci - Martin Brod	mart 1942.	septembar 1942.	do 30		Bolnica je 17. 7. 1942. evakuisana u s. Begluci - Martin Brod (na granicu Like i Bosne). Po drugim izvorima bila je evakuisana u Srb (Lika)
110.	Bolnica - stacionar Srednjodalmatinskog NOP odreda	Vještica gora (pl. Dinar) - s. Sajkovići (Livanjsko p.)	januar 1942.	6. 8. 1942.	15-30		Evakuisana u s. Sajkoviće 20. 6. 1942, a uključene u Livanjsku bolnicu 6. 8. 1942.
111.	Bolnica - stacionar bataljona »Vojin Zirojević«	Cincar planina	pre jula 1942.	posle avgusta 1942.	preko 12		
112.	Bolnica - stacionar bataljona »Josip Jurčević«	s. Brikva (Biokovo)	jul 1942.	avgust 1942.	18	oko 50	Sredinom avgusta bolnica je evakuisana u Žavojane a kasnije u Sošice, gde je rasformirana
113.	Bolnica - stacionar u Kotišnim stajama	Kotišne staje iznad Makarske - s. Kolibrat (Biokovo)	druga polovina 1942.	januar 1943.			U novembru bolnica se premešta u Kolibrat, zaselak s. Sošici na Biokovu
114.	Bolnica Biokovskog NOP odreda	s. Sošici, Gornje Igrale	avgust 1942.	oktobar 1943.			Postala od bolnice u Brikvi i Kotlišne
115.	Bolnica 4. operativne zone u Livnu	Livno (B i H)	8. 8. 1942.	1942.	oko 150		Bolnica proleterskih brigada potčinjena Stabu 4. operativne zone. - Početkom januara 1943. evakuisana u manastir Gorica kod Livna, kapaciteta 500 kreveta
116.			17. 12. 1942.	polovina februara 1943.	130		
117.	Glavna bolnica 4. operativne zone u Glamoču	Glamoč (B i H)	sredina septembra 1942.	28. 10. 1942.	180-220	500 (za mesec dana)	Bila evakuaciona bolnica za Petrovački basen, 28. 10. 1942. evakuisana u s. Mrđe (Drvar). Posle ofanzive ponovo obrazovana. Imala hirurško, interno, zarazno i prijemno odeljenje.
118.			početak decembra 1942.	kraj januara 1943.	130		

119.	Bolnica 4. operativne zone	s. Mrđe kod Prekaje (rejon Drvara)	kraj oktobra 1942.	početak 1943.	120-150		
120.	Bolnica na Hvaru	Bogomolje - Gdinj - Žastržišće	jul 1942.	15. 8. 1943. do 30	Prešla 15.8.1943. u Jelsu i smestila se u hotel »Jadran«		
121.	Bolnica Veleškog NOP odreda »Dimitar Vlahov«	s. Vojnica (Veles)	oktobar 1942.	novembar 1942.	Primila ranjenike i bolesnike iz veleškog kraja. Otkrili je i uništeli bugarski okupatorski vojnici novembra 1942.		
122.	Bolnica u Iškom Vintgaru	Iški Vintgar, (Notranjska)	20. 5. 1942.	Leto 1942.	10-30	Bataljonska bolnica. Prva partizanska bolnica u Sloveniji. Evakuisana u Jelenžleb	
123.	Bolnica u Iški	blizu s. Ustje u Iški (okolina Ljubljane)	oktobar 1942.	23. 6. 1943.		Zapalili je Italijani	
124.	Bolnica u Petelinjaku	Petelinjak - Mrtaloz (Notranjska)	jun 1942.	decembar 1942.	25	20	Bataljonska bolnica (Sanitetska stanica br. 8). Kasnije u blizini Mrtaloza: konspirativna bolnica »Ogenjca«
125.	Bolnica Notranjskog odreda u Zapotoku	s. Zapotok ispod Mokrca (Notranjska)	16. jul 1942.	leto 1942.	13-30	Bataljonska bolnica. Za vreme roške ofanzive ranjenici evakuisani u Smuku	
126.	Bolnica Zapadnodolenjskog NOP odreda u Rapljevu	s. Rapljevo (Kočevska)	početak juna 1942.	avgust 1942.	15-20		
127.	Bolnica Zapadnodolenjskog NOP odreda u Novom Logu	s. Novi Log (Kočevska)	kraj maja 1942.	jul 1942.	8-30	U početku bila Sanitetska stanica br. 4. Posle rasformiranja osoblje prešlo u Bolnicu u Smuki	
128.	Bolnica Belokranjskog NOP odreda u Kočarima	s. Kočari - Kačji potok - s. Planina - šuma kod s. Travnik (Bela Krajina)	jun 1942.	avgust 1942.		Zvala se Sanitetska stanica br. 3. Premeštala se više puta. Iz nje se kasnije razvila bolnica »Vincica«	
129.	Bolnica u Smuki	šuma iznad s. Srnuka, s. Kišlerji, Pugled (Kočevska)	jun 1942.	15. 8. 1942.	50-300	200-300 (u Smuki)	Formirana od sanitetske stanice iz Novog loga. Imala tri odeljenja: odeljenje u s. Kišlerji (150-200 r/b); ambulanta u Smuki (50 r/b), i ambulanta u Pugledu (100 pacijenata). Uništena 15. 8. 1942.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
130.	Centralna bolnica na Daleč hribu	Daleč hrib, Zelena gorica (Kočevska)	15.6. 1942.	17. 8. 1942.	40-47	71	Sanitetska stanica br. 11. Zapljena od italijanske vojske. Iz nje se kasnije razvila Centralna bolnica u Rogu
131.	Bolnica Šmarjete	u blizini Šmarjete, Gorjanci	Šmarjete, jul 1942.	31. 8. 1942.	20		Zvala se ambulanta br. 14. Evakuirana u Prisjeku (Zumberak - Hrvatska)
132.	Bolnica u Dolu pri Klevežu	Dol pri Klevežu, Gorjanci (Dolenjska)	jul 1942.	31. 8.. 1942.	20		Zvala se Ambulanta br. 15. Evakuirana u Mirna vas 21.8. 1942, zatim u Gorjance i Prisjeku na Žumberku
133.	Bolnica u Pleterju	u blizini manastira Pleterje (Dolenjska)	jul 1942.	31. 8.. 1942.			Zvala se Ambulanta 16. Evakuirana u Prisjeku na Žumberku zbog italijanske ofanžive
134.	Bolnica u Prisjeki	Prisjeka, Zumberak (Hrvatska)	31. 8. 1942.	14. 9.. 1942.	50		Nastala od bolnica Šmarjete, u Dolu i Pleterje. Ustaše iz Novog sela uništile su slovenačku bolnicu u Prisjeku. Ubijeno 10 ranjenika sa dr Černelčem i pet pripadnika sanitetske službe i straže
<i>Slovenačka centralna vojnopartizanska bolnica sa odeljenjima:</i>							
135.	Jelen breg	kod Podstenica	7. 10. 1942.	aprili 1945.	20		
136.	- Jelenžleb	Šuma iznad predela Pogorelec	novembar 1942.	septembar 1943.	20		Spaljena oktobra 1943.
137.	Bolnica u Dolomitima	pod Osredkom u Spodnjem Hruševljiju	leto 1942.	1942			
138.	Bolnica u Mežakli	Mežakla (Gorenjska)	decembar 1942	aprili 1945.	5-15		v. 1943.

139.	Bolnica Valjevskog NOP odreda	s. Dragodol - s. Vujanovača	početak decembra 1941.	31. 1. 1942.	v. 1941. Do 8. 1. 1942. bolnica se nalazila u Dragodolu, a potom u Vujanovači, krajem meseca i u selima Rebelj i Brezovica. U februaru ranjenici su ostali nezaštićeni i većina ih je sa 3 bolničarke stradala
140	Bolnica Nova Varoš	Nova Varoš	4. 12. 1941.	početak februara 1942.	
141.	Bolnica »F« (Fruškogorska)	s. Grgurevci - Klještevica (Bosutske šume) - s. Mandelos - s. Šuljam - s. Ležimir (Srem)	12. 8. 1942.	2. 11. 1944.	40-200 Prvo podzemno konspirativno sklonište (baza) izgrađeno je 25. 5. 1942. (kapaciteta oko 40 ležaja) u Mandelosu. Bolničke jedinice su se nalazile po selima: Grgurevci, Bešenovo, Stejanovići, Lug, Mandelos, Šuljam i Baňostor. Premeštена u Novi Sad
142.	Bolnica »P« (Posavska)	s. Karlovčić (Srem)	novembar 1942.	25. 10. 1944.	15 do preko 130 Bolničke jedinice nalazile su se u selima: Mihaljevići, Ašanja, Sibac, Deč, Prhovo, Subotić, Brestać i dr. Bolnica sa osobljem i r/b ušla u sastav bolnice u Zemunu

1943. GODINA:

Centralna partizanska bolnica Grmeč:

1.	- Uprava i Prvo hirurško odeljenje	ispod predela Dobre vode, k. 1022, u Grmeču (Bosanska krajina)	oko 10. 8. 1942.	27. 1. 1943.	100	oko 500 v. 1942. Sistem bolnica u Grmeču i Podgrmeču postojao do četvrte neprijateljeve ofanzive. Teški ranjenici evakuisani u sastav Centralne bolnice VŠ NOV i POJ (Petrovački basen). Za vreme ofanzive sve su uništene
2.	- Drugo hirurško odeljenje	šuma Korčanica (Grmeč, ispod Crnog vrha)	oko 15. 8. 1942.	25. 1. 1943.	50-60	150 v. 1942. Pod istom upravom bilo je zarazno odeljenje u Tuk Bobiji
3.	- Treće hirurško odeljenje	šuma iznad s. Lastve (Grmeč)	oko 23. 8. 1942.	kraj januara 1943.	oko 200	oko 600 v. 1942. Treća i najveća bolnica u Grmeču

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
4.	- Četvrti hirurško odelje-nje	s. Risovac kod Bo-sanske Krupe	12. 12. 1942.	kraj januara 1943.	30		
5.	- Invalidski dom	s. Srednji Dubovik	30. 7. 1942.	kraj januara 1943.	30	v. 1942.	
6.	- Bolnica u Srednjem Du-boviku	s. Srednji Dubovik	oko 20. 5. 1942.	januar 1943.	60-70	Ranije bolnica 2. bataljona 1. krajiškog odreda	
<i>Centralna partizanska bol-nica Vodenica:</i>							
7.	- Uprava i Prvo hirurško odeljenje	Vodenica	oko 25. 2. 1942.	početak feb-ruara 1943.	do 400	Ranije Bolnica 5. krajiškog NOP odreda	
8.	- Drugo hirurško odelje-nje	s. Skakavac	avgust 1942.	početak feb-ruara 1943.	do 300		
9.	- Treće hirurško odeljenje	s. Bjelaj	1942.	početak feb-ruara 1943.	oko 100		
10.	- Četvrti hirurško odelje-nje	s. Suvaja	12. 12. 1942.	početak feb-ruara 1943.	45		
11.	- Peto hirurško odeljenje	Dukanovići	decembar 1942.	početak feb-ruara 1943.	25		
<i>Centralna bolnica Vrhov-nog štaba NOV i POJ - Bos. Petrovac:</i>							
12.	- 1. hirurško odeljenje (operaciono-trijažni cen-tar)	Bos. Petrovac	Početak no-vembra 1942.	početak feb-ruara 1943.	36-70	700	Sredinom avgusta 1942. stigla Centralna bolnica u Drvar i Bo-sanski Petrovac. Uprava bolnice proleterskih brigada formirana 25. 8. 1942. a početkom no-vembra za pojedine bolnice - odeljenja određeni profili, kada joj je priključena i bolnica u Jasikovcu (v.) a kasnije i bolnica u Žegaru (v.)
13.	- 2. hirurško odeljenje (za teške ranjenike)	Ataševac	sredina avgus-ta 1942.	početak feb-ruara 1943.	100-150	112	Paviljon šumske bolnice u Ataševcu spaljen u četvrtoj ofanзи-ви

14.	- 3. hirurško odeljenje (sred. teški ranjenici)	šuma blizu s. Slatine	kraj avgusta 1942.	početak februara 1943.	50-80	Prvo bilo 2. hirurško odeljenje
15.	- 4. hirurško odeljenje (laki ranjenici)	šuma blizu s. Šobotovca	druga polovina 1942.	početak februara 1943.	80-120	
16.	- 5. hirurško odeljenje (laki ranjenici)	s. Veliki Stjenjani	druga polovina 1942.	početak februara 1943.	150	
17.	- 6. hirurško odeljenje (laki ranjenici)	Drvar	polovina avgusta 1942.	početak februara 1943.	80-100	
18.	- 7. interno odeljenje	s. Drinići	avgust 1942.	početak februara 1943.	150	
19.	- 8. odeljenje (zarazno)	s. Smoljeni	avgust 1942.	početak februara 1943.	150	
20.	- Zarazna bolnica - Jasikovac (Zarazno odeljenje Centralne bolnice u Bosanskom Petrovcu)	Jasikovac na pl. Klekovači (Bosanska krajina)	24. 11. 1942.	12. 2. 1943.	200-700	Izgradnja započeta 29. 8. 1942. a prvi bolesnici primljeni su 24. 11. 1942. Bombardovana 12. 2. 1942. Bolesnici evakuisani prema Mliništu. - Zarazno odeljenje od novembra 1942.
21.	Bolnica u Zegaru	Zegar kod Bihaća	polovina decembra 1942.	22. 1. 1943.	500 (800)	Bila u sastavu Centralne bolnice Vrhovnog štaba. Evakuisana u pravcu Bosanskog Petrovca
22.	Bolnica Ribničkog NOP odreda	šuma Struganica (Kladovača) iznad s. Crkveno kod Ključa (Bosanska krajina)	kraj maja 1943.	aprili 1944.	60-160	Proširena avgusta 1943. Za vreme ofanzive 1944. zapaljene su bolničke zgrade. Ranjenici sa dr Jandrićem proveli 19 dana u skloništima. Pre izgradnje novih objekata bolnica prešla u s. Sanicu
23.	Bolnica br. 1 (Petog) korpusa	Gornja Sanica (Bosanska krajina)	kraj sept. 1943.	1. 3. 1945.	do 280	
24.	Podgrmečka bolnica	šuma kraj s. Kozin; s. Kozin: zaselak Adamovići i Lukići s. Majkić Japra (Podgrmeč)	mart 1943.	februar 1945.	80-150	Formirana od delova stare Centralne bolnice Grmeč. Aprila 1943. bili u pećini potoka Makusin. Imali skloništa u šumi sa 30 ležaja, (v.) 1944.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
25.	Kozarska bolnica	Kozara: šuma Bu-kovica - s. Gorno-selci - s. Jablanica - s. Bukovica - s. Jab-lanica	pre marta 1943.	početak maja 1945.	25-120		Marta 1943. evakuisani bolesni-ci iz Bukovice u bolnicu u s. Ko-zin. U Jablanici bila do 6. nepri-jateljeve ofanzive krajem 1943. Kasnije menjala lokacije.
26.	Bolnica Drvarsko-petro-vaćkog NOP odreda	Drvar, Vidovo selo - Soboti - Podić (Bosanska krajina)	jun 1943.	14. 10. 1944.	60-120		Početkom januara 1944. dobila naziv »Bolnica br. 3 Petog kor-pusa«
<i>Tajne bolnice 11. divizije</i>							
27.	- Bolnica Petrovo Polje	šuma blizu Petro-vog Polja kod s. Im-lijani - s. Demići kod Sipraga	kraj 1943.	septembar 1944.	oko 80	536	Polovinom februara 1944. bol-nica se premešta u s. Demiće (120 r/b). Početkom januara 1944. teški ranjenici evakuisani u Jajce i dalje do Drvara i nazad. U zemunicama imali oko 100 le-žaja
28.	- Bolnica Demići	klanac Demićke reke blizu Sipraga (srednja Bosna)	kraj 1943.	septembar 1944.	120-150		
29.	Teritorijalna bolnica 11. divizije	s. Cundić (na izvoru Vrbanje) - s. G. Ćundić - s. Koriča-ni - s. Borci - šuma iznad s. Borci (sred. Bosna)	19. 6. 1943.	2. 1. 1944.	100-230	oko 600	Iz bezbednosti češće premeš-tana. Početkom januara 1944. r/b evakuisani u bolnicu u Sipraga-ma. Imala hirurško, interno, za-razno, tbc i kožno-venerično odeljenje
30.	Bolnica u Sekovićima (Korpusna bolnica br. 1 Trećeg korpusa)	s. Šekovići (manas-tir Lovnica; zaseoci: Ašcerići, Perušino-vići, Mihajlovići i dr) (ist. Bosna)	19. 12. 1942.	kraj septem-bra 1944.	oko 100		v. 1942. Bolnica 3. korpusa po-stala krajem oktobra 1943. U bolnicu u Sekovićima i u novo-formirane bolnica u selima: Ru-dište, Cikote, Vrela, Gačići i Bi-šina smešteni su r/b proleter-skih divizija posle pete ofanzi-ve. Imala prekid u radu polovi-nom jula 1943. zbog ofanzive, kada je stradal o 200 r/b i bolnica u Lovnici spaljena

31.	Bolnica Majevičkog NOP odreda (Korpusna bolnica br. 2 Trećeg korpusa)	s. Trnova jugoistočno od Bijeljine (istočna Bosna)	oko 10. 4. 1943.	aprila 1944.	do 1.500	Imala odeljenja u zaseocima: Jakovići, Kacevac, Bukovac, Mićići. Pripojilajoj se bolnica iz Gornjeg Crnjelova
32.	Bolnica Gornje Crnjelovo	s. Gornje Crneljevo (Istočna Bosna)	oko 25. 5. 1943.	polovina avgusta 1943.	200-600	Bolnica iz Jamene (Bosutske šume) premeštena avgusta 1943. u s. G. Crnjelovo. Primala r/b Bosutskog i Majevičkog odreda. Priključena bolnici u Trnavi po jednim podacima sredinom avgusta a po drugima 18. 10. 1943.
33.	Bolnica u Jablanici i Velenom Selu	s. Jablanica kraj Mačkovca na Majevici i Veleno Selo kod Bijeljine (ist. Bosna)	jesen 1943.	jesen 1944.	do 150 (u Velenom Selu)	Pripadala Glavnom štabu NOV i PO Vojvodine
34.	Bolnica u Srebreniku	s. Srebrenik (ist. Bosna)	početak Septem. 1943.	početak marta 1944.	oko 100	U Srebreniku su zbrinjavani teški ranjenici 16. i 17. divizije
35.	Bolnica 29. hercegovačke divizije	Crni Kuk i s. Dubočke ispod pl. Njegoš (Crna Gora)	polovina decembra 1943.	početkom oktobra 1944.	do 200	Formirana u Gackom 16. 11. 1943. (pokretna bolnica). U Crnoj Gori vršila funkciju teritorijalne i evakuacione bolnice v. 1944.
36.	Bolnica 2. korpusa NOVJ - Pljevlja	Pljevlja	24. 9. 1943.	4. 12. 1943.	do 240	Imala hirurško, interno, zarazno, kožno-venerično, očno i Zubno odeljenje. Posle napuštanja Pljevalja, deo bolnice isao prema Boanu a deo prema manastiru Morača
37.	Bolnica 3. divizije	Manastir Morača	23. 10. 1943.	1944.	30-100	Dok se bolnica nalazila u manastiru Morača, imala funkciju i teritorijalne bolnice
<i>Vojnopartizanska bolnica br. III:</i>		Ličko vojno područje	7. 12. 1942.	27. 6. 1943.	oko 600	Uvedene uprave bolnica po područjima a bolnice pretvorene u odeljenja 7. 12. 1942. Reorganizacija bolnica izvršena 27. 6. 1943, i odredena odeljenja ponovo se nazivaju bolnice
38.	- Odeljenje u Mišljenovcu	s. Mišljenovac (v)	jesen 1942.	januar 1943.	40	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
39.	- Odeljenje u Krbavici (Bolnica u Krbavici - VPB br. 6)	s. Krbavica kod Korenice (v.)	decembar 1941.	kraj marta 1944.	60		Prekid rada u četvrtoj neprijateljskoj ofanzivi. Od marta 1943. zarazna bolnica. Od februara do juna 1943. kroz bolnicu prošlo oko 4000 obolelih od pegavca. Zauzela celo selo
40.	- Odeljenje u Ličkom Petrovu Šelu	s. Ličko Petrovo Selo (v.)	kraj decembra 1942.	januar 1943.	oko 30		
41.	- Odeljenje u Rudanovcu	s. Rudanovac rejon Korenice (v.)	leto 1942.	1944.	30-40		U leto 1942. osnovana ambulanta sa 20 kreveta. Verovatno je bilo prekida u radu. - Od početka marta 1944. rekonvelescentno odeljenje
42.	- Odeljenje u Bijelim potocima (Bolnica Bijeli potoci - VPB br. 2) ,	Bijeli potoci, pl. Plješevica (v.)	jul 1942.	jun 1943.	oko 200		v. 1942.- Posle napuštanja objekata, neprijatelj ih je spalio
43.	- Odeljenje u Šalamuniću	s. Buljmize - s. Šalamunić (v.)	aprili 1942.	početak septembra 1943.	oko 40		Ranije bolnica 1. ličkog NOP odreda
44.	- Odeljenje u Korenici	Korenica	mart 1943.	22. 4. 1943.	oko 80		Bombardovana i uništena od 22. do 24. 4. 1943. (bez ljudskih žrtava). - Radila i decembra 1942. - početak 1943.
45.	Odeljenje u Frkašiću	s. Frkašić (Lika)	maj 1942. (v.)	1943.	oko 30		Jedna od dve bolnice, ostala u Lici u februaru 1943.
46.	- Odeljenje u Dobrosolu	s. Dobrošelo (Lika)	maj 1942.	1943.	do 120		Imala prekid u radu u četvrtoj neprijateljevoj ofanzivi
47.	Odeljenje Vrelo Korenice	s. Vrelo Korenice	jun 1942.	početak januara 1943.	40-50		
<i>Vojnopartizanska bolnica br. IV:</i>			Kordunaško vojno područje	4. 10. 1941.	oslobodenja	oko 5.000 (10.000)	Zvala se Vojnopartizanska bolnica Kordunaškog vojnog područja. Od 27. 6. 1943. odeljenja su postala bolnice. Po jednim

						podacima kroz bolnicu je prošlo 5.000, a po drugim 10.000 r/b. Avgusta 1943. postojale su samo 3 bolnice na Kordunu (Zbjeg, Skrad i Petrova gora)
48.	- Centralna bolnica sa tri odjeljenja (Vojnopartizanska bolnica br. 11)	Petrova gora: - Pišin gaj	početak juna 1942.	oslobodenja	do 130	Izgrađena posle spaljivanja bolnice na Vrletnim stenama
49.		- Kupinjak	1942.	postojala i januara 1944.	25-30	
50.		- Španovo brdo	od maja 1942.	1943.		
51.		s. Marinkovići	početak aprila 1943.	1943.		Interni i zarazni bolesnici
52.	- Odeljenje u Zbjegu (Vojnopartizanska bolnica br. 9)	u šumi kod s. Zbjega (Kordun)	januar 1942.	1945.	oko 60 do 180	Nova šumska bolnica izgrađena je jula 1943. kada je postala najveći bolnički centar područja. Početkom decembra 1943. evakuisana u Liku, ali se brzo vratila
53.	- Odeljenje u Vrelu (Vojnopartizanska bolnica br. 8)	Vrelo Mrežnice (Kordun)	aprili 1943.	1943.		Bolnica iz Petrove gore morala se marta 1943. preseliti u s. Točak, pa u s. Marinkoviće i na kraju u Vrelo Mrežnice
54.	- Odeljenje u Slunj	Slunj (Kordun)	d.p.nov. 1942.	januar 1943.	30	
55.	- Odeljenje u Skradu (Vojnopartizanska bolnica br. 10)	Skrad - s. G. Budački (Kordun)	prol. - leto 1942.	januar 1943.	do 65	BLR
56.	- Odeljenje u Dunjaku	s. Dunjak (Kordun)	1942.	maj 1944.	oko 40	Za lake ranjenike. Maja 1944. bombardovana i porušena
	Vojnopartizanska bolnica br. V (Vojnopartizanska bolnica br. 12):	Banija	7. 12. 1942.	27. 6. 1943.		VPB banijskog vojnog područja do 27. 6. 1943, a potom odeljenja postala bolnice. Početkom ofanzive evakuisana sva odeljenja. Novembra 1942. ranjenici iz s. Brestnika, Brezovo polje i Lugarnice povrh Brestnika evakuisani u s. G. i D. Žirovac. Početkom decembra 1942. bolnica se seli u s. Ljeskovac
57.	- Odeljenje u Ljeskovcu	s. Ljeskovac	početak decembra 1942.	januar 1943.	do 76	
58.	- Odeljenje u Žirovcu	s. G. Žirovac	1942.	januar 1943.	40-50	
59.	- Odeljenje u Brubnju	s. Brubanj	1942.	januar 1943.	oko 30	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
60.	Bolnica za zarazne bolesti 8. divizije	s. Dabar (Lika) i Tuk kod Plaškog	aprili 1943.	maj 1943.	1000	Za dva meseca kroz bolnicu prošlo 1000 bolesnika	
61.	Bolnica Trnovac (VPB br. 3)	s. Trnovac (Lika)	januar 1942.	mart 1944.	do 48	Glavni hirurški centar Like u jesen 1943. Stacionar početkom 1942. a od 27.6. 1943. nosi naziv VPB br. 3 (bolnica od druge polovine aprila 1943). Marta 1944. evakuisana. Prekid rada u četvrtoj ofanzivi.	
62.	Bolnica Turjanski - VPB br. 4	Turjanski - Živilja (Lika)	aprili 1943.	mart 1944.	do 50	Marta 1944. evakuisana u Krbavicu i sela u Frkašićkom polju, a pre toga u Živilju	
63.	Bolnica Podlapača - VPB br. 5	s. Podlapača - s. Trnovac	februar - mart 1943.	mart 1944.	do 62	Rekonalescentno odeljenje. Preseljena u Trnovac u jesen 1943.	
64.	Bolnica Drežnica - VPB br. 7	Drežnica: šuma Javorница iznad s. Vukelići - s. Vukelići - šuma Javorница (Gorski kotar)	mart 1942.	januar 1944.	50-60; do 220	Do 26.6. 1943. nosila naziv VPB br. 6. Posle napada na bolnicu u Stajnicama, oko 15 dana bila u šumi pod šatorima. Spaljena krajem januara 1944.	
65.	Bolnica Lisina	zaselak Lisina (s/z od Drežnice, Gorski kotar)	početak februara 1943.	aprili 1943.		Smešteni evakuisani ranjenici iz Like	
66.	Bolnica u Senju	Senj	septembar 1943.	januar 1944.		Formirana posle kapitulacije Italije. Evakuisana posle bombardovanja Senja	
67.	Bolnica u Kraljevici	Kraljevica	septembar 1943.	7. 10. 1943.		Formirana posle kapitulacije Italije. Evakuisana u Đelnicu, a posle u pravcu Drežnice i Stajnicu, blizu Brinja	
68.	Bolnica Mrkopalj - VPB br. 15	s. Mrkopalj (Gorski kotar)	septembar 1943.	7. 10. 1943.		Isto kao Kraljevica	

69.	Vojnopolitanska bolnica br. 16 (BLR)	s. Sušica kod Ravne gore (Gorski kotar)	septembar 1943.	7. 10. 1943.		Isto kao za Kraljevicu
70.	Bolnica u Stajnicama	s. Stajnice, srez Brinje (Lika)	početak oktobra 1943.	15. 10. 1943.	preko 100	Nemci ubili 24 lica (16 ranjenika i 8 sanitetskih osoba). Spasio se oko 100 r/b i personala
71.	Bolnica u Otočcu (VPB br. 2)	Otočac (Lika)	druga polovina aprila 1943.	januar 1944.		U oktobru bila privremeno evakuisana. Ustaše 13/14. 9. 1943. ubile 16 ranjenika i dr M. Tomićića. Januara 1944. evakuisana u s. Trnovac
72.	Šumska bolnica Šeganovac (Prihvatna bolnica 35. divizije)	šuma iznad s. Šeganovac kod Korenici (Lika)	jul 1943.	novembar 1944.	120	Maja 1943. započela se izgradnja bolnice u Šeganovcu (v. 1944.) - U početku bila bolnica za tbc-bolesnike
73.	Bolnica u Doljanima	s. Doljani (Donji Lapac, Lika)	početak novembra 1943.			
74.	Šumska bolnica Šamarica - VPB br. 12	Debelo brdo (šuma Šamarica, Banija)	mart 1943.	decembar 1943.	30-76	v. VPB br. 12 (red. br. 57-59). Spaljena decembra 1943.
75.	Bolnica u Čavlovici	s. Čavlovica (Banija)	jesen 1943.	decembar 1943.		
76.	Bolnica u Žirovcu	s. Žirovac (Banija)	jesen 1943.	decembar 1943.		
77.	Bolnica u Podvizdu	s. Podvizd kod Velike Kladuše (Bihaćko vojno područje)	novembar 1943.	maj 1945.		
<i>Bolnice u Zumberku</i>						
78.	- Bolnica Zumberačko-pokupske NOP odreda	šuma Čemernik kod s. Cetošić	početak oktobra 1942.	24. 3. 1943.		(v. 1942.) - Iz bolnica u Cetošiću i Sošicama evakuisano 198 r/b u Kočevski rog i Kordun
79.	- Vojnopolitanska bolnica 2. operativne zone Hrvatske i 1. operativne zone Dolenjske (Slovenačko-hrvatska vojnopolitanska bolnica - SHVPB)	s. Sošice, s. Kunčani, s. Kamenci	28. 12. 1942.	24. 3. 1943.	200-400	Dobila naziv SHVPB 20.2.1943. Pre toga bila Glavna bolnica 2. operativne bolnice Hrvatske. Imala 4 odeljenja; dva za teške ranjenike u Sošicama i po jedno za luke ranjenike u s. Kunčani i s. Kamenci

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
80.	- Vojnopolitanska bolnica Zumberak (Bolnica Zumberačko-pokupskog područja)	sele: Sekulići, Bulići, Gudalji, Kuljajci - Dučići, Pilatovci, Doljani	početak maja 1943.	aprili 1945.	60-100		U Sekulićima i Bulićima bila do sredine juna a u Gudaljima, Bulićima i Kuljajima do septembra 1943. Posle kapitulacije Italije premeštena u sela Dučice, Pilatovce i Doljane. Od 21. do 27. 10. 1943. bila je u pokretu. Ranjenike evakuisali u bolnice na Kordunu (200). Početkom novembra vratila se na staru lokaciju
81.	- Slovensko-hrvatska vojnopolitanska bolnica - Sanitetska škola (SHVPB-SS)	sele: Pilatovci Doljanini, Radatovci, Sekulići, Gudalji, Kuljajci, Dučići i Bulići	1. 12. 1943.	aprili 1945.	do 500		Pokretne bolnice iz Črmošnjice smestila se po seoskim kućama. Uz bolnicu je bila Sanitetska škola GŠ NOV i PO Slovenije. Iako su hrvatske jedinice imale svoju bolnicu, pod tim nazivom postojala je ao kraja rata.
82.	Bolnica br. 2 (VPB 1/2)	Potok Rašaska, juž. obronci Psunja (Slavonija)	početak decembra 1942.	jul 1943.	70	6 QS SS § Gm ^ a — ak	Brojni nazivi izmenjeni u proleće, a primenjeni u leto 1943. Zarazno odeljenje spaljeno marta 1943. a bolnica zapaljena u julu 1943.
83.	Bolnica br. 3 (VPB IV/4)	pl. Ravna gora i Ljutoč, pl. Papuk (Slav.)	leto 1942.	30. 4. 1945.	80-150	c* u & « § ? • N	Bunkeri: 85 mesta. Bolnica br. 3 premeštena na Ljutoč marta 1943, a na staroj lokaciji obnovljeni paviljoni za interno i zarazno odeljenje.
84.	Bolnica br. 4 (VPB 11/1)	zap. od vrha pl. Papuk (Slavonija)	kraj 1942.	početak maja 1945.	40-80	Ukupni kapacitet 7. 1944. godine je 162 mesta na letnje ostanak na 1.122 meseci	Menjala lokacije do oslobođenja. Bunkeri - 56 mesta.
85.	Bolnica br. 5 (VPB III/1)	Rust, sev. str. pl. Papuk (Slavonija)	avgust 1942.	1945.	120		Bunkeri - 50 mesta

86.	Bolnica br. 6 (VPB III/2)	Lom na pl. Papuk (Slavonija)	početak februara 1943.	mart 1943.	60	Spaljena u neprijateljevoj ofanzivi marta 1943. Kasnije ponovo izgrađena za Invalidski dom
87.	Bolnica br. 7 (VPB I/I)	sev. od vrha Psunja (Slavonija)	početak februara 1943.	1945.	120	i> Bunkeri - 83 mesta
88.	Bolnica br. 8 (VPB II/2)	na Leštatu - Duboka Rijeka, zap. odborci pl. Papuk (Slavonija)	15. 2. 1943.	proleće 1945.	50	2 8 g H O o » c Q Q O < in Bunkeri - 60 mesta. Zarazna bolnica do 4. 3. 1943. bila na Leštatu blizu s. Vučjaka a potom u Dubokoj Rijeci. Spaljena marta 1943. Ubijeno 25 obolelih od pegavca. - Menjala lokaciju
89.	Bolnica br. 9	Cikoška Rijeka sev. od Psunjia (blizu s. Cikote, Slavonija)	druga polov. februara 1943.	mart 1943.		Q Q O < in Zarazna bolnica spaljena u neprijateljevoj ofanzivi
90.	Bolnica br. 10 (VPB III/3)	sev. strana pl. Papuk, kod Ratkovca (Slavonija)	početak marta 1943.	1945.	50	h Q g > B s Bunkeri - 35 mesta.
91.	Bolnica br. 11 (VPB III/4)	Radlovac, sev. str. Papuka (Slavonija)	početak marta 1943.	oslobodenja		E • 5b E 3 u N U O U početku radila kao ambulanta i rekonvalescentno odeljenje
<i>Vojnopartizanska bolnica br. 1, (VPB I) sa odeljenjima:</i>		Psunjsko vojno područje				Naziv vojnopravljanske bolnice po teritorijama dat je 11. 3. 1943, ali zbog prolećne i letne neprijateljeve ofanzive realizaciji se pristupilo tek u julu 1943. Sifre primenjene od 5. 9. 1943.
- VPB I/1		sev. od vrha Psunja (Brezovo polje, Slavonija)	početak 1943.	1945.	120	1 3 E C 2 G ga-š P e P Raniji naziv Bolnica br. 7, u 1944. šifra VPB VI/1-a (v. red. br. 87)
- VPB 1/2		potok Rašaška, juž. obronci Psunjia (Slavonija)	početak decembra 1942.	3. 5. 1945.	70	P e P Bivša bolnica br. 2, u 1944. šifra VPB VI/1-b (v. red. br. 82)
92. - VPB 1/3		na Psunu iznad s. Čečevac (Javornica, Slavon.)	izgrad. septembar 1943.	početak 1945.	65	U 1944. šifra: VPB VI/1-c. Rasformirana početkom 1945. a spaljena februara 1945.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
	<i>Vojnopolitanska bolnica br. II (VPB II) s odeljenji-</i>	<i>Požeško vojno pod-ručje (Slavonija)</i>					
	- VPB 11/1	zap. od vrha pl. Papuka	kraj 1942.	početak maja 1945.	40-80		Bivša bolnica br. 4, u 1944. šifra VPB VI/5-b,v. red. br. 84.
93.	- VPB II/2	Duboka Rijeka, zap. obronci pl. Papuk	početak aprila 1943.	proleće 1945.			Novoizgrađena u Dubokoj Rijeci. U 1944. šifra VPB VI/5-c
94.	- VPB II/3	pl. Papuk, iznad s. Vučjak	jesen 1943.	1945.			U 1944.: šifra VPB VI/5-a
	<i>Vojnopolitanska bolnica br. III (VPB III) sa odelje- njima:</i>	<i>Papučko-krndijsko vojno područje</i>					
	- VPB III/1	kod Rusta, sev. str. pl. Papuka	avgust 1942.	1945.	120		Ranije bolnica br. 5, u 1944. šifra VPB VI/2-a, v. red. br. 85
	- VPB III/2	Lom na Papuku kod Voćina	početak februara 1943.	1945.			Bivša bolnica br. 6, u 1944. šifra: VPB VI/2-b, v.red. br. 86
	- VPB III/3	sev. str. pl. Papuka (Ratkovac kod Drenovca)	početak marta 1943.	1945.	50		Ranije bolnica br. 10, u 1944. šifra: VPB VI/2-c, v.red. br. 90
	- VPB III/4	sev. str. pl. Papuka (Radlovac kod Orahovice)	početak marta 1943.	oslobodenja			Bivša bolnica br. 11, u 1944. šifra: VPB VI/2-4. v.red.br. 91
	<i>Vojnopolitanska bolnica br. IV (VPB IV), sa odelje- njima:</i>	<i>Daruvarsko vojno područje (Slavonija)</i>					
95.	- VPB IV/1	Ljutoč, ogrank pl. Papuka	leto 1943.	30. 4. 1945.			Novoizgrađena bolnica od Bolnice br. 3 premeštene sa Ravne gore (v.). U 1944. šifra: VPB VI/6-a
96.	- VPB IV/2	Ljutoč, pl. Papuk	leto 1943.	30. 4. 1945.			Novoformirana. U 1944: šifra VPB VI/6-d

97.	VPB IV/3	Skresine na Ravnoj gori	leto 1942.	početak 1945.	Novoizgrađena na Skresinama. U jesen 1942. promenila lokaciju na Ravnoj gori, gde je ostala do rasformiranja. U 1944. šifra: VPB VI/6-b
	- VPB IV/4	Ravna gora (i Ljutoč)	1943.	30. 4. 1945.	Ponovo formirana na mestu bivše bolnice br. 3. v. red. br. 83. U 1944. šifra: VPB VI/6-c
98.	- VPB IV/6	Djulovac kod Bastaja (predeo Papuka)		proleće 1945.	U 1944. šifra: VPB VI/6-e
	<i>Vojnopolitanska bolnica br. /V(VPB V) sa odeljenjima:</i>	Bilogorsko vojno područje			Kasnije Virovitičko vojno područje
99.	- VPB V/1	na Bilogori	jesen 1943.	kraj decembra 1944. - početak januara 1945.	U 1944. šifra: VPB VI/4-a
100.	- VPB V/2	na Bilogori	jesen 1943.	kraj decembra 1944.-početak januara 1945.	U 1944. šifra: VPB VI/4-b
	<i>Vojnopolitanska bolnica br. VI (VPB VI) sa odeljenjima:</i>	Diljsko vojno područje (Slavonija)			Kasnije Brodsko vojno područje
101.	- VPB VI/1	Krndija	jesen 1943.	1945.	U 1944. šifra: VPB VI/3-a
102.	- VPB VI/2	Breznica	jesen 1943.	1945.	U početku radila kao ambulanta. U 1944. šifra: VPB VI/3-b
103.	Konspirativna šumska bolnica (stacionar) na Kalniku	šuma Borik, severozapadno od s. Osićek (Kalnik)	sredina jula 1943.	21.9. 1943. 40-60	Neki navode da je bila formirana u proleće 1943. Imala hirurško i zarazno odeljenje. Smeštena pod nadstrešnicama, pokrivenim šatorskim krilima. - Ustaše su je spalile te ubile i spasile 13 ranjenika
104.	Konspirativna šumska bolnica na Kalniku	Debele Bukve između sela Leskovac i Kalnički Ivanec (Kalnik)	21. 9. 1943.	februar 1944. 60-130	Izgrađena početkom avgusta 1943. U nju su smešteni r/b iz uništene bolnice kod s. Osijek. - Napuštena zbog ugroženosti

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
105.	Bolnica u Koprivnici	Koprivnica (Podravina)	sredina novembra 1943.	sredina februara 1944.			Posle oslobođenja Koprivnice sanitet 2. operativne zone preuzeo civilnu bolnicu
106.	Konspirativna bolnica u Podgoriču (Centralna bolnica 10. korpusa)	šuma jugoistočno od s. Podgorića (Moslovačka gora)	početak jula 1943.	8. 3. 1945.	30-200		Krajem decembra postala je korpusna bolnica. Stalno se proširivala. Barake u šumi zvalе su se »konspiracija« (lečeni teži r/b). Odeljenja za lakše r/b nalazila su se po selima (Podgorić, Novo selo, Popovac). Prijemno-triјažno odeljenje nalazi lo se u selu Mikleuš.
107.	Bolnica - stacionar u Kotlišnim Stajama	Kotišina iznad Makerske - s. Kolibrat (Biokovo)	druga polovina 1942.	januar 1943.			(v. 1942)
108.	Biokovska bolnica u s. Šošići	s. Šošići (Biokovo)	avgust 1942.	oktobar 1943.	do 65		(v. 1942.) Marta 1943. evakuisana na Hvar (s. Gdinj), gde je bila mesec dana. Vratila se na Biokovo. Gasi se posle formiranja sanitetskih ustanova 26. divizije
109.	Bolnica 4. operativne bolnice u Livnu	Livno (B i H)	17. 12. 1942.	polovina februara 1943.	do 500		(v. 1942.) - Polovinom februara 1943. ušla u sastav Centralne bolnice VŠ NOV i POJ
110.	Bolnica 4. operativne zone u Glamoču	Glamoč (B i H)	početak decembra 1942.	kraj januara 1943.	120		Adaptirana civilna bolnica u Glamoču. - Krajem januara 1943. ušla u sastav Centralne bolnice VŠ NOV i POJ
111.	Bolnica 4. operativne zone Hrvatske u s. Mrde	s. Mrde kod Prekaje (rejon Drvara)	kraj oktobra 1942.	početak 1943.	120-150		Početkom 1943. prešla u nadležnost Sanitetskog odeljenja VŠ NOV i POJ.
112.	Bolnica Uništa	Uništa (Dinara)	druga polovina 1942.	početak februara 1943.	25		Početkom februara 1943. preko Sajkovića dolazi u Livno i uključuje se u livanjsku bolnicu

113.	Bolnica na Hvaru	Bogomolje - Gdinj - Žastražiće (otok Hvar)	jul 1942.	15. 8. 1943.	30-60	Prešla u Jelsu u hotel »Jadran«
114.	Bolnica u Jelsi	Jelsa (otok Hvar)	15. 8. 1943.	kraj 1943.	do 30	Evakuisana u Hvar i Vis
115.	Bolnica na Mosoru	Ogorje na Mosoru	april 1943.	kraj jula 1943.	40-50	Centralna bolnica za srednju Dalmaciju. Evakuisana u s. Podi ispod Kamešnice, pa u Vrdovo. Spalili je Italijani
116.	Bolnica na Kamešnici	Kamešnica (pl Di- nara)	jun 1943.	1943.	oko 80	Kasnije evakuisana u s. Vrdovo (Dinara)
117.	Bolnica 4. operativne zone u Vrdovu	s. Vrdovo (podnož- je pl. Dinare)	jul 1943.	10. 9. 1943.		Posle kapitulacije Italije preba-čena preko Podgore na otok Hvar (Starograd)
118.	Bolnica Kninskog sektora	s. Zrmanja - s. V. Po- pina - s. Osreci (Lika) - Kučević - s. Medvida	početak av- gusta 1943.	1943.	20-60	Predislocirana 10-12. 9. 1943. iz s. Osreci (Lika) u Kučević (Velebit), a 17. 9. 1943. u s. Medvida
119.	Bolnica u Splitu	Split	10. 9. 1943.	26. 9. 1943.		Ranjenici evakuisani brodom na Hvar
120.	Partizanska bolnica na Visu		druga polovi- na septembra 1943.	novembar 1943.	80-470	Formirana samoinicijativno posle kapitulacije Italije. Oktobra 1943. pomalo se evakuju bolnice sa otoka na Vis. Pretpila se u korpusnu bolnicu na Visu
121.	Bolnica Bol na Braču	Bol na Braču	druga polovi- na septembra 1943.	kraj decem- bra 1943.		Prebačena na Vis
122.	Stalna bolnica 9. divizije za teške ranjenike - Provo	s. Provo (Livanjsko polje)	oko 6. 10. 1943.	1. 11. 1943.	oko 180	Ranjenici evakuisani u bolnicu u Glamoču
123.	Stalna bolnica 19. divizije - Sali	Sali (Dugi otok) - Vis - Žman (Dugi otok)	10. 10. 1943.	polovina de- cemбра 1943.	50-130	Imala prekid od polovine no- vembra do početka decembra 1943. Teži ranjenici evakuisani na Vis. Bolnica evakuirana na Vis

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
124.	Stalna bolnica teških ranjenika 26. divizije u Hvaru	Hvar	26. 10. 1943.	sredina novembra 1943.	do 150		Smeštena u hotelu »Park« a posle u franjevačkom samostanu. Evakuisana na Vis i dobila status korpusne bolnice
125.	Bolnica lakih ranjenika 26. divizije u Drašnici	s. Drašnica (Makarsko primorje)	26. 10. 1943.	16. 11. 1943.			Evakuisana u grad Hvar
126.	Zarazna bolnica u Jelsi	Jelsa (otok Hvar)	26. 10. 1943.	decembar 1943.			Evakuisana na Vis.
127.	<i>Glavna bolnica 8. korpusa na Visu:</i> - Hirurško odeljenje za teške ranjenike - Interno odeljenje - Očno odeljenje - Zarazno odeljenje - Venerično odeljenje	Otok Vis Komiža Vis Komiža Plitsko polje Vis	Novembar 1943.	1945.	250 100 40 50 30		Novembar i decembar 1943. evakuisani su svi teški ranjenici i bolesnici sa otoka Hvara, Korčule, Brača i Lastova kada su oni napušteni. Počinje formiranje korpusne bolnice
128.	Bolnica Livanjskog područja	Livno	druga polovina oktobra 1943.	početak decembra 1943.			
129.	Bolnica 8. korpusa u Glamoču (Bolnica za teške ranjenike)	Glamoč (B i H)	5. 11. 1943.	6. 12. 1943.	160-260		Prihvatiла teške ranjenike iz bolnice u s. Provo i livanske bolnice. Evakuisana u Štekerovce a zatim i Preodac
130.	Pomoćna bolnica 8. korpusa u Preodcu	Preodac (podnožje Šator planine)	oko 12. 12. 1943.	novembar 1944.			Postala od preseljenih bolnica u Glamoču i Livnu
131.	Bolnica u Vrdovu	s. Vrdovo (podnožje Dinare)	novembar 1943.	novembar 1944.	60		Ponovo formirana bolnica u s. Vrdovo
132.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO Makedonije u s. Pesočani	s. Laktinje - s. Pesočani (Debarca)	oktobar 1943.	3. 12. 1943.	100		Ranjenici evakuisani u Slatinske kolibe i bolnicu 3. operativne zone na Kožuf planini

133.	Tajna partizanska bolnica 1. makedonsko-kosovske NOU brigade - Slatinske Kolibe	Slatinske Kolibe (Debarca)	decembar 1943.			
134.	Zajednička bolnica jedini- ca NOVJ i jedinica Albans- ke oslobođilačke vojske	Debar	septembar 1943.	oktobar 1943.	oko 200	Korišćena oprema italijanske poljske bolnice br. 420. Imala hirurško, interno i zarazno ode- ljenje
135.	Bolnica u Kičevu	Kičevo	posle 11. 9. 1943.	početak ok- tobra 1943.		Radila 21. dan. Ranjenici i bo- lesnici evakuisani u novoformi- rane bolnice po selima: Crvena voda, Godjvlje i Slatina
	<i>Slovenačka centralna voj- nopartizanska bolnica (SCVPB) sa odeljenjima:</i>	Kočevski rog				1 i
136.	- Jelenbreg	kod s. Podstenice	početak ok- tobra 1942.	april 1945.	20	•So e « a p s-g T r a » d i o o O r f r i S ON C U
127.	- Jelenžleb	u šumi iznad pred- ela Pogolec	početak ok- tobra 1942.	septembar 1943.	20	Zemunica sa 17 ležaja
138.	- Vinica	u blizini Ribnika kod Komarne vasi	izgrađena krajem 1942.	april 1945.	10-60	Ranjenici evakuisani u Stari log i Spodnje Lašće. Spaljena u ne- mačkoj ofanzivi oktobra 1943.
139.	- Hrastnik	Spodnji Hrastnik: u šumi blizu Komar- ne vasi i Zgornji Hrastnik: u šumi Bukova gorica	februar 1943.	april 1945.	80-130	Radila od marta 1943. U 1942. nije bila u sastavu SCVPB. Za- razno odeljenje otvoreno 1. 12. 1943.
-141.						400
						U početku, u zaseoku Smreč- nik, nije bilo konspirativno odeljenje. Primilo deo ranjeni- ka iz Žumberka (v). - Odeljenje Sp. Hrastnik osnovano posle kapitulacije Italije. - Odeljenje »Skril« u s. Stale formirano u septembru a spaljeno u oktob- ru 1943.

* Prema »Gradivo o slovenski partizanski saniteti«, Ljubljana, 1979, str. 315, preseljenje Uprave SCVPB u Komarnu vas izvršeno je aprila 1944.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
142.	- Pugled	u šumi blizu Žage Rog	18. 3. 1943.	27. 10. 1943.	oko 50		Uz bolničke objekte postojala nadstrešnica sa 20 ležaja. Spaljena od Nemaca oktobra 1943. Žverski ubijen 21 ranjenik
143.	- Spodnje Lašče	šuma zap., od s. Podstenice	sredina marta 1943.	27. 10. 1943.	25		Uz bolničke objekte postojala nadstrešnica sa 25 ležaja i zemunica sa 6 ležaja. Spaljene 28. 10. 1943. Ranjenici blagovremeno evakuisani
144	- Stari log	blizu proplanka Jeleniča uz put Podstenice - Žage Rog	aprili 1943.	aprili 1945.	oko 30		Nadstrešnica - 15 ležaja Zemunica - 15 ležaja
145.	- Jelendol	u podnožju Daleč hriba (Zelena gorica)	maj 1943.	aprili 1945.	25-75		Uprava SCVPB bila do aprila 1944. U početku imali baraku za 25 ranjenika i bolesnika a posle je izgrađen objekat za rekonvalescente (50 ležaja). Nadstrešnica - 15 ležaja Zemunica - 4 ležaja Imala hirurga
146.	- Zgornje Lašče	u šumi j/i od Podstenica	jun 1943.	aprili 1945.	oko 30		Imala hirurga
147.	- Lesen Kamen	u šumi Kočevskog roga nedaleko od s. Resa	aprili 1943.	aprili 1945.	oko 40		Nadstrešnica - 15 ležaja. Izolator bio u s. Gaj (10 ležaja). Imala hirurga
148.	Bolnica u Iški »Krvavice«	blizu s. Ustje u Iški (okolina Ljubljane)	oktobar 1942.	23. 6. 1943.	120		
149.	Bolnica u Mokreću	pl. Mokrec (Notranjska)	1943.	4. 1. 1944.	30		Uništena 4. 1. 1944. Ubijena 2 teška ranjenika i 7 zarobljeno
150.	Vojna bolnica Novo mesto	Novo mesto (Dolenjska)	oko 10. 9. 1943.	početak oktobra 1943.			Civilna bolnica proglašena za Vojnu bolnicu 15. divizije. Presešila se u s. Črmošnjice

151.	Vojna bolnica Dolenjske Toplice	Hotel u Dolenjskim Toplicama	sredina septembra 1943.	13. 10. 1943.	200	Ranjenici evakuisani u bolnicu u Črmošnjici i SCVPB	
152.	Bolnica Nova vas	s. Novi Tabor (Kočevski rog)	18. 9. 1943.	21. 10. 1943.	oko 200	194	Nepokretni ranjenici evakuisani u SCVPB a laki u BLR u Črmošnjici
153.	Bolnica lakih ranjenika Črmošnjice	s. Črmošnjice (Dolenjska)	prv. pol. oktobra 1943.	oktobav 1943.		Za vreme nemačke oktobarske ofanzive evakuisana u šume Kočevskog roga a posle u Žumberak (v.) - Hrvatska	
154.	Vojna bolnica u Ribnici	Ribnica (Dolenjska)	septembar 1943.	17. 10. 1943.	100	Imala hirurško i interno odeljenje. - Evakuisana u s. Gotenica	
155.	Bolnica Kočevje	Kočevje (Dolenjska)	18. 9. 1943.	oktobar 1943.	200	Za vreme nemačke oktobarske ofanzive ranjenici evakuisani u s. Stari breg (Kočevski rog)	
156.	Konspirativna bolnica u Pendrijevki (G 15-A)	jaruga Pendrijevka (Gorjanci)	oktobar 1943.	aprili 1945.		Stara partizanska bolnica ko-rišćena je od jedinica u oktobarskoj ofanzivi (v. 1944. i SVPB-K). Uključena u SHVPB Pilatovci (Žumberak) 24. 1. 1944.	
157.	Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica Ribnica (SVPB-R)	Cerk u Goteničkom Snežniku	5. 12. 1943.	8. 5. 1945.		Postala od evakuisane bolnice iz Ribnice u Gotenicu (Zvala se »Suhu vrh«) (v. 1944).	
158.	Bolnica »Ute«	Leškova dolina na pl. Mašun (Notranjska)	18. 9. 1943.	1943.			
159.	Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica Snežnik (SVPB-S)	šumski kompleks pl. Snežnik (Notranjska)	jul 1943.	maj 1945.		U 1943. izgrađena su odeljenja: Podgora, Pudob i Stari trg	
160.	Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica Bobovec (SVPB-B)	blizu Mozlja na Kočevskom rogu	novembar 1943.	20. 4. 1945.		Izgradnju počeli posle kapitula-cije Italije	
163.	Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica Zalesje - SVPB-Z (Bolnica Istarskog odreda)	Vatovlje, Padež, Misleče (Brkini - Primorska)	novembar 1943.	decembar 1944.	30	Organizovao je Okružni komitet KP za Brkine i Istarski NOP odred. Nemci je spalili decem-bra 1944.	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
164.	Bolnica Južnoprimskog NOP odreda	predeo Vogersko - Crniče - s. Vrtovin - s. Lokavec (Primorska)	12. 9. 1943.	oktobar 1943.	30-100		Ranjenici su evakuisani u Predmeju, a zatim u Trnovski gozd (Golaki). - U Vrtovinu se podelila na Bolnicu lakih ranjenika Škrilje i Bolnicu teških ranjenika u Lokavcu. - Obe su bolnice septembra 1943. premeštene u Predmeju
165.	Bolnica lakih ranjenika - Škrilje	s. Škrilje (Primorska)	septembar 1943.	oktobar 1943.			
166.	Bolnica u Zadlogu	Zadlog kod Crnog vrha (Primorska)	septembar 1943.	kraj septembra 1943.	20		
167.	Bolnica Tratnik	Tršanoše (Čekovnik - Primorska)	oktobar 1943.	31. 12. 1943.	30		Postala od evakuisanih ranjenika u Predmeju
168.	Centralna vojna bolnica 3. operativne zone u Trnavskom gozdu	Čekovnik - Mrzla rupa - Poslušanje - Mala gora (Klavži, kod Idrije, Primorska)	31. 12. 1943.	maj 1945.	do 100		U bolnici su primljeni ranjenici iz bolnice Tratnik. U 1944. povukla se dublje u Trnovski gozd i dobila naziv SVPB »Pavia«
169.	Bolnica na Prapretnom brdu	u Lesarevom seniku kod Bajtareve Jame ispod Kroga (Primorska)	jun 1943.	februar 1944			
170.	Bolnica Severnoprimskog odreda	blizu Trnovog - Male Vrše iznad Čepovana (Trnovski gozd, Primorska)	kraj septembra 1943.	kraj 1943.			Do kraja rata postojala kao oporavilište br. III SVPB »Franja«
171.	Slovenačka vojnopravzanska bolnica »Franja« (SVPB »Franja«)	kanjon Pasice kod Cerkna (severna Primorska)	23. 12. 1943.	april 1945.			
172.	Bolnica Mežaklji	Mežaklji, zap. od Jasenica (Gorenjska)	decembar 1942.	april 1945.	5-15		Od leta 1943. zvala se Odredska ambulanta D

173.	Odredска болница »Stok« (SVPB - Stol)	brdo Ratitovec - kod s. Podlonk - Jelovica - Jesenovec (Gorenjska)	jun 1943.	oslobodenja	8-20	Bolnica se selila 4 puta do maja 1944. Jula 1943. Nemci su uništili objekte u Ratitovcu
174.	Bolnica »Brode« ili »Srećo«	iznad Zgornjeg Tuhinjja i Šentvida (Tuhinjska dolina - Štajerska)	6. 3. 1943.	oslobodenja	40-50	Bolnica je bila u podzemnom bunkeru. U toku zime 1943/1944. bila privremeno zatvorena
175.	Bolnica »Janezov bunker«	sev. od Lukovice kod s. Trnovče (Kamniško područje)	proleće 1943.	7. 11. 1943.	10	Bolnica je bila u podzemnom bunkeru. Uništili je Nemci
176.	Bolnica iznad Crne	bлизу Krvave peći iznad Črne	proleće 1943.	1943.	20	Bolnica je bila u podzemnom bunkeru
177.	Bolnica »Ribnik« (SVPB-M)	bлизу s. Moravče (Moravsko područje)	1943.	1944.	45	Bila je u podrumu spaljenog zamka, pre kapitulacije Italije
178.	Bolnica blizu Moravče	u šumi blizu s. Moravče (Moravsko područje)	1943.	1945.	50-60	Postojala pre kapitulacije Italije
179.	Bolnica »Krkljič«	Razbor iznad Podgore i Brezja (Kamniško područje)	izgrađena 9. 1943.	15. oslobodenja	20	
180.	Bolnica »Rova«	bлизу Radomlja (Kamniško-moravsko područje-Štajerska)	novembar 1943.	početak 1944.	12	Bolnica je bila u podzemnom bunkeru. - Ranjenici evakuisani u bolnicu »Triglav«
181.	Jablanička bolnica	s. Velike Loparde i druga sela na Ravan planini	avgust 1943.	jul 1944.	50-150	oko 300
182.	Jastrebačka bolnica	s. Velika Planina na pl. Jastrebac	decembar 1943.	jul 1944.	30-40	63 (1943.)
183.	Bolnica »F« (Fruškogorska)	s. Grgurevc - Kljetevica (Bosutiske Šume) - s. Mandellos - s. Šuljam - s. Ležimir (Srem)	12. 8. 1942.	2. 11. 1944.	40r200	(v. 1942.)

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
184.	Bolnica »P« (Posavska)	s. Karlovčić (Srem)	novembar 1942.	25. 10. 1944.	preko 130		(v. 1942.)
185.	Bolnica »B« (Bosutska)	s. Jamena	jul 1943.	avgust 1943.	80		Premeštena u s. Gornje Crnjelovo, istočna Bosna

1944. GODINA:

Bolnice 5. korpusa:

Šifre označavanja bolnica rimskim brojevima (I-IV) uvedene su 26. 6. 1944, a arapskim brojevima sredinom 1944.

1.	Bolnica br. 1 (Ribnička bolnica)	Gornja Sanica	kraj septembra 1943.	1. 3. 1945.	do 280	Imala hirurško, interno, zarazno, ušno i očno odeljenje
2.	- Bolnica br. 2 (Podgrmečka bolnica)	šuma kod s. Kozin kraj Sanskog Mosta - Palanka	mart 1943.	oslobodenja	450	(v. 1945.) Zbog lošeg smeštaja decembra 1944. odlučeno da se premesti u Palanku što je izvršeno po devlovima do februara 1945.
3.	- Bolnica br. 3 (Drvarska bolnica)	Dryar, Vidovo selo - Šabot - Podić - Jajce	jun 1943.	oslobodenje	80-400	U drvarskoj operaciji menjala lokaciju. Premeštena u Jajce 14. 10. 1944. Postojala do jula 1945. Imala ulogu prijemne i evakuačione bolnice u Jajcu
4.	- Bolnica br. 4 (Kozarska bolnica)	pl. Kozara	jesen 1943.	početak maja 1945.	do 195	Menjala lokaciju na Kozari. U septembru 1944. (prošlo oko 250 r/b)
5.	- Bolnica br. 5	Šiprage - Mirkovići	septembar 1944.	početak maja 1945.	do 200	Bivša bolnica 11. divizije. Decembra 1944. zbog lošeg smeštaja (šumske barake) premешtena u Mirkoviće
6.	- Bolnica br. 6	Prnjavor	septembar 1944.	decembar 1944.	70-80	U decembru 1944. bolnica predana NOO Prnjavor

7.	- Bolnica br. 7	Teslić	septembar 1944.	decembar 1944.	50-190	Decembra 1944. bolnica u Tesliću pretvorena u bolnicu 53. divizije i odlučeno da se formira nova bolnica u Ljubiji
8.	- Bolnica br. 8	Sanski Most	septembar 1944.	maj 1945.	do 200	
9.	- Bolnica za ratne neuroze (Oporavilište br. 1)	s. Cipulić kod Bu- gojna	kraj 1944.	31. 1. 1945.	40	
<i>Bolnice 3. korpusa:</i>						
10.	- Korpusna bolnica br. 1	s. Šekovići (istočna Bosna)	19. 12. 1942.	kraj septem- bra 1944.	oko 400-600	Imala bakteriološku laborato- riju. Zbog loših smeštajnih uslo- va i problema ishrane iz ove bolnice više puta su slati ranje- nici u Korpusnu bolnicu br. 2 u D. Trnavi
11.	- Korpusna bolnica br. 2	s. D. Trnava (ist. Bosna)	oko 10. 4. 1943.	april 1944.	500	U šestoj neprijateljevoj ofanzivi neprijatelj je zauzeo D. Trnavu, ali tada nije otkrio njenu bazu. U sedmoj ofanzivi stradalo je nekoliko stotina r/b i osoblja
12.	- Korpusna bolnica u Tuz- li (Tuzlanski bolnički cen- tar)	Tuzla	septembar 1944.	oslobodenje	oko 480 (decembar 1944)	Novembra 1944. bolnica pre- rasta u veliki bolnički centar koji je bio smešten u gradsku bolnicu, gimnaziju, dve osnov- ne škole, medresu, palatu pra- voslavnog vladike, katoličke kloštare i Dom kraljice Marije
13.	Bolnica u Srebreniku	s. Srebrenik (ist. Bosna)	početak sep- tembra 1943.	početak mar- ta 1944.	do 300	U sedmoj neprijateljevoj ofanzivi deo ranjenika uhvaćen u ba- zama i poubijan. Većina r/b je evakuirana
14.	Bolnica u Jablanici	s. Jablanica kraj Mačkovca na Maje- vici i Veliko Selo kod Bijeljine	jesen 1943.	jesen 1944.		Smešteni r/b i preuzeti osoblje i oprema iz bolnice u Srebreni- ku, koja je postala nesigurna

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
15.	Bolnica 29. hercegovačke divizije (Područna bolnica u Trebinju)	Crni Kuk i s. Dubočke ispod pl. Njegoš (Crna Gora) - Bileće - Trebinje (Hercegovina)	polovina decembra 1943.	oslobođenja	oko 200		U Crnoj Gori imala funkciju i teritorijalne bolnice. Deo bolnice bio u Pivskom manastiru. - U Bileće premeštena početkom oktobra 1944, a posle 10 dana u Trebinje. Od početka novembra 1944. prima r/b iz borbi u Hercegovini i Crnoj Gori
16.	Bolnica Vojne oblasti 2. korpusa NOVJ	Manastir Morača - Boan	početak januara 1944.	avgust 1944.	250		Krajem marta i početkom aprila bolnica se premešta u Boan. Imala je hirurško, interno i zaraženo odjeljenje. Krajem septembra 1944. u Nikšiću se koristi kao teritorijalna bolnica
17.	Bolnica 3. divizije	Manastir Morača	23. 10. 1943.	1944.	do 100		(v. 1943)
18.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO za Sandžak (Bolnica 37. divizije)	s. Stožer južno od s. Šahovići (Sandžak)	januar 1944.	početak marta 1944.	do 150		U februaru 1944. par dana napušta s. Stožer. Početkom marta 1944. postaje bolnica 37. divizije
19.	Bolnica Primorske operativne grupe	s. Smrduša severno od komunikacije Nikšić - Trebinje	početak marta 1944.	decembar 1944.	60-70		Postala od bolnice 6. crnogorske brigade. Pomerala se više puta (selo: Dolovi, Muževići, Kuside, Kočani). Najviše bila u s. Smrduša. Ušla u sastav bolnice u Nikšiću
20.	Bolnica 2. udarnog korpusa NOVJ	Nikšić - Dubrovnik - Korčula i Badija (otoci) - Meljine	kraj septembra 1944.	novembar 1944.			Bolnica se premeštala: u novembru u Dubrovnik, krajem novembra i početkom decembra 1944. Badija, a krajem februara 1945. dolazi u Meljine
21.	Bolnica KVO Pljevlja	Pljevlja (Sandžak)	kraj decembra 1944.	oslobodenja	oko 150		v. 1943.
22.	Partizanska bolnica u Meljinama	Meljine kod Hercegovačkih otoka	kraj oktobra 1944.	1944.			Smeštena u prostorijama ranije vojne bolnice

23.	Bolnica u Nikšiću	Nikšić	novembar 1944	oslobodenja	Posle pokreta Bolnice 2. udarnog korpusa iz Nikšića ostala je vojna bolnica u Nikšiću	
<i>Bolnice 11. korpusa:</i>						
24.	Vojnopolitanska bolnica br. 1	Turjanski (Lika)	april 1943.	mart 1944.	Evakuisana u Krbavici i sela Frkašičkog polja	
25.	Vojnopolitanska bolnica br. 2	Otočac - Trnovac (Lika)	druga polovina aprila 1943.	aprili 1944.	(v. 1943.) - januara 1944. r/b evakuisani u Turjanski i Trnovac. - Aprila 1944. r/b evakuisani u Krbavici	
26.	Vojnopolitanska bolnica br. 3	Trnovac (Lika)	januar 1942.	april 1944.	(v. 1943.) - Glavni hirurški centar Like. Evakuisana u Krbavici i sela Frkašičkog polja	
27.	Vojnopolitanska bolnica br. 4	s. Živilja (Lika)	jesen 1943.	mart 1944.	Evakuisana u Frkašić	
28.	Vojnopolitanska bolnica br. 5	Trnovac (Lika)	jesen 1943.	april 1944.	(v. 1943. Podplača) Evakuisana u Krbavici aprila 1944.	
29.	Vojnopolitanska bolnica br. 6	Krbavica (Lika)	decembar 1941.	kraj marta 1944.	(v. 1943). - Krajem marta 1944. evakuisana u s. Vedasić, zatim s. Srednja Gora, oko 1.200 r/b iz ličkih bolnica, s. Mogorić i Velebit	
30.	Vojnopolitanska bolnica br. 7	šuma Javornica kod Drežnice - Mrkopalj - Brod na Kupi - s. Turke - Miljanov vrh (na tromeđi Istre, Gorskog kotorra i Slovenije)	mart 1942.	kraj oktobra 1944.	155	Krajem januara 1944. r/b evakuisani dublje u šumu Javornicu i dalje kroz Gorski kotar. Na Miljanov vrh stigli 7. 5. 1944. Od juna 1944. je u sastavu Korpusne bolnice 11. korpusa. - Bolnica na prvoj lokaciji spaljena krajem januara 1944.
31.	Vojnopolitanska bolnica br. 8	Senj - Ravna Gora (s. Begovo Razdolje) - Lešnica - Podstena (Gorski kotar)	sredina septembra 1943.	kraj oktobra 1944.	do 240	Formirana posle kapitulacije Italije. U Senju bila do januara 1944. U Podstene stigla 5. 5. 1944. a u sastavu Oblasne bolnice 11. korpusa je od juna 1944.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
32.	Vojnopolitanska bolnica br. 9	Zbjeg kraj Slunja (Kordun)	januar 1942.	1945.			(v. Oblasna bolnica IV/l-H)
33.	Korpusno oporavilište u Rudopolju	Rudopolje kod Vrhovina - Ponor kod Šeganovca (Lika)	početak marta 1944.	kraj marta 1944.			Krajem marta 1944. ranjenici i bolesnici evakuisani u Krbavcu i sela Frkašičkog polja
34.	Oblasna vojna bolnica 11. korpusa	s. Frkašić - Podvis iznad Korenice - Tuk - Paradište - Jezero kod Frkašića (Lika)	jun 1944.	jul 1944.			Formirana od ličkih bolnica. Jula premeštena u Gorski kotar. - Imala prijemno, interno, zarazno, hirurško (dva) i rekonvalescentno odeljenje (Jedno odeljenje bilo i na Bijelim Potocima)
<i>Oblasna vojna bolnica 11. korpusa:</i>		Gorski Kotar: šuma na Milanova vrom vrhu - s. Turke s. Turke Lešnica nad Brodon na kupi - Gerovo s. Lokvice s. Kuželj u Kupskoj dolini	druga polovi- na jula 1944.	početak novembra 1944.			U junu 1944. pristupilo se formiranju korpusne bolnice na bazi VPB 7 i VPB 8. Primala je r/b od Karlovca, Ogulina, Gomirja, Drežnice i Bosiljeva. Teške i nepokretnе ranjenike i teška zarazna oboljenja držali na Milanovom vrhu. Za vreme neprijateljeve ofanzive od septembra do novembra 1944. morali su se pomjerati u šumama i naseljima. Prva kolona sa ranjenicima krenula je u Dalmaciju 1. 11. 1944. Ostali su samo bolnica u s. Turke i zarazno odeljenje u Žumbo-račkoj bolnici, (v. red. br. 30 i 31)
35.	- Odeljenje za teže ranjenike (bivša VPB 7) - Odeljenje za laku hirurgiju, očna i ušna oboljenja - Interno i kožno-venerično odeljenje (bivša VPB 8) - Rekonvalescentno odeljenje - Uprava bolnice sa trijažnom stanicom			oslobodenja	oko 250 oko 200 12		
36.	Oblasna vojna bolnica 11. korpusa	Benkovac (Dalmacija)	kraj 1944 - početak 1945.	mart 1945.	800		Postala od evakuisane bolnice iz Gorskog kotara. Sredjivana je u decembru 1944. Imala je 6 bolničkih odeljenja. U martu 1945. postala armijska bolnica 4. jugoslovenske armije

37.	Centralna bolnica Istre	padine Trstenika iznad Klane (Kastavština) - s. Turke (Gorski Kotar)	mart 1944.	kraj septembra - početak oktobra 1944.	20-50	Imala ispostavu na visoravni Ravno. Premeštana nekoliko puta (Obruč, Škurina, Sušica, Trikalici). Septembar 1944. u Centralnoj bolnici i sektorima bilo je 120-150 r/b. Krajem septembra ili početkom oktobra najteži ranjenici su evakuisani u bolnicu u s. Turke
38.	Bolnica Riječkog područja - XI/5	s. Turke - s. Kuželj - s. Turke (Gorski kotar)	novembar 1944.	oslobodenja	150	Posle odlaska Oblasne bolnice 11. korpusa, jedina teritorijalna bolnica u Gorskem kotaru. Imala hirurško, interno i rekonvalescentno odjeljenje. Primala r/b 43. divizije, Gorskog kotara, Primorskog vojnog područja i Istre
39.	Šumska bolnica Šeganc (Bolnica 35. divizije)	šuma iznad s. Šeganovac kod Korenica (Lika)	jul 1943.	novembar 1944.	120	Posle premeštanja Oblasne bolnice 11. korpusa u Gorsk kotar, bolnica 35. divizije vršila funkciju teritorijalne bolnice. U novembru je postala pokretna divizijska bolnica
40.	Bolnica Krčana	s. Krčana jugoistočno od Udbine (Lika)	19. 5. 1944.	2. 6. 1944.		Ranjenici iz špilje Bajnovac (95 ranjenika na 8 spratova), u kojoj su bili od 12. do 19. 5. 1944, smešteni su u s. Krčana, gde su četnici 2. 6. 1944. ubili 34 ranjenika i osoblja. Tu su poginuli dr Josip Kajfeš i dr Antonio Suppa
41.	Područna vojna bolnica za Liku XI/2	s. Šeganovac - s. Ričice	novembar 1944.	oslobodenja	oko 155	Obrazovana posle rasformiranja prihvatne bolnice 35. divizije. U decembru 1944. premeštana u s. Ričice. U bolnici je ponekad bilo i po 250-300 r/b. Imala je hirurško, interno i zarazno odjeljenje (v. 1945)

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
	<i>Oblasna vojna bolnica IV/I sa odeljenjima:</i>						
42.	- Uprava i hirurško odeljenje za teške ranjenike IV/I-A (Centralna bolница)	Kordun Petrova gora (blizu vrha Petrovca)	4. 10. 1941. početak juna 1942.	oslobodenja	oko 90		Osnivanjem Korpusne vojne oblasti 4. korpusa marta 1944. organizuju se oblasna i područne bolnice na teritoriji korpusa (koriste se i postojeće). Pored šumskih odeljenja i bolnica postojale su još bolnice po selima Dunjak i G. Skrad
43.	- Interno odeljenje (kasnije Kožnovenerično odeljenje) IV/I-B	Kupinjak na Petrovoj gori	1944.	1945.	55		
44.	- Bolnica IV/I-C	šuma Tukleč kraj Sjeničaka	sredina 1944.	1945.	120		Primala r/b iz sektora Pokuplja (odeljenje Pokupsko-turopoljskog područja).
45.	- Odeljenje za luke ranjenike (rekonalescentno) IV/I-D	šuma kod Pecke	1944.	1945.	100		
46.	- Interno i zarazno odeljenje IV/I-E	šuma iznad Perne	kraj 1944.	1945.	180		
47.	- Oporavilište u Topuskom IV/I-F	Topusko	maj 1944.	1945.	150-180		U letu 1944. Topusko i okolina postali centar za evakuaciju r/b avionima u Bari. - Kasnije je ovde bila evakuaciona baza ranjenika iz Slovenije na putu za Dalmaciju
48.	- Hirurško odeljenje IV/I-G	Kestenova gora	početak 1944.	1945.	100		Zbrinjavalo lakše i srednje teške ranjenike
	- Bolnica u Zbjegu IV/I-H (Hirurško-internističko odeljenje)	šuma kod Zbjega kraj Slunja	januar 1942.	1945.	oko 130		Često se moralo napuštati zbog nepovoljne operativne situacije (v. red. br. 32)

	<i>Područna vojna bolnica IV/2:</i> - Uprava bolnice	Bolnica banijskog područja Klasnić	januar 1944.	maj 1945.	400	Imala je dva hirurška odeljenja, interno, zarazno i rekonvalescentno odeljenje. Januara 1944. u Baniji su se nalazile bolnice: Mali Gradac, Ljeskovac, Donji Žirovac i Slatina. Najstarije odeljenje je u Debelom Brdu u Šamarici, koje je spaljeno decemбра 1943. Ranjenici su evakuisani na Oblaj, na Petrovu goru. Obnovljeno je sredinom 1944. kada su izgrađena i ostala odeljenja
49.	Šumska odeljenja IV/2-a	šuma Šamarica (Debelo Brdo, Brestik); Prolom i Čor-kovača iznad Žirovca				
50.	- Seoska odeljenja IV/2-b	selo: Klasnić, Žirovac, Ljeskovac i Mali Gradac				
<i>Bolnice u Žumbercu:</i>						
51.	Područna vojna bolnica IV/3 Žumberak	selo: Dučići, Pilatovići, Dolani - s. Dra-goševci	početak maja 1943.	aprila 1945.		(v. 1943.) - Sredinom septembra 1943. izgrađena je bolnica u šumi Sušica, blizu s. Radatovci. Septembra 1944. premešta se u s. Dragaševce. - Imala je prekide u radu zbog stalnog okruženja.
52.	Slovenačko-hrvatska vojnopartizanska bolnica - Sanitetska škola I:SHVPB -SS	selo: Pilatovci, Doljani, Radatovci, Sekulići, Gudalji, Kuljaji, Dučići i Bulići	1. 12. 1943.	aprila 1945. (r/bi osoblja)	320-457	(v. 1943.) Zbog nedovoljnih kapacita u seljačkim kućama, prva baraka izgrađena je kod s. Sekulići, a zatim konspirativno odeljenje u Stojdragi. - Posle reorganizacije imali su hirurško odeljenje sa trijažnim centrom u s. Dučići, interno u s. Pilatovci
53.	Područna vojna bolnica IV/4	Karlovačko vojno područje (šuma kraj Adlešića u Sloveniji - Veliko Liješće na Žumberku)	sredina 1944.	marta 1945.		Početkom 1945. premeštena u Veliko Liješće a u martu fuzionisana sa Žumberačkom bolnicom
54.	Područna vojna bolnica IV/5 u Podvizdu	Bihaćko vojno područje: s. Podvizd kod V. Kladuše; šuma kod s. Svinice u Petrovoj gori	novembar 1943.	druga polovina aprila 1945.	oko 350	Imala hirurško, zarazno i rekonvalescentno odeljenje. Odeljenje za lakšu hirurgiju nalazilo se u šumi kod s. Svinice.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m t; od	r a d a do	Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
	<i>Vojnopolitizanska bolnica VI/1 (VPB VI/1) sa odeljenjima:</i>	Novigradiško vojno područje					Od 1.7. 1944. vojnopolitizanske bolnice u Slavoniju nosile su oznaku VI (6. korpus) Arapski broj označavao je područje a slovo, odeljenje u području
55.	- VPB VI/1-a (1. hirurško odeljenje)	pl. Psunj (Brezovo polje)	početak 1943.	1945.	120	N Q 2 1 o g T a ..	Ranija oznaka VPB I/1
56.	- VPB VI/1-b (Interno-zarazno odeljenje)	pl. Psunj (potok Raška I i II)	početak decembra 1942.	3. 5. 1945.	70	2 1 o g St	Ranije VPB 1/2
57.	- VPB VI/1-c (Bolnica lakih ranjenika)	pl. Psunj iznad s. Čečevac	septembar 1943.	početak 1945.	65	T a ..	Ranije VPB 1/3
58.	- VPB VI/1-d (2. hirurško odeljenje)	pl. Psunj kraj Lipovca	kraj februara 1944.	3. 5. 1945.	120	2 g-a	Ranije VPB 1/4 (Izgrađena oktobra 1943)
	<i>Vojnopolitizanska bolnica VI/2 (VPB VI/2) sa odeljenjima:</i>	Slatinsko vojno područje					
59.	- VPB VI/2-a (1. hirurško odeljenje)	kod Rusta, severna strana planine Papuka	avgust 1942.	1945.	120	x Ja . x m . « S o	Ranije VPB III/1
60.	- VPB VI/2-b (Ginekološko-porodajno odeljenje i laki ranjenici)	Lom na Papuku kod Voćina	početak 1943.	1945.			Ranije VPB III/2. Bombardovana 1944.
61.	- VPB VI/2-c (Zarazno-interno odeljenje)	severna strana planine Papuk (Ratkovac kod Drenovca)	mart 1943.	1945.		Uš i - M c ~ I d a s	Ranije VPB III/3
62.	- VPB VI/2-d (Bolnica lakih ranjenika)	severna strana planine Papuk (Radlovac kod Orahovice)	početak marta 1943.	oslobodenja		D	Ranije VPB III/4. Bombardovana 1944. i ponovo izgrađena
63.	- VPB VI/2-e (2. hirurško odeljenje)	Jankovac	1944.	1945.			Ranija šifra VPB III/5

	<i>Vojnopravna bolnica VI/3 (VPB VI/3) sa odeljenjima:</i>	Brodsko vojno područje			Ranije Diljsko vojno područje
64.	- VPB VI/3-a	Krndija		1945.	
65.	- VPB VI/3-b (Hirurško odeljenje)	Krndija	jesen 1943.	1945.	
66.	- VPB VI/3-c (Bolnica i banjsko lečilište)	Breznica	jesen 1943.	1945.	
	<i>Vojnopravna bolnica VI/4 (VPB VI/4) sa odeljenjima:</i>	Virovitičko vojno područje			
67.	- VPB VI/4-a	Bilogora	jesen 1943.	kraj decembra 1944. - početak januara 1945.	Od 24. 9. 1944. pet odeljenja Daražarskog vojnog područja pripalo ovom području. Imala ambulantu i kupatilo u Dapčevici
68.	- VPB VI/4-b	Bilogora	jesen 1943.	kraj decembra 1944.-početak januara 1945.	Ranije VPB V/I
	<i>Vojnopravna bolnica VI/5 (VPB VI/5) sa odeljenjima:</i>	Požeško vojno područje			
69.	- VPB VI/5-a (Hirurško odeljenje)	Duboka Rijeka	početak aprila 1943.	proleće 1945.	Ranije VPB V/2
70.	- VPB VI/5-b (Interni odeljenje)	vrh planine Papuka	kraj 1942.	oslobodenja do 80	
71.	- VPB VI/5-c (Bolnica lakih ranjenika i ambulanta)	kraj s. Vučjak	jesen 1943.	proleće 1945.	Ranije VPB II/2
72.	- VPB VI/5-d (Evakuaciona bolnica)	na Djedovici	1944.	1944.	Bivša bolnica br. 4. (VPB 11/1) Bombardovana 1944.
					Ranije VPB II/3

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
	<i>Vojnopravljanska bolnica VI/6 (VPB VI/6) sa odeljenjima:</i>	Daruvarsko vojno područje					
73.	- VPB VI/6-a (Hirurško odeljenje)	na Ljutoču (ogranak Papuka)	leto 1943.	30. 4. 1945.	120		Od 24. 9. 1944. bolnice Daruvarskog vojnog područja: VPB VI/6-a; VPB VI/6-b; VPB VI/6-d i e i bolnica u Invalidskom domu pripadaju Virovitičkom vojnom području Bivša VPB IV/1.
74.	- VPB VI/6-b	na Skresinama (Ravna gora)	leto 1942.	početak 1945.			Bivša VPB IV/3.
75.	- VPB VI/6-c (Invalidski dom, pa tbc i interno odeljenje)	na Ljutoču (ogranak Papuka)	leto 1943.	proleće 1945.	80		Na mestu bivše VPB IV/4 (ranije bolnice br. 3). Od 24. 9. 1944. pripala Korpusnoj vojnoj oblasti i nosi šifru VPB VI/10, a Invalidski dom VPB VI/6-c
76.	- VPB VI/6-d	na Ljutoču	leto 1943.	1945.	1945.		
77.	- VPB VI/6-e (Odeljenje za očne bolesti)	kod Đulaveca		proleće 1945.			Bivša VPB IV/6 pretvorena u očno odeljenje
78.	- VPB VI/6-f	s. D. Borki	9. 12. 1944.	proleće 1945.			
79.	Konspirativna šumska bolnica na Kalniku	Debele bukve između sela Leskovac i Kalnički Ivanec (Kalnik)	21. 9. 1943.	februar 1944.	oko		(v. 1943. Spaljena od ustaša februara 1944.)
80.	Bolnica u Koprivnici	Koprivnica (Podravina)	sredina novembra 1943.	sredina februara 1944.			(v. 1943.)
	<i>Oblasna vojna bolnica 10. korpusa - X/1:</i>	Moslovačka Gora	početak jula 1943.	8. 3. 1945.	oko 550		(v. 1943.) - Nazivi bolnica i šifre odnose se na kraj 1944. i početak 1945. Primala r/b sa drugih područja (Zagorje, Kalnik). - Decembar 1944. izgrađeni bunkeri za 125 r/b
81.	- Bolnica X/1-a (Nova konspiracija - hirurško odeljenje)	suma pored s. Podgarić	proleće 1944.	1945.	do 100		Najbolje opremljeno odeljenje

82.	- Bolnica X/1-b (Stara konspiracija)	šuma jugoistočno od s. Podgarić	početak jula 1943.	1945.	80	Interno, zarazno i tbc-odeljenje i odeljenje lakih ranjenika
83.	- Bolnica X/1-c (Kožno-venerično odeljenje)	s. Vučani	1944.	1945.		
84.	- Bolnica X/1-e (Trijazni centar)	s. Podgarić	1944.	1945.	50-60	
85.	- Bolnica X/1-f (Ambulanta i pokretni ranjenici i bolesnici)	Gornja Garešnjica	1944.	1944.	40	
86.	- Evakuaciona bolnica	s. Mikleuš	1944.	1944.		
87.	Šumska bolnica 10. korpusa - X/2	u blizini s. Gakovo (Bilogora, kod Grubušnog polja)	aprila 1944.	početak januara 1945.		Bolnica Bjelovarskog vojnog područja na teritoriji 6. korpusa. Teže r/b evakuisali u Moslavvinu ili Slavoniju. Imala odeljenja u selima: Topolovica, G. Kovačica i Zrinjska
88.	Glavna korpusna bolnica 8. korpusa Vis	otok Vis (Vis, Podšipje, Plitsko polje, Komiža)	novembar 1943.	februar 1945.	550-650	U januaru 1944. imala 6 odeljenja (prijemno, hirurško, interno-zarazno i hirurško za teške ranjenike). U toku juna 1944. kroz bolnicu je prošlo 1.529 r/b (262 upućena u Italiju). Posle obrazovanja Oblasne vojne bolnice u Splitu (novembar 1944) služi kao baza za evakuaciju r/b u Italiju. Na Hvar se prenestila do februara 1945.
89.	Pomoćna korpusna bolnica 8. korpusa	Preodac (podnožje Šator planine)	oko 12. 12. 1943.	oktobar 1944.		Imala prijemno, hirurško, interno i zarazno odeljenje. Krajem maja 1944. zbog ofanzive napustila Preodac ali se posle 5 dana vratila nazad. Posle raspoređivanja r/b evakuise u Bolnicu Cetinskog područja u s. Vrdovo i korpusnu bolnicu na Visu

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
90.	Bolnica u Vrdovu (Bolnica cetinskog područja)	s. Vrdovo	novembar 1943.	novembar 1944.			Sredinom septembra postaje područna bolnica a oktobra 1944. prihvata bolnicu iz Preodca. U novembru premeštena u Sinj.
91.	Bolnica 26. divizije na Braču	otok Brač - Vis	druga polovina septembra 1944.	do kraja 1944.			
92.	Prihvatna bolnica 19. divizije	s. Prklje (severna Dalmacija)	početak marta 1944.	kasna jesen 1944.	preko 100		
93.	Oblasna vojna bolnica Split	Split	početak novembra 1944.	oslobodenja	do 2.000		Krajem 1944. imala 10 odeljenja (prijemno i 9 specijalističkih)
94.	Mornarička bolnica	Vis - Split	početak septembra 1944.	oslobodenja	17; 50-55		Formiranje Mornaričke bolnice započeto 20. avgusta u Visu. Premeštena u Split 4. novembra 1944.
95.	Područna bolnica u Šibeniku	Šibenik	sredina novembra 1944.	oslobodenja	700-800		Posle oslobođenja Šibenika, početkom novembra 1944. formirana je bolnica 26. divizije u Šibeniku. Područne bolnice kao minimum su imale: hirurško, interno, zarazno, prijemno i rekonvalescentno odeljenje
96.	Područna bolnica Sinj	Sinj	novembar 1944.	oslobodenja	700		Prva područna bolnica u Vojnoj oblasti 8. korpusa
97.	Područna bolnica u Biogradu na moru	Biograd n/m	početak novembra 1944.	mart 1945.	800		Prihvatala ranjenike iz 4. korpusa NOVJ (v. 1945)
98.	Područna bolnica u Dubrovniku	Dubrovnik	početak novembra 1944.	oslobodenja	1.000		

99.	Područna bolnica u Drnišu	Drniš	novembar 1944.	oslobodenja	250	Sačuvane istorije bolesti nose prvi dan prijema 20. 12. 1944. i poslednji dan otpusta 4.5. 1945.
100.	Bolnica na Hvaru	Hvar	početak novembra 1944.	oslobodenja	2.400	Primala r/b s kopna (bolnica Srednjodalmatinskog područja)
101.	Vojna bolnica u Kninu	Knin	druga polovina decembra 1944.	oslobodenja	150	(v. 1945.)
102.	Bolnica 2. udarnog korpusa	Dubrovnik - Badija (Korčula)	novembar 1944.	kraj februara 1945.		Premeštena novembra iz Nikšića u Dubrovnik, a krajem novembra i početkom decembra 1944. prebačena na Badiju (Korčula) (v. 1945.)
103.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO Makedonije u selima oblasti Meglen-Kađžova	s. Tušin, Noti, Zborško, Bahovo (Severna Grčka)	januar 1944.	januar 1944.	80	Premeštena na Kožuf planinu i postala bolnica 3. operativne zone
104.	Bolnica 3. operativne zone	pl. Kožuf	januar 1944.	proleće 1944.	100-120	
105.	Bolnica 2. makedonske NOU brigade »Vlaški Kolibici«	pl. Kožuf	januar 1944.	februar 1944.	80-100	Kasnije postala bolnica 41. divizije
106.	Bolnica Operativnog štaba srpskih, makedonskih i kosovskih jedinica	s. Prvonak (pl. Kozjak)	proleće 1944.	jesen 1944.		Postala reorganizacijom bolnice koja je od ranije bila na ovom terenu. Često je menjala lokaciju na Kozjačkom masivu, išla do Crne Trave i natrag
107.	Tajna partizanska bolnica teških ranjenika jedinica Operativnog štaba u prolećnoj ofanzivi u s. Šipkovica	s. Niničano (pl. Ogradić), s. Novo Selo i s. Šipkovica (pl. Plačkovica)	maj 1944.	jun 1944.	50-60	Kasnije premeštena u s. Migršinci (Berovo) i postala bolnica 50. divizije
108.	Partizanska bolnica »Vlaški kolibici«	pl. Kožuf	druga polovina 1944.	septembar 1944.	oko 120	Formirana na mestu ranije bolnice 3. operativne zone. Posle rasformiranja premeštena u s. Bohulja, Šeškovo

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
109.	Bolnica 41. divizije NOVJ	s. Šeškovo, s. Čemersko, s. Mokliški manastir - Kavadarci	septembar 1944.	prva polovina novembra 1944.	100-120; oko 300	oko 700	Posle oslobođenja Kavadara bolnica se premešta u Kavadarce. Posle oslobođenja Bitolja r/b se smeštaju u Bitolj
110.	Bolnica 50. divizije NOVJ	»Bei Kamen« na planini Plačkavica - s. Mitrašinci (Males)	druga polovina 1944.	1944.	50-80		Prva partizanska bolnica u istočnoj Makedoniji. Prvo je bila bolnica 4. makedonske NOU brigade, a septembra 1944. premešta se u s. Mitrašinci i postaje bolnica 50. divizije. Oslobođenjem Berova premešta se u Pećcevo i prerasta u korpusnu bolnicu
111.	Bolnica 51. divizije NOVJ	Strumica	novembar 1944.	1944.	oko 100		Divizijske bolnice do formiranja korpusnih bolnica vršile su funkciju i teritorijalnih bolnica
112.	Bolnica 42. divizije NOVJ	s. Gorno Vranovci	početak oktobra 1944.	1944.	oko 60		
113.	Bolnica 48. divizije NOVJ	s. Pesočani (Debarca) - Struga	jesen 1944.	1944.			Posle oslobođenja Struge (8.11. 1944), bolnica se premešta u Strugu, a posle oslobođenja Bitolja r/b se smeštaju u Korpusnu bolnicu u Bitolju
114.	Bolnica 49. divizije NOVJ	Kruševo	polovina septembra 1944.	novembar 1944.	oko 80		Posle oslobođenja Bitolja ranjenici i bolesnici se smeštaju u Korpusnu bolnicu u Bitolju i tako se gasi teritorijalna funkcija divizijske bolnice
115.	Bolnica Kumanovske divizije NOVJ	pl. Kozjak - Kumanovo	druga polovina oktobra 1944.	kraj 1944.			Posle oslobođenja Kumanova prešla u Kumanovo (novembar 1944). Krajem 1944. postaje Područna bolnica Kumanovo

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
116.	Korpusna bolnica Bregalničko-strumičkog korpusa (Područna bolnica)	Pehčevo (Berovo) - Štip	druga polovina oktobra 1944.	oslobodenja	oko 150-200		Bolnica 50. divizije prerasla u korpusnu bolnicu. Imala hirurško, interno i zarazno odeljenje. Primala r/b iz 50. i 51. divizije Krajem 1944. korpusne bolnice postale bolnice vojnih područja
117.	Korpusna bolnica 15. korpusa NOVJ	Bitolj	6. 11. 1944.	oslobodenja	oko 500		Do njenog formiranja ulogu teritorijalnih bolnica imale su bolnice 41, 48. i 49. divizije
118.	Korpusna bolnica 16. korpusa NOVJ	s. Cvetovo (južno od Skoplja)	16. 10. 1944.	13. 11. 1944.	50-120	150	Imala hirurško, interno i zarazno odeljenje. Zbrinjavala r/b iz 42. divizije. Posle oslobodenja Skoplja svi r/b evakuisani u Skoplje
119.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO Makedonije	s. Gorno Vranovci, s. Jabolčište - Skoplje	polovina oktobra 1944.	oslobodenja	300-800	oko 800 (u G. Vranovci)	Do njenog formiranja u s. Gorno Vranovci bila bolnica 42. divizije. Polovinom novembra 1944. premeštena u Skoplje
	<i>Slovenačka centralna vojnopartizanska bolnica (SCVPB) sa odeljenjima:</i>	Kočevski rog	početak oktobra 1942.	aprili 1945.	200-600 (574)		Sve SVPB na teritoriji 7. korpusa bile su do jula 1944. pod upravom Sekcije za bolnice SO GS NOV i POS a potom pod Glavnom upravom SVPB 7. korpusa
120.	- Jelenbreg	kod sela Podstenice	7. 10. 1942.	aprili 1945			Zemunice - 17 ležaja
121.	-Jelendol	u podnožju Daleč hriba (Zelena gorica)	maj 1943.	aprili 1945.	25-75		Nadstrešnica - 15 ležaja Zemunice - 4 ležaja Hirurško odeljenje za zapadni sektor SCVPB (Jelendol, Stari log, Lašće)
122.	- Lašće (Zgornje)	u šumi u predelu s. Podstenice	jun 1943.	aprili 1945.			
123.	- Stari log	blizu proplanka Jelenica uz put Podstenice - Zage Rog	aprili 1943.	aprili 1945.			Nadstrešnice - 15 ležaja Zemunice - 15 ležaja

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a od do	Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	^D P r i m e d ' b a	
124.	- Ajdovec	blizu s. Komolec	jun 1944. - april 1945.			Lokacije: Stari i Novi Ajdovec. U njemu radio Lindzej Rodžers kao upravnik i nadzorni hirurg zapadnog sektora SCVPB	
125.	- Zgomji Hrastnik	u šumi Bukova go- rica	februar 1943. - april 1945.	80-130	<i>aʃ ʃ pʃ u a, ju ^ .gr C Q 1 9 4 4 pa ri ʃI</i>	Operativno odeljenje za istočni sektor SCVPB (Lesen kamen, Zg. i Sp. Hrastnik i Planina). Od decembra 1943. do oktobra 1944. izvršeno 120 operacija (40 aseptičnih)	
126.	- Spodnji Hrastnik	u šumi blizu Komarne vasi	septembar 1943.	april 1945.		<i>> `` ^ o PQ S: • •E c ʃʃ, fi</i>	Najveće odeljenje SCVPB (ima- lo 11 objekata). Lečili su i inter- ne bolesnike, a porodilište radi od juna 1944.
127.	- Lesen kamen	u šumi Kočevskog roga, nedaleko od s. Resa	april 1943.	april 1945.	oko 40	<i>M o `` U &amp; `` w o *</i>	Imali izolator za zarazne boles- nike i operacionu prostoriju
128.	- Vinica	u blizini Ribnika kod Komarne vasi	kraj 1942.	april 1945.	do 60	<i>`` > g ju Co ° JŽpJ— ^ i 3</i>	U drugoj polovini 1944. došao sovjetski hirurg V.T. Leonov (upravnik od oktobra 1944) i postao nadzorni hirurg istoč- nog sektora SCVPB
129	- Planina	s. Planina ispod Mirne gore	jun 1944.	april 1945.		<i>> ſ E ⌂ ⌂ S — g f ^ ^ > ^</i>	Rekonvalescentno odeljenje iz- gradeno umesto spaljenog ode- ljenja »Skrik«. Imalo tri oaseka: invalidski, zubni i za tbc-boles- nike. Nije bilo konspirativno
130.	Slovenačka vojnopo- rtantska bolnica Topolovec (SVPB-E)	s. Cešnjevec (Bela krajina)	novembar 1944.	1944.		U početku bila evakuaciona baza, a posle bolnica za teške ranjenike	

	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Ribnica (SVPB-R):</i>	Šumski kompleks Goteničkog Snežnika i Krempe (iznad reke Kupe)	5. 12. 1943.	8. 5. 1945.	oko 100-200	Nastala evakuacijom Vojne bolnice u Ribnici. Prva stanica izgradena 5. 12. 1943. Novemбра 1944. imala 198 ležaja. - U aprilу 1945. evakuisana. Od 8. 5. 1945. spojila se sa SVPB-S a 11. 5. 1945. prenestila se u Stari trg pri Ložu
131.	- Suh vrh (Hirurško odeljenje)	u blizini vrha Cerk	5. 12. 1943.	15. 4. 1945.		Naziv »Stanetov dom« nosi od 28. 4. 1944. Hirurško odeljenje od decembra 1944.
132.	- Smrekavec (Interno odeljenje)	uz cestu Borovnica - Ravne - Loški potok	izgrad. krajem januara 1944.	24. 4. 1945.		Zvalo se »Bogdanov dom«. Interno odeljenje od decembra 1944.
133.	- Mašun (Rekonvalescentno odeljenje)	Mašum, s. Prežulje, kraj Borić j/1 od Krempe	1944.	1945.	16	U početku bilo u s. Prežulji. Postojala su još 3 odeljenja: Urhovina, Laze i Ljubno (o njima nema podataka)
134.	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Bobovec (SVPB-B)</i>	blizu Mozlja na Kočevskom rogu	novembar 1943.	20. 4. 1945.	96	Imali odeljenja: Bobovec, Barje i Kremen. U maju 1944. imali 93 r/b
135.	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Krka (SVPB-K)</i>	jaruga Pendrijevka (Gorjanci)	oktobar 1943.	april 1944.		Stara konspirativna bolnica u jaruzi Pendrijevka došla u nadležnost GŠ NOV i POS
	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Snežnik (SVPB-S) sa odeljenjima:</i>	šumski kompleks planine Snežnik (Notranjska)	jul 1943.	maj 1945.	oko 200-300	U januaru 1945. postojala su samo dva odeljenja (Stari trg i Podob).
136.	- Podgora	između Telebačni ka i Županovog Laza	kraj 1943.	septembar 1944.		U prvoj polovini 1944. odeljenja: Podgora, Podob, Stari trg i Podob imali su kapacitet oko 200 ležaja, a u drugoj polovini 1944. kapacitet se povećao na oko 300 ležaja
137.	- Pudob (Odeljenje lakih ranjenika)	Berinščikova draga	kraj 1943.	jesen-zima 1944.		
138.	- Stari trg (Odeljenje za teške i lake ranjenike)	blizu Bele Vode	kraj 1943.	maj 1945.		

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
139.	- Podob	blizu Jarmovca	maj 1944.	1945.			
140.	- Hrib	blizu ceste Babno polje	jul 1944.	jesen - zima 1944.			Evakuaciona baza
141.	- Skala	Babno polje	jul 1944.	jesen - zima 1944.			
142.	Bolnica na Mokrecu	Sive doline, zapadne padine pl. Mokrec (Notranjska)	1943.	4. 1. 1944.	30		Uništena 4. 1. 1944. Ubijena su 2 teška ranjenika i 7 zarobljeno
143.	Bolnica na Prapretnom brdu	u Lesarevom seniku kod Bajtareve Jame ispod Kroga (Primorska)	jun 1943.	februar 1944.			
	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Pavia« (SVPB »Pavia«):</i>	Trnovski gozd (Primorska)					
144.	- Odeljenje A (Centralno)	iznad Klavža kod Idrije	31. 12. 1943.	27. 6. 1944.	50		Zbog izdaje prestalo da se koristi pa je SVPB »Pavla« 27. 6. 1944. praktično ostala bez bolničkih prostorija
145.	- Odeljenje B			oslobodenja	20		Imalo prekid u radu od 27. 6. 1944. do oktobra 1944, kada je obnovljeno kao odeljenje lakih ranjenika
146.	- Tinetovo odeljenje		jun 1944.	mart 1945.			Nije korišćeno, ali su korišćeni njegovi bunkeri za skrivanje ranjenika u slučajevima ugroženosti
147.	- Privremeno centralno odeljenje (»B Pod hudim poljem«		15. 7. 1944.	6. 11. 1944.	30		
148.	- Centralno odeljenje nad Krekovšama		18. 9. 1944.	1945.	60 ležaja		Imalo 9 baraka

	Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Franja« (SVPB »Franja«):	severna Primorska i severozapadna Gorenjska	23. 12. 1943.	oslobodenja	do 235	Zavisno od vojno-političke situacije pojedina odeljenja su privremeno napuštena
149.	- Odeljenje A	u Cerkljanskem vrhu	6. 1. 1944.	kraj aprila 1945.		
150.	- Odeljenje B	kanjon Pasice kod Cerkna	23. 12. 1943.	oslobodenja	120	Aprila 1944. za kraće vreme bila evakuisana. Obnovljena 23. 6. 1944. za prijem r/b
151.	- Odeljenje C (Odeljenje Ci)	iznad Zalog loga i Fari potoka - uz potok u šumi iznad Zalog loga (Selška dolina)	sredina januara 1944.	oslobodenja		Od 16. 10. 1944. zvalo se »Odeljenje Ci« i nalazilo se u šumi uz potok iznad Zalog loga
152.	- Odeljenje D (Odeljenje Di - »Švića«)	ispod Crnog vrha prema Davči - srednji deo potoka Davča	jun 1944.	oslobodenja		U srednjem delu potoka Davča nalazio se od februara do 9. 5. 1945.
153.	- »Pokljuka 10«	iznad Farog potoka u dolini Davče	početak aprila 1944.	21. 5. 1944.		
	- Pokljuka (»S-Stoil I«)	područje između Podlonka i Vrtovča				(v. red. br. 156) Od 20.5. do 2.10. 1944. bila pod upravom SVPB »Franja«, a kasnije u nadležnosti sanitetskog odeljenja 9. korpusa NOVJ
154.	Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Zalesje« (Bolnica Istarskog NOP odreda)	Vatovlje - Padež - Misleče (Brkini, Primorska)	novembar 1943.	decembar 1944.	30	(v. 1943.) Osoblje sa r/b pridružili se SVPB-S 17. 1. 1945 (od oktobra 1944. promenila više lokacija)
155.	Bolnica »Koper« - »BK-I«	u blizini železničke pruge Koper - Trst (10 km daleko od Trsta)	maj 1944.	kraj avgusta 1944.	30-50	
	<i>Bolnički blok »Stol«</i>	Gorenjska	jun 1943.	oslobodenja	preko 40	U sastavu bolničkog bloka bile su još ambulante A, B i C
156.	- Bolnica »Š-Stol 1«	brdo Ratitovec - Podlonk - Jelovica - Jesenovec	jun 1943.	oslobodenja	do 20	Bolnica »Pokljuka« bila odeljenje Bolnice »S-Stol 1«

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
157.	- Bolnica »Š-Stol 2«	ispod Babjeg zoba između Rioničke i Selske doline, u blizini Kupljenika	jul 1944.	1945.	20		
158.	Drugi bolnički blok Gorenjske (Ambulante D i E)	pl. Obranca; šuma iznad Jereke (Poljukja)	decembar 1942.	aprili 1945.	do 30	180	Ambulanta D ranija Bolnica Mežaklji. Ambulanta E izgrađena januara 1944.
159.	Odredска bolnica br. 2 »Kokra«	ispod Kočne - brdo Krvavec - pl. Kriška - Krvavec (Gorenjska)	sredina aprila 1944.	aprili 1945.		40	Bila u sastavu trećeg bolničkog bloka u Gorenjskoj sa ambulantama F (»Košuta«), G i H. Selila se tri puta. Ambulante G i H kasnije su bile bolnice Kokrškog odreda
<i>Bolnice u zapadnoj Primorskoj:</i>							
160.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica »Arnoš«	Bizjaki kraj zaseoka Kuščari	februar 1944.	sredina aprila 1944.	do 40		Prva konspirativna bolnica u zapadnoj Primorskoj
161.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica »Svoboda«	severoistočno od Vogrinki - Zapotok - u šumi kod s. Dobian - kod Kuščari (Goriška brda)	mart 1944.	oslobodenja	do 40		Izgrađena zbog ugroženosti SVPB »Arnoš«. Selila se više puta. Bolnica je 18.3.1945. stradala. Ubijena su 3 ranjenika, a dva odvedena u zatvor.
162.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica »Milenko«	s. Robidišče - pl. Miia - Breginj (Goriška brda)	februar - mart 1944.	maj 1944.			Spojila se sa bolnicom »Svoboda«.
163.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica »Marička«	blizu Podcela ispod Kambreškog	1944.	kraj decem-bra 1944.			

164.	- Bolnica »Jakov Šnik«	kod Kolara na Kambreškom (Goriška brda); predeo Tolmina Mrzli vrh	maj 1944.	oslobodenja	40	Bolnica se sastojala od istočnog bloka: centralna bolnica i odeljenja »Jakopič« i »Vršiček« i zapadnog bloka (podzemni bunker od 25 ležaja koji se koristio do 24. 3. 1945.)
<i>Bolnice u zapadnom delu Pohorja:</i>						
166.	- Bolnica »Kozjak«	u šumi iznad s. Gornji Legen (na Slovensogradskom pohorju)	izgrađena marta 1944.	oslobodenja	40	58
167.	- Bolnica »Krn«	padine Male kope	izgrad. marta 1944.	oslobodenja	50	71
168.	- Bolnica »Tršna gora«	na padinama Cajnerske jaruge	izgrad. marta 1944.	oslobodenja	50	50
169.	- Bolnica »Primož«	između Klošterskog sedla i Cajnerske jaruge	izgrad. maja 1944.	oslobodenja	35-40	40
170.	- Bolnica »Dolže«	u Cajnerskoj jaruzi	izgrad. oktobra 1944.	april 1945.	20-25	25
171.	- Bolnica »Svoboda«	sev. padine Pohorja, između Ribnice i Dravograda	izgrad. zimi 1944/45.	oslobodenja	70	45
<i>Bolnice u istočnom delu Pohorja:</i>						
172.	- Bolnica »Tihi dol«	Mislinjska strana Pohorja ispod brda Planinka	izgrađena maja 1944.	kraj jula 1944.	20	oko 20
173.	- Bolnica »Košuta« (»Leto«)	sev. padine Pohorja, uz potok Radoljnu	avgust 1944.	oslobodenja	80	150
						U junu bila prihvatna bolnica »Košuta« koja je avgusta 1944. dobila naziv »Leto«. Bila narušena 4-5 nedelja od sredine septembra do sredine oktobra 1944.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a od _____ do _____	Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
174.	- Bolnica »Zaklon«	na severnoj strani Planinke	oktobar 1944. - mart 1945.	30	24	Uništena od Nemaca marta 1945.
175.	- Bolnica »Jesen«	južne padine Po-horja, u blizini sela Tinje	izgrađena ok-tobra 1944.	oslobodenja	40	30
	<i>Bolnice na području Solčave i Bistre:</i>		Koruška			
176.	- Bolnica »Ručnik«	potok Ručnik	februar 1944. - kraj aprila 1944.	17	17	Privremena bolnica
177.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica Severozapadni centar u Matkovom kotu	Matkov kot	mart 1944.	kraj maja 1944.		
178.	- Bolnica u Robovom kotu	kod Knezove električne centrale u Robnom kotu	13. 6. 1944.	8. 8. 1944.		
179.	- Slovenačka vojnoparti-zanska bolnica severozapadni centar u Robovom kotu	potok Bela	oktobar 1944.	januar 1945.	25	Imala dve stanice (kapacitet se odnosi samo na jednu stanicu). - Ranjenici evakuisani u SVPB - B 11 u Bistri. Jednu stanicu Nemci otkrili i spalili
180.	- Partizanska bolnica B-11 u Bistri	Bistra kod Črne	15. 9. 1944.	12. 5. 1945.	25	Bolnica izgrađena radi preuzimanja ranjenika iz solčavskih bolnica. Ranjenici evakuisani u bolnicu u Crni
	<i>Partizanske bolnice u Koruškoj južno od Drave:</i>					
181.	- Bolnica »Krtina«	zapadno od Jezer-ske ceste iznad Komatevre	jun 1944.	januar 1945.		Imali su skrovište »Mirtak« i u području Obirsko, te bunkere u Mežičkoj dolini. Severno od Drave postojala samo skrovišta za r/b
						Bio prekid u radu septembra 1944. i izmenjena lokacija barake

182.	- Bolnica »Za mlini«	u blizini Sajde na Obirskom području	1944.	oslobodenja		
183.	- Vojnopartizanska bolnica »Amerika«	»Zgornji kot« (sela u Koruškoj)	oktobar 1944.	oslobodenja	20	Dva puta se premeštala po Karavankama. Posle oslobodenja ranjenici evakuisani u Vojnu bolnicu JA u Celovcu
184.	Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Celje« (SVPB-C)	u šumi na Tračkovoj planini (Zg. Savinjska dolina)	aprila 1944.	početak marta 1945.	do 70 preko 100	Izgrađena maja 1944. Imala dva odvojena odeljenja - »Reka« i »Potok«. Prvi put je bila ugrožena januara 1945. Pri drugom napadu stradalo je 7 ranjenika (dva Engleza) i dva bolničara
<i>Partizanske bolnice u Podvolovljeku:</i>						
185.	- Bolnica Vilharnik	pod Kačjim vrhom blizu s. Luče ispod Kamniške planine	marta 1944.	1944.	45	Bolnica - podzemni bunker Radila kratko vreme
186.	- Bolnica SOH Rok	Podvolovljek	jun 1944.	8. 1. 1945.	do 72	Nemci je napali 8. 1. 1945. Većina r/b spašena. Zarobljeno 12 nepokretnih ranjenika i mnogo sanitetskog osoblja (neki su ubijeni)
187.	- Bolnica »Sova« ili »Solcava«	Lučka Bela	izgradena avgusta 1944.	januar 1945.	32	Bolnica podzemni bunker. Nemci je spalili. Ubijeno 8 nepokretnih ranjenika
<i>Partizanske bolnice u Tuhijskom području:</i>						
188.	- Bolnica »Brode« ili »Srečo« ili »Pod lipom«	iznad Zgornjeg Tuhijskog i Sentvida	5. 3. 1943.	oslobodenja	20-45	Do januara 1945. bila u bunkuru. U toku zime 1943/44. bila privremeno zatvorena
189.	- Bolnica »Osredkar«	Ravne kod Poljana	marta 1944.	jesen 1944.	do 25	Ranjenici evakuisani u bolnicu »Brode« i bolnicu u Podvolovljeku. Obnovljena je i sada je spomenik NOB-a

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
<i>Bolnice u Kamniško-moravskom području:</i>							
190.	- Bolnica »Rova«	blizu Radomlja	novembar 1943.	početak 1944.	12		Bolnica podzemna baraka, Ranjenici evakuisani u bolnicu »Triglav«
191.	- Bolnica »Triglav«	istočno od Kolovca, s/i od s. Radomlje	januar 1944.	6. 5. 1944.	40	oko 54	Podzemni objekat otkriven od Nemaca koji su streljali 22 neprekrena ranjenika
192.	- Mihova bolnica	kod Komenske Dobrave zapadno od Kamnika	aprila 1944.	11. 6. 1944.			Bolnica se sastojala od 4 bunkera. Otkrivena od neprijatelja i spaljena. Poubijano 11 ranjenika i sanitetskog osoblja sa dr Zajcem
193.	- Bolnica Krkljič	Razbor iznad Lukovice kod Zlatnog polja	15. 9. 1943.	oslobodenja	20		
194.	Bolnica »Ribnik« (SVPB-M)	blizu s. Moravče (Moravsko područje)	1943.	1944.	45		(v. 1943.)
195.	Bolnica blizu s. Moravče	u šumi blizu s. Moravče (Moravsko područje)	1943.	1945.			(v. 1943.)
<i>Bolnice severoistočno od Celja:</i>							
196.	- Bolnica »Zima«	šuma Šohta	jun 1944.	kraj 1944.	23	130	Januara 1945. Nemci su otkrili praznu bolnicu
197.	- Bolnica Tolsti vrh	Tolsti vrh. iznad s. Ziće	jesen 1944.	1945.	25		Bolnica podzemni bunker (bio još jedan manji pri Ločah). Preuzeeli ranjenike iz bolnice »Zima«

Partizanske bolnice u Kozjanskom području:						
198.	- Bolnica R-7	Nemški greben bližu Jurkloštra	jul 1944.	aprili 1945.	30	Podzemni bunker Svi ranjenici sa Bohora ovde su smešteni
199.	- Bolnica R-8	brdo Voluš iznad Marofa	početak novembra 1944.	aprili 1945.	20	
200.	- Bolnica R-9	Federmaus na Bohoru	decembar 1944.	aprili 1945.	60	
201.	- Bolnica R-10	s. Zg. Voluš - s. Sp. Voluš	jun 1944.	aprili 1945.	50	
202.	- Bohorska bolnica »Zajsele«	južne padine pl. Bonor, Žajsela	februar 1944.	1944.	20	
203.	Jablanička bolnica	s. Velike Loparde i druga sela na Radan planini	avgust 1943.	jul 1944.	50-150	oko 700 U 1943. i 1944. lečeno oko 1000 r/b. - od rasformirane Jablaničke bolnice formirane su divizijske bolnice
204.	Jastrebačka bolnica	s. Velika Planina na pl. Jastrebac	decembar 1943.	jul 1944.	120-200	600-700 Kolona 7 odnosi se na 1943., i 1944.
205.	Kukavička bolnica (Bolnica 22. divizije)	s. Barje na pl. Kukavici	druga polovina maja 1944.	28. 6. 1944.	50	oko 200 Uništена od bugarskih okupatora i balista. Poginuo dr Jeremija Zerajić i skoro sav bolnički personal sa sluhaocima kursa
206.	Vojna bolnica Niš (Bolnički centar Niš)	Niš	druga polovina oktobra 1944.	oslobodenja	1000	3.500 U novembru 1944. prerasla u bolnički centar. U početku bila bolnica 13. korpusa NOVJ
207.	Vojna bolnica Pirot	Pirot	11. 9. 1944.	oslobodenja	do 650	v. 1945. Rezervna bolnica 13. korpusa NOVJ
208.	Vojna bolnica Vranjska Banja	Vranjska Banja	19. 11. 1944.	oslobodenja	50	
209.	Vojna bolnica Kruševac	Kruševac	14. 10. 1944.	oslobodenja	400	
210.	Vojna bolnica Prokuplje	Prokuplje	oktobar 1944.	oslobodenja	150-200	
211.	Vojna bolnica u Surdulici	Surdulica	oktobav 1944.	oslobodenja	250	
212.	Vojna bolnica Aleksinac	Aleksinac	14. 10. 1944.	oslobodenja		

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
213.	Bolnički centar Kragujevac	Kragujevac	posle 21. 10. 1944.	oslobodenja	400-1000		U novembru 1944. bolnica je postala bolnički centar
214.	Vojna bolnica Arandelovac	Arandelovac	7. 12. 1944.	oslobodenja	75		Bila rezervna bolnica
215.	Vojna bolnica Smederevska Palanka	Smederevska Palanka	27. 11. 1944.	oslobodenja	114		Zvala se Rezervna bolnica br. 2 Smederevska Palanka
216.	Vojna bolnica Mladenovac	Mladenovac	16. 10. 1944.	oslobodenja	280		
217.	Vojna bolnica Valjevo	Valjevo	7. 12. 1944.	oslobodenja	250		
218.	Vojna bolnica Šabac	Sabac	26. 10. 1944.	oslobodenja	200-300		
219.	Vojna bolnica Čačak	Čačak	kraj decembra	oslobodenja	200-300		
220.	Vojna bolnica Požarevac	Požarevac	16. 11. 1944.	oslobodenja	148		Rezervna bolnica br. 4 14. korpusa NOVJ
221.	Vojna bolnica Smederevo	Smederevo	kraj oktobra 1944.	oslobodenja	100-200	1.625	
222.	Glavna vojna bolnica Vrhovnog štaba NOV i POJ, Beograd	Beograd	25. 10. 1944.	oslobodenja	761 -2.216	4.663	U njenom sastavu su bili: Vojna bolnica, Železnička bolnica, Gradska bolnica, Klinika prof. Ignjatovskog, Klinika Kostić - Koen, bolnica Bratinske blagajne, bolnica Trgovačke omladine, Sanatorijum Stanković, Češki dom, Učiteljski dom i dr.
223.	Bolnica »F« (fruškogorska)	s. Grgurevci - Klještivečica (Bosutskе šume) - s. Mandilos - s. Šuljam - Ležimir (Srem)	12. 8. 1942.	2. 11. 1944.	do 200	1.020 (3. 9. 1943. - 2. 11. 1944)	(v. 1942.)

224.	Bolnica »P« (posavska)	s. Karlovčić (Srem)	novembar 1942.	25. 10. 1944.	preko 130	231 (20. 8.- 22. 10. 1944)	(v. 1942)
225.	Bolnica »B« (bosutska)	šuma između Mrovića i Batrovca	april 1944.	kraj oktobra - početak novembra 1944.	80		Posle rasformiranja bolnice, osoblje ušlo u sastav bolnice u Rumi
226.	Bolnica »D« (dunavska)	s. Belegiš	oko 25. 8. 1944.	kraj septembra 1944.	oko 55		Baze bile u selima Stari Banovci i Surduk. Ranjenici evakuisani u Bolnicu »P«
227.	Vojna bolnica Komande mesta Bačka Palanka	Bačka Palanka	31. 10. 1944.	oslobodenja	20-250	2581 (do 15. 5. 1945.)	Po bolničkom protokolu radila do 21. 6. 1945.
228.	Vojna bolnica br. VI Jaša Tomić	Jaša Tomić (Banat)	kraj 1944.	31. 1. 1945.			Početkom 1945. premeštena u Petrovgrad (sada Zrenjanin) i ušla u sastav Bolničkog centra u Petrovgradu
229.	Vojna bolnica Beočin	manastir Beočin	novembar 1944.	oslobodenja	300-400	257	Bolnica lakih ranjenika. Bila privremeno ukinuta 30. 1. 1945.
230.	Vojna bolnica u Indiji	Indija	novembar 1944.	oslobodenja	50-1200	1550	Prihvatna bolnica u Indiji predata Crvenoj armiji u januaru 1945. Kasnije u nju smeštena bolnica 1. armije
231.	Vojna bolnica Ruma	Ruma	novembar 1944.	1945.	oko 500		Krajem oktobra 1944. predata jedinicama Crvene armije. Posle januara 1945. došla u nadležnost 1. armije.
232.	Bolnica Belocrkvenskog NOP odreda	Bela Crkva (Banat)	početak oktobra 1944.	1944.	50		Posle odlaska Odreda predata civilima. U decembru formirana Vojna bolnica koja je ušla u sastav Bolničkog centra u Pančevo.
<i>Bolnički centar br. I Novi Sad:</i>		Novi Sad	novembar - decembar 1944.	oslobodenja			U koloni 7 podaci se odnose na period do 15. 5. 1945.
233.	- Vojne bolnice u Novom Sadu	Novi Sad, Petrovaradin	27. 10. 1944.	oslobodenja	do 1.902	9.543	Bolnica »F« prešla u Novi Sad 2. 11. 1944. Bolnica br. 3 u Petrovaradinu
-236.							

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
237.	- Vojna bolnica Novi Fu-tog	Novi Futog (Bačka)	9. 11. 1944.	oslobodenja	625	2.108	
238.	- Vojna bolnica Gajdobra	Gajdobra	novembar - decembar 1944.	oslobodenje	do 705	1.949	Prema bolesničkom protokolu bolnica počela da radi 23. 2. 1945.
239.	- Vojna bolnica Torža	Torža (sada Savino selo)	8. 12. 1944.	oslobodenja	do 600	1.866	Bolnica lakih ranjenika iz Iloka evakuisana u Toržu
240.	Vojna bolnica Stari Bečeј	Stari Bečeј	22. 11. 1944.	oslobodenja	300-400	2.106	
241.	Vojna bolnica Srbobran	Srbobran	novem-bar-decem-bar 1944.	oslobodenja	250	171	Prema bolesničkom protokolu bolnica počela raditi 9. 3. 1945.
242.	Vojna bolnica Vrbas	Vrbas	novem-bar-decem-bar 1944.	oslobodenja	850	458	Prema bolesničkom protokolu počela da radi marta 1945.
243.	Vojna bolnica Čurug	Čurug	novem-bar-decem-bar 1944.	oslobodenja	160	417	Formirana u novembru-decembru 1944. a protokol se vodi od 12. 3. 1945.
244.	Vojna bolnica Žabalj	Žabalj	novem-bar-decem-bar 1944.	oslobodenja	120		Do 30. 3. 1945. nije primala r/b
<i>Bolnički centar br. II Sombor:</i>		Sombor	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 2.500		Pored bolnica u Somboru (5), Sivcu, Staparu i Bezdanu, spominju se i bolnice u Kulici, Crvenici i Odžacima
245. -249.	- Vojne bolnice Sombor	Sombor	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 1.353	5.253	
250.	- Vojna bolnica Sivac	Sivac	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 300	1.182	Radila kao bolnica lakih ranjenika (BLR)
251.	- Vojna bolnica Stapar	Stapar	novembar 1944.	oslobodenja	100-200	860	Radila kao BLR
252.	Prihvatna bolnica Bezdan	Bezdan	8. 11. 1944.	10. 3. 1945.	do 200	1.762	Prihvatna bolnica Bolničkog centra br. II

	<i>Bolnički centar br. III Subotica:</i>	Subotica	3. 12. 1944.	oslobodenja	1.803	9.015	
253- 257.	- Vojne bolnice Subotica	Subotica	6. 11. 1944.	oslobodenja	do 644	6.178	U Subotici je bilo 5 bolnica
258.	- Vojna bolnica Ada	Ada	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	200	424	U 1944. formirana a protokoli se vode od 10. 3. 1945.
259.	- Vojna bolnica Bačka To- pola	Bačka Topola	novembar decembar 1944.	- oslobodenja	350	739	Bolesnički protokoli se vode od 1. 1. 1945.
260.	- Vojna bolnica Mol	Mol	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	do 120	156	Predvidena formacijom iz no- vembra-decembra 1944, a pro- tokol bolnice se vodi od 18. 4. 1945.
261.	- Vojna bolnica Senta	Senta	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	do 350	1.219	Bolesnički protokoli se vode 15. 1. 1945.
262.	- Vojna bolnica Stara Ka- njiža	Stara Kanjiža	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	160-200	299	Bolesnički protokol se vodi od 15. 2. 1945.
	<i>Bolnički centar br. IV Petrovgrad:</i>	Petrovgrad (sada Zrenjanin)	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja			
263- 267.	Vojne bolnice Petrovgrad	Petrovgrad	31. 10. 1944.	oslobodenja	2.100	5.952	U graduje bilo 5 vojnih bolnica
268.	- Vojna bolnica Banja Ru- sanda	Banja Rusanda (Međenei)	2. 11. 1944.	oslobodenja	do 300	, 1.261	Radila kao bolnica JA do oktob- ra 1945.
269.	- Vojna bolnica Velika Ki- kinda	V. Kikinda	kraj oktobra 1944.	oslobodenja	do 1.072	1.917 (od 28. 1. 1945. do 15. 5. 1945)	Neko vreme bila Bolnički cen- tar br. 8 (sa VB N. Kneževac). Dodate 17. 3. 1945. Bolničkom centru Petrovgrad
270.	Vojna bolnica Novi Kneževac	Novi Kneževac	decembar 1944.	oslobodenja	do 400	389 (od 15. 2. do 15. 5. 1945)	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
	<i>Bolnički centar br. V Pančevo:</i>	Pančevo	novembar-decembar 1944.	oslobodenja			Januara 1945. Bolnički centar Pančevo pretvoren u BLR
271-	- Vojna bolnica Pančevo	Pančevo	2. 12. 1944.	oslobodenja	900-1220	9.150	U nadležnosti SOVŠ-a U gradu su bile 2 bolnice
272.	(Bolnica lakih ranjenika)						
273	- Vojna bolnica Vršac	Vršac	decembar 1944.	januar 1945.	300		Početkom 1945. SOVS odlučio da se r/b ne upućuju u Vršac pa je bolnica rasformirana
274.	- Vojna bolnica Bela Crkva	Bela Crkva (Banat)	decembar 1944.	oslobodenja	450-700	357 (od 1. 4. do 1. 5. 1945.)	Bolnica osposobljena 10. 3. 1945. za prijem ratnih vojnih invalida
275.	- Vojna bolnica Kovin	Kovin	29. 11. 1944.	oslobodenja	622	1.453	Neko vreme imali su odeljenje u s. Bavaništu
	<i>Bolnički centar br. VI Sremska Mitrovica:</i>	Sremska Mitrovica	novembar-decembar 1944.	oslobodenja			Dodata 17. 3. 1945: Tuberkulozno lečilište »Fruška gora« i VB u Sremskoj Kamenici
276-	- Vojne bolnice Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	1. 11. 1944.	oslobodenja	650-1.000	4.096 (1. 11. 1944.-15. 5. 1945)	U novemburu 1944. je prihvatna bolnica 1. korpusa sa 4 lokacije
278.							
279.	- Tuberkulozno lečilište »Fruška gora«	Venac (Fruška gora)	22. 10. 1944.	oslobodenja	do 186	150 (do 20. 1. 1945)	
280.	- Vojna bolnica Sremska Kamenica	Sremska Kamenica	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	do 420	400 (1. -20. 1. 1945.)	Pripadala je bolničkim centrima u Novom Sadu i Sremskoj Mitrovici
281.	Vojna bolnica Sremski Karlovci	Sremski Karlovci	19. 11. 1944.	oslobodenja	460-800	2.702	Bila u sastavu bolničkih centara u Sremskoj Mitrovici, pa Novom Sadu, a od 17. 3. 1945. u Bolničkom centru br. VII Zemun
282.	<i>Bolnički centar br. VII Zemun ili Stalna vojna bolnica u Zemunu</i>	Zemun	25. 10. 1944.	oslobodenja	700-1.168	3.165 (1944.)	Bolnica je bila na 3-4 mesta u Zemunu. - Novembra 1944. došla u nadležnost SOVS-a. Bolesnički protokoli vode se od 2. 11. 1944. - (v. Srem. Karlovci)
-283.							

284.	Bolnički centar Kosovska Mitrovica	Kosovska Mitrovica	novembar 1944.	oslobodenja	550	Pri Centru je formirana 27. 12. 1944. još i zarazna bolnica, kapaciteta oko 300 kreveta
285.	Vojna bolnica Prizren	Prizren	26.11. 1944.	oslobodenja	300	2.486 U koloni 7 dati su podaci za 1944. i 1945.

1945. GODINA:

Bolnice vojne oblasti zapanjene Bosne (ranije 5. korpusa):

1.	- Bolnica br. 1	Gornja Sanica (Bosanska krajina)	kraj septembra 1943.	1. 3. 1945.	do 280	
2.	Bolnica br. 2	Palanka (Podgrmeč) - Ljubija	mart 1943.	oslobodenja	450	(v. 1944). Bolnica br. 7 1945. Ranije Podgrmečka bolnica. Imala 5 odeljenja: hirurško, interno, zarazno, ORL i venerološko
3.	Bolnica br. 3	Jajce	14. 10. 1944.	oslobodenja	500	Imala tri odeljenja: hirurško, interno i zarazno (v. 1944.)
4.	Bolnica br. 4	pl. Kozara (Bosanska krajina)	jesen 1943.	početak maja 1945.	50-130	Zarazna bolnica od kraja januara 1945. kada su svi hirurški bolesnici evakuisani u Ljubiju. Šumska bolnica
5.	Bolnica br. 5	Šiprage - Mirkovići - Teslić (sred. Bosna)	septembar 1944.	početak maja 1945.	do 200	Pojedina odeljenja bila udaljena do 8 km. Polovinom aprila 1945. premeštena u Teslić. Imala hirurško, interno i zarazno odeljenje
6.	- Bolnica br. 6	Sanski Most	septembar 1944.	maj 1945.	450	Imala hirurško, interno i zarazno odeljenje
7.	- Bolnica br. 7	Ljubija (Bosanska krajina)	kraj februara - početak marta 1945.	početak maja 1945.	do 400	Ovde su bili smešteni lakši ranjenici i tuberkulozni bolesnici sa teritorije korpusa. Početkom maja 1945. premeštena u Banju Luku, a na njeno mesto došla Bolnica br. 2

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
8.	- Bolnica br. 8	Livno	početak februara 1945.	oslobodenja	do 500		Decembra 1944. odlučeno da se formira bolnica u Livnu. Smešteni teški ranjenici evakuisani iz Jajca. - Hirurška bolnica teških ranjenika. - Maksimalno brojno stanje - 620
9.	Bolnica za ratne neuroze (Oporavilište br. 1)	s. Cipulić kod Bugojna - Grecanica; s. Kopčić	kraj 1944.	31. 1. 1945. (početak maja 1945.)	do 84		Do 22. 1. 1945. bila u s. Cipupulić, a od 26. 1. 1945. u Gračanici. - Po potrebi formirana. Početkom maja rasformirana u s. Kopčić kod Bugojna
	<i>Bolnički centar Banja Luka:</i>	Banja Luka (grad i predgrade)	2. 5. 1945.	oslobodenja			Formirane Centra započeto 2. 5. 1945. Imao četiri bolnice u gradu i 2 u predgradu.
10.	- I hirurška bolnica				233		Smeštena u zgradi državne bolnice. Imala hirurško, očno i rendgenološko odeljenje
11.	- II hirurška bolnica				400		Smeštena u zgradi Preparandije. Imala dva hirurška odeljenja
12.	- III hirurška bolnica				240		Smeštena u samostanu crnih sestara u Nazaretu
13.	- IV hirurška bolnica (BLR)				450		Smeštena u samostanu Trapista. Pridodata i odeljenje teških invalida
14.	- V interno-infektivna bolnica				296		Smeštena u paviljonima bivše vojne bolnice. Ima 4 odeljenja
15.	- VI bolnica za grudne bolesti				90		Smeštena u samostanu crnih sestara
	<i>Tuzlanski bolnički centar:</i>	Tuzla i okolna naselja	septembar 1944.	oslobodenja	do 2.500		(v. 1944.) Pripadao Vojnoj oblasti 3. korpusa. Imao 8 bolnica i trijažno-izolaciono odeljenje (150 kreveta). Primao r/b 2. armije, 3. korpusa i Vojne oblasti istočne Bosne
16.	- Bolnica br. 1 (Bolnica teških ranjenika za glavu, grudi, trbuš)				160-180		

17.	- Bolnica br. 2 (Interna bolnica)		160	Kroz tuzlanski bolnički centar prošlo:
18.	- Bolnica br. 3 (Bolnica teških ranjenika za gornje i donje ekstremitete)		180-250	nika i 3. 344 bolesnika; - u aprilu 1945. god. 1.994 ranjenika i 2.562 bolesnika
19.	- Bolnica br. 4 (Bolnica za plućne bolesti)		60	
20.	- Bolnica br. 5 (Zarazna bolnica)		200-250	
21.	- Bolnica br. 6 (BLR)		400	
22.	- Bolnica br. 7 (BLR)		400	
23.	- Bolnica br. 8 (Rekonvallescentna bolnica)		600	Formirana krajem aprila 1945. u Kiseljaku kraj Tuzle
24.	- Bolnica u Bijeljini (BLR)	Bijeljina (Posavina)	aprili 1945. oslobodenja oko 700	Pripadala Tuzlanskom bolničkom centru
25.	- Bolnica u Brčkom (BLR)	Brčko	aprili 1945. oslobodenja	Pripadala Tuzlanskom bolničkom centru. Civilnu bolnicu u Brčkom držala Armija u 1945.
26.	Vojna bolnica Sarajevo	Sarajevo	6. 4. 1945. oslobodenja	Kapaciteti: - VB Sarajevo do 800 kreveta. - Državna bolnica: 550 kreveta (rezervisano), - BLR: 200 kreveta i - Banja Ilijada: 200 kreveta
27.	Područna bolnica u Trebinju	Trebinje	oktobar 1944. oslobodenja	(v. 1944.) - Bolnica 29. divizije krajem februara 1945. podeljena na stacionarnu i pokretnu bolnicu. Stacionarna postala bolnica 2. vojnog područja u Trebinju
28.	Bolnica Vojne oblasti divizije u Mostaru	29. Mostar	druga polovina februara 1945. oslobodenja	Pripadala Vojnoj oblasti 2. korpusa
29.	Bolnica KVO u Cetinju	Cetinje	decembar 1944. oslobodenja	

Red." broj	NAZIV BOLNICE	1 'Lokacija'	V r.e m e r a d a ;	Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a	
			od . _r- < dO				
30.	Bolnica KVO u Beranama	Berane (sada Ivan-grad)	jesen 1944.	oslobodenja			
31.	Bolnica KVO u Podgorici	Podgorica (sada Tito-grad)	kraj 1944.	oslobodenja			
32.	Bolnica KVO u Nikšiću	Nikšić	novembar 1944.	oslobodenja			
33.	Bolnica divizijske vojne oblasti Sandžaka u Pljevljima	Pljevlja	kraj decembra 1944.	oslobodenja	oko 150	Postala od bolnice 37. divizije. Imala i oporaviliše za nekoliko stotina iznurenih boraca	
34.	Bolnica divizijske vojne oblasti Sandžaka u Novoj Varoši	Nova Varoš (Sandžak)	jesen 1944.	oslobodenja			
35.	Bolnica divizijske vojne oblasti Sandžaka u Novom Pazaru	Novi Pazar (Sandžak)	decembar 1944.	oslobodenja			
36.	Bolnica 2. udarnog korpusa u Meljinama	Meljine kod Hercegograd	kraj februara 1945.	oslobodenja	oko 800	oko 800	Do februara 1945. bila na otoku Badija kod Korčule
37.	Mornarička bolnica u Tivtu	Tivat (Bokakotor-ski zaliv)	proleće 1945.	oslobodenja	50		Bolnica Pomorske komande južnog Jadrana. Imala hirurško, interno i zarazno odeljenje
38.	Oblasna vojna bolnica 11. korpusa Benkovac - XI/1	Benkovac (Dalmacija)	kraj 1944-po-četak 1945.	mart 1945.	do 800		(v. 1944) Šifre odeljenja: A - teška hirurgija; B - laka hirurgija i uho, nos i grlo; C - interno-zarazno i dermato-venorološko. Posle premeštanja armijske bolnice u Crikvenicu (21. 4. 1945.) u Benkovcu ostala BLR
39.	Područna vojna bolnica - XI/2	s. Seganovac - s. Ričice - Gračac - Gospic (Lika)	novembar 1944.	oslobodenja	oko 300		(v. 1944) Sredinom marta 1945. prelazi u Gračac i u većoj meri služi 4. armiji. Hirurško odeljenje u Gospicu imalo 250 kreveta

40.	Područna vojna bolnica - XI/5	s. Turke (Primorsko-goransko područje)	novembar 1944.	maj 1945.	250	(v. 1944.) Šifre odeljenja: A - hirurško; B - interno-zarazno, i C - rekonvalescentno. Navodi se i šifra XI/3
41.	Bolnica u Otočcu	Otočac	druga polovina aprila 1945.	oslobodenja	250-300	Formiranju se pristupilo posle oslobodenja grada
42.	Bolnica u Ogulinu	Ogulin	april 1945.	oslobodenja	do 1.000	
43.	Bolnica u Karlovcu	Karlovac	maj 1945.	oslobodenja		
44.	Glavna vojna bolnica 4. jugoslovenske armije u Crikvenici	Crikvenica, Selce	23. 4. 1945.	oslobodenja	oko 5.870 ranjenika i 6.000 bolesnika (do kraja jula 1945)	Imala tri hirurška odeljenja (oko 3.850 kreveta i ležaja), interno (preko 400 kreveta), razno (oko 80 kreveta), dermatovenerološko (80 kreveta), ORL odeljenje (110 kreveta), očno od (oko 100), čeljusna stаница (50 kreveta) u Crikvenici i rekonvelescentno odeljenje (oko 1.200 ležaja) u Selcu.
45.	Hirurška bolnica u Kraljevcima	Kraljevica	aprili 1945.	oslobodenja		
46.	Hirurška bolnica Sušak	Sušak na Trsatu	21. 4. 1945.	oslobodenja		
47.	Mornarička bolnica Pula	Pula	6. 5. 1945.	oslobodenja		Bolnica Pomorske komande severnog Jadranu Premeštena u Opatiju 12. 6. 1945.
48.	<i>Oblasna vojna bolnica 4. korpusa - IV/I</i> - Uprava i hirurško odeljenje za teške ranjenike - IV/I-A (Centralna bolница)	Kordun Petrova gora (blizu vrha Petrovac)	4. 10. 1941. početak juna 1942.	oslobodenja	oko 90	(v. 1944.) U aprilu 1945. ostalo samo jedno hirurško odeljenje na Kordunu, a ostala su se postepeno ugasila zbog evakuacije r/b u Dalmaciju. U aprili je napravljen i plan evakuacije šumskih bolnica Vojne oblasti 4. korpusa u oslobođene gradove. Prekid u radu ili promena lokacije pojedinih bolnica ili odeljenja nisu precizni i teško ih je evidentirati
49.	- Kožno-venerično odeljenje - IV/I-B	Kupinjak na Petrovoj gori	1944.	1945.	180	

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti) ^{b<u>oz</u>} b <u>olnici</u> r/b	Prošlo p <small>ri</small> m e d b a
			od	do		
50.	- Odeljenje za luke ranjene- nike-IV/1-D	šuma kod Pecke	1944.	1945.	120	
51.	- Interno i zarazno odelje- nje-IV/1-E	šuma iznad Perne	kraj 1944.	1945.		
52.	- Oporavilište u Topusko- kom	Topusko	1944.	1945.	150-180	(v. 1944.)
53.	- Hirurško odeljenje	Kestenova gora	početak 1944.	maj 1945.	100	
54.	- Bolnica u Zbjegu IV/ 1-H	Zbjeg kraj Slunja	januar 1942.	1945.	oko 130	
<i>Područna vojna bolnica - IV/2</i>			Banijsko vojno područje	januar 1944.	maj 1945.	400
	- Uprava bolnice	s. Klasnić				(v. 1944.) - U aprilu 1945. ostala su samo hirurška odeljenja u Klasniću (120 kreveta) i M. Gradcu (80). Ostala su se dotle ugasila
55.	- Šumska odeljenja IV/2-a	šuma Samarica (Debelo brdo, Bres- nik, Prolog i Čor- kovavača iznad Ži- rovca)		1945.		
56.	- Seoska odeljenja IV/2-b	sela: Klasnić, Ziro- vac, Ljeskovac i Mali Gradac)				
57.	Područna vojna bolnica IV/3 - Zumberak	Zumberak (sela: Dučići, Pilatovci, Doljani - Dragašev- ci)	9. 9. 1943.	1945.		(v. 1944.)
58.	Slovenačko-hrvatska voj- nopartizanska bolnica - Sanitetska škola (SHVPB-SS)	Zumberak (sela: Pi- latovci, Doljani, Ra- datovci, Sekulići, Gudalji, Kuljaci, Du- čići i Bulići)	1. 12. 1943.	aprili 1945.		(v. 1943. i 1944.)

59.	Područna vojna bolnica IV/4	Karlovačko vojno područje (šuma kraj Adlešića u Sloveniji - Veliko Liješće na Žumberku)	sredina 1944.	mart 1945.		(v. 1944.)
60- 61.	Područna vojna bolnica IV/5	Bihaćko vojno područje: s. Podvizd kod V. Kladuše; šuma kod s. Svinjice (Petrova gora)	novembar 1943.	druga polovina aprila 1945.	821	(v. 1944.) - U koloni 7 podaci se odnose na period od 1.3. 1944. do 20. 4. 1945. za dva odeljenja, bez Unske operativne grupe (186)
<i>Područna vojna bolnica Turopoljsko-pokupskog područja:</i>						
62.	- Hirurško odeljenje	šuma Tukleč kraj Sjeničaka	sredina 1944.	1945.	120	(v. 1944. OVB IV/1-C)
63.	- Zarazno odeljenje	s. Bučica	1945.	1945.	120	
<i>Vojnopravljanska bolnica VI/I (VPB VI/I) sa odeljenjima:</i>						
64.	- VPB VI/1-a	pl. Psunj (Brezovo polje)	početak decembra 1942.	3. 5. 1945.		Konačna formacija slavonskih bolnica posle evakuacije dela r/b u Mađarsku, januara 1945. Šumske bolnice preseljene u gradove između 1. i 5. 5. 1945.
65.	- VPB VI/1-b	pl. Psunj (potok Raška I i II)	početak decembra 1942.	3. 5. 1945.		
66.	- VPB VI/1-d	pl. Psunj (kraj Lipovca)	kraj februara 1944.	3. 5. 1945.		
67.	- VPB VI/1-e		početak 1945.	1945.		Počela s radom posle evakuacije r/b u Mađarsku
<i>Vojnopravljanska bolnica VI/2 (VPB VI/2) sa odeljenjima:</i>						
68.	- VPB VI/2-a	kod Rusta (sev. str. pl. Papuka)	avgust 1942.	1945		
69.	- VPB VI/2	zap. od vrha Papuka	kraj 1942.	početak maja 1945.		Menjalo lokaciju. Postojalo posle evakuacije r/b u Mađarsku

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
70.	- VPB VI/2-b	Lom na Papuku kod Voćina	početak 1943.	1945.			
71.	- VPB VI/2-e	Jankovac	1944.	1945.			
	<i>Vojnopolitanska bolnica VI/3 (VPB VI/3):</i>	<i>Brodsko vojno područje</i>					
72.	- VPB VI/3-d (Zarazno odeljenje)			1945.			Postojalo posle evakuacije r/b u Madarsku početkom 1945.
	<i>Vojnopolitanska bolnica VI/4 (VPB VI/4):</i>	<i>Virovitičko vojno područje</i>	<i>jesen 1943.</i>	<i>1945.</i>			
73.	- VPB VI/4-a	Krndija	jesen 1943.	1945.			
	<i>Vojnopolitanska bolnica VI/5 (VPB VI/5) sa odelje- njima:</i>	<i>Požeško vojno područje</i>	<i>kraj 1942.</i>	<i>početak maja 1945.</i>			
74.	- VPB VI/5-a	Duboka Rijeka	<i>početak aprila 1943.</i>	<i>proleće 1945.</i>			
75.	- VPB VI/5-b	vrh pl. Papuka	<i>kraj 1942.</i>	<i>početak maja do 80 1945.</i>			
76.	- VPB VI/5-c	kraj Vučjaka	<i>jesen 1943.</i>	<i>proleće 1945.</i>			
	<i>Vojnopolitanska bolnica VI/6 (VPB VI/6) sa odelje- njima:</i>	<i>Daruvarsko vojno područje</i>	<i>leto 1942.</i>	<i>30. 4. 1945.</i>			<p>(v. 1944.) Bolnica je imala 6 odeljenja: hirurško, dva odeljenja za luke ranjenike i rekonvalescente, interno, zarazno i kožno-venerično.</p>
77.	- VPB VI/6-a	Ljutoč, ogranač pl. Papuka (sev. strana)	<i>leto 1943.</i>	<i>30. 4. 1945.</i>			<p>Zbog ofanzive teže ranjenike i bolesnike ostavili u bunkerima (18 dana), a sa pokretnima (oko 750) bili u pokretu od 21. februara do početka marta 1945. Iz Daruvara su ranjenike evakuisali avionima u Žemun</p>
78.	- VPB VI/6-b	na Skresinama (Ravna gora)	<i>leto 1942.</i>	<i>početak 1945.</i>			
79.	- VPB VI/6-c	Ljutoč, ogranač pl. Papuka	<i>leto 1943.</i>	<i>30. 4. 1945.</i>			

80.	- VPB VI/6-d			1945.	
81.	- VPB VI/6-e	kod Đulevca		proleće 1945.	
82.	- VPB VI/6-f	s. D. Borki	9. 12. 1944.	1945.	
83.	Bolnica u Virovitici	Virovitica	9. 12. 1944.	13. 2. 1945.	oko 500
					Posle oslobođenja Virovitice korišćena je civilna bolnica. Od početka januara 1945. služi kao velika trijažno-evakuaciona bolnica preko koje su r/b 6. i 10. korpusa i 3. armije evakuisani preko Barća, kroz Madarsku u Vojvodinu
84.	Evakuaciona bolnica Daruvar	Daruvar	sredina marta 1945.	aprila 1945.	Uprava i osoblje bili su iz Oblasne vojne bolnice 10. korpusa. - Od 11. marta do 21. aprila evakuisano avionima u Zemun 1.393 r/b iz 6. i 10 korpusa NOVJ
85.	Centralna bolnica Vojne oblasti Slavonije	Osijek	sredine aprila 1945.	oslobođenja	
86.	Vojna bolnica Vinkovci	Vinkovci	aprila 1945.	oslobođenja	
87.	Vojna bolnica Đakovo	Đakovo	aprila 1945.	oslobođenja	
88.	Vojna bolnica Slavonski Brod	Slavonski Brod	aprila 1945.	oslobođenja	
89.	Vojna bolnica Pakrac	Pakrac	aprila 1945.	oslobođenja	
90.	Vojna bolnica Virovitica	Virovitica	kraj aprila 1945.	oslobođenja	
91.	<i>Oblasna vojna bolnica 10. korpusa:</i>	Moslovačka gora (s. Podgarić i okolina) - s. Končanica blizu Daruvara	početak jula 1943.	oslobođenja	do 400 (v. 1944.) Bolnica je napustila Moslavini 8. 3. 1945. i smestila se u s. Končanicu blizu Daruvara (Slavonija) gde je dočekala
92.	- Hirurško odeljenje X/1-A (Nova konspiracija)	šuma pored s. Podgarić	proleće 1943.	8. 3. 1945.	do 100 riču spaljena je od ustaša 14. 3. 1945. Krajem aprila 1945. premeštena u Bjelovar
92.	- Hirurško odeljenje X/1-B (Stara konspiracija)	šuma j/i od s. Podgarić		1945.	80

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
93.	- Interno odeljenje X/1-C	s. Vučani		1945.			
94.	Odeljenje za laku hirurgiju X/1-D	Podgarić		1945.			
95.	- Tbc-odeljenje X/1-E	Podgarić		1945.			
96.	- Dermatovenerološko odeljenje	s. Vučani		1945.			
97.	Područna bolnica X/1	u blizini s. Gakovo (Bilogora, kod Gru- bišnog polja)	april 1944.	početak ja- nuara 1945.			(v. 1944.)
98.	Oblasna vojna bolnica Split	Split	početak no- vembra 1944.	oslobođenja	2000		(v. 1944.)
99.	Centralna mornarička bolnica Split	Vis-Split	početak sep- temбра 1944.	oslobođenja	50-55		(v. 1944.) Imala hirurško, inter- no i zarazno odeljenje
100.	Područna vojna bolnica Šibenik	Šibenik	sredina no- vembra 1944.	oslobođenja	700-800		(v. 1944)
101.	Područna vojna bolnica Sinj	Sinj	novembar 1944.	oslobođenja	700		(v. 1944.)
102.	Područna vojna bolnica Biograd na moru	Biograd n/m	početak no- vembra 1944.	mart 1945.	800		Služila za prihvatanjenika 4. korpusa. Marta 1945. r/b eva- kuisani u dublju pozadinu, a bolnica ušla u sastav 4. armije kao Armilska bolnica br. 2 Biograd na moru
103.	Područna vojna bolnica Dubrovnik	Dubrovnik	početak no- vembra 1944.	oslobođenja	1.000		Od 1. februara do 15. maja 1945. kroz bolnicu prošlo 2.384 r/b (po bolničkom protokolu)
104.	Vojna bolnica Drniš	Drniš	novembar 1944.	oslobođenja	250		Hirurško odeljenje 150 kreveta. Sačuvane istorije bolesti nose prvi dan prijema 20. 12. 1944. poslednji dan otpusta 4.5. 1945.
105.	Bolnica na Visu	Vis	novembar 1944.	februar 1945.			(v. Vis 1944) Glavna korpusna bolnica 8. korpusa

106.	Vojna bolnica Hvar	Hvar	početak novembra 1944.	oslobođenja	do 3.300	Hirurško odjeljenje imalo 1.000 kreveta (v. Vis 1944.)
107.	Vojna bolnica Knin	Knin	druga polovina decembra 1944.	mart 1945.	150	Marta 1945. postala Armijска zaražna bolnica 4. armije. Po sačuvanoj medicinskoj dokumentaciji prvi pacijent primljen 23. 12. 1944. a poslednji otpušten 3. 5. 1945.
108.	Bolnica 2. udarnog korpusa	Dubrovnik - Badija (Korčula)	novembar 1944.	kraj februara 1945.		Krajem februara 1945. preseljena u Meljine kod Hercegova
109.	Područna bolnica u Imotskom	Imotski	početak februara 1945.	sredina marta 1945.		Biokovsko-neretvljansko vojno područje. Rasformirana mjesec dana posle oslobođenja Mostara
110.	Područna vojna bolnica u Opuzenu	Opuzen	početak februara 1945.	kraj februara 1945.		Rasformirana 10. dana posle oslobođenja Mostara
111.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO Slovenije u Novigradu	Novigrad, Zadar	početak januara 1945.	oslobođenja	486 (februar 1945.)	Zbog preopterećenosti bolnica u Sloveniji, uz oružanu pratinju, evakuisana su 502 r/b u Dalmaciju kroz teritoriju koju je držao neprijatelj. Bolnica je imala dva hirurška odjeljenja, interno i neurološko odjeljenje. Deo Bolnice se nalazio u Zadru.
112.	Bolnica Glavnog štaba NOV i PO Makedonije	Skoplje	polovina novembra 1944.	oslobođenja	oko 800	(v. 1944.) Do premeštanja u Skoplje bila u s. Gorno Vranovići i s. Jabolčište
113.	Područna bolnica u Bitolju	Bitolj	6. 11. 1944.	oslobođenja	oko 500	(v. 1944.)
114.	Područna bolnica u Prilepu	Prilep	kraj 1944.	oslobođenja	oko 400	
115.	Područna bolnica u Stipu	Stip	kraj 1944.	oslobođenja	oko 200	
116.	Područna bolnica u Kumanovu	Kumanovo	kraj 1944.	oslobođenja	oko 300	Ranije Bolnica Kumanovske divizije

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
	<i>Slovenačka centralna vojnopartizanska bolnica (SCVPB) sa odeljenjima:</i>						
118.	- Jelenbreg	Kočevski rog kod sela Podstenice	početak oktobra 1942.	aprili 1945.	20	9	
119.	- Jelendol	U podnožju Daleč hriba (Zelenogorica)	maj 1943.	aprili 1945.	do 75	2	
120.	- Lašče (Zgornje)	u šumi u predelu s. Podstenice	jun 1943.	aprili 1945.	oko 30	3	
121.	- Stari log	blizu proplanka Jelenica uz put Podstenice - Zage Rog	aprili 1943.	aprili 1945.	oko 30	4	
122.	- Ajdovec	blizu s. Komolec	kraj aprila 1944.	prvi meseci 1945.		5	(v. 1944.)
123.	- Zgornji Hrastnik	šuma Bukova gora	februar 1943.	aprili 1945.	do 130	6	
124.	- Spodnji Hrastnik	šuma blizu Komarne vasi	septembar 1943.	aprili 1945.		7	
125.	- Lesen kamen	u šumi Kočevskog roga, nedaleko od s. Resa	aprili 1943.	aprili 1945.	oko 40	8	
126.	- Vinica	u blizini Ribnika, kod Komarne vasi	kraj 1942.	aprili 1945.	do 60	9	
127.	- Planina	s. Planina ispod Mirne gore	jun 1944.	aprili 1945.		10	
128.	Slovenačka vojnopartizanska bolnica Bobovec (SVPB-B)	blizu Mozlja na Kočevskom rogu	novembar 1943.	20. 4. 1945.	96	11	Priklučena SCVPB Kočevski rog 20. 4. 1945. Radila do oslobođenja

	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Ribnica (SVPB-R)</i>	šumski kompleks Goteničkog Snežnika i Krempe	5. 12. 1943.	8. 5. 1945.	do 200	(v. 1944.)
129.	- Suhu vrh (Hirurško odeljenje)	u blizini vrha Cerk	5. 12. 1943.	15. 4. 1945.		
i so- n.i.	- Smrekavec	uz cestu Borovnica - Ravne - Loški potok	kraj januara 1944.	24. 4. 1945.		Rekonvalescentna odeljenja postojala su u Mašunu, Urbovi- ni, Laze i Ljubno u 1944. (v)
	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica Snežnik (SVPB-S):</i>	šumski kompleks planine Snežnik (Notranjska)	oktobar 1943.	maj 1945.		(v. 1944.)
132.	- Stari trg	blizu Bele Vode	kraj 1943.	maj 1945.		
133.	- Podob	blizu Jarmovca	maj 1944.	1945.		
	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Pavia« (SVPB »Pavia«):</i>	Trnovski gozd (Primorska)	31. 12. 1943.	oslobodenja		U centralnim odeljenjima SVPB »Franja« lečilo se 931 r/b, a u oporavilištima još 758 r/b
134.	- Odeljenje B			oslobodenja	20	(v. 1944.)
135.	- Tinetovo odeljenje		jun 1944.	mart 1945.		(v. 1944.)
136.	- Centralno odeljenje na Krekovšama		18. 9. 1944.		60 ležaja	
137.	- Odeljenje »Delta«	Cekovnik	1945.	oslobodenja		Služila za smeštaj pokretnih invalida
	<i>Slovenačka vojnopartizanska bolnica »Franja« (SVPB »Franja«):</i>	severna Primorska i s/z Gorenjska	23. 12. 1943.	oslobodenja	do 235	v. 1944. Ukupno je lečeno oko 600r/b.
138.	- Odeljenje A	u Cerkljanskem vrhu	6. 1. 1944.	kraj aprila 1945.		
139.	- Odeljenje B	kanjon Pasice kod Cerkna	23. 12. 1943.	oslobodenja	120	v. 1944.
140.	- Odeljenje C (Odeljenje Ci)	iznad Zalog loga i Fari potoka - uz potok u šumi iznad Zalog lota (Selška dolina)	sredina januara 1944.	oslobodenja		v. 1944.

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
141.	- Odeljenje D (Odeljenje Di)	ispod Crnog vrha prema Davči - srednji deo potoka Davča)	jun 1944.	9. 5. 1945.			Odeljenje D radilo je od juna 1944. do februara 1945. a potom je korišćeno Odeljenje Di (do 9. 5. 1945.)
	<i>Bolnički blok »Stol«</i>	Gorenjska	jun 1943.	oslobodenja	preko 40	0	Bolnica Gorenjskog NOP odreda
142.	- Bolnica »S-Stol 1«	brdo Ratitovec	jun 1943.	oslobodenja	20		Bolnica »Pokljuka« bila odeljenje Bolnice »S-Stol 1«
143.	- Bolnica »S-Stol 2«	ispod Babnjeg zoba između Ribniške i Selske doline	jul 1944.	1945.	20		
144.	Drugi bolnički blok Gorenjske (Ambulanta D i E)	pl. Obranca; šuma iznad Jereke (Pokljuka)	decembar 1942.	aprili 1945.	do 30		(v. 1944.)
145.	Odredska bolnica br. 2 (Kokra«	Kočna - brdo Kravavec - pl. Kriška - Kravavec	sredina aprila 1944.	aprili 1945.			(v. 1944.)
<i>Bolnice u zapadnoj Primorskoj:</i>							
146.	- Slovenačka vojnopoštanska bolnica »Svoboda«	severoistočno od Vogrinki - Zapotok - šuma kod s. Doblarci - kod Kuščari	mart 1944.	oslobodenja	do 40		
147-148.	- Bolnica »Jakov Zavrsnik«	kod Kolara na Kambreškom - kod Bajtara ispod Kuščara (Goriška brda) i predeo Tolmina: Mrzli vrh	maj 1944.	oslobodenja	do 45		(v. 1944.) Marta 1945. preselila se kod Bajtara ispod Kuščara
<i>Bolnice u zapadnom delu Pohorja:</i>							
149.	- Bolnica »Kozjak«	šuma iznad s. Gorњi Legen	mart 1944.	oslobodenja	40		

150.	- Bolnica »Krn«	padine Male kope	mart 1944.	oslobodenja	50		
151.	- Bolnica »Tršna gora«	na padinama Cajnerske jaruge	mart 1944.	oslobodenja	50	(v. 1944.)	Bolnica je sačuvana i pod zaštitom je Slovenjgradskog muzeja
152.	- Bolnica »Primož«	između Klošterskog sedla i Cajnerske jaruge	maj 1944.	oslobodenja	35-40		
153.	- Bolnica »Dolže«	Cajnerska jaruga	oktobar 1944.	aprili 1945.	20-25		
154.	- Bolnica »Svoboda«	sev. padine Pohorja između Ribnice i Dravograda	zima 1944/45.	oslobodenja	70		
<i>Bolnice u istočnom delu Pohorja:</i>						(v. 1944.)	
155.	- Bolnica »Leto« ili »Koštak«	sev. padine Pohorja uz potok Radonjišca	avgust 1944.	oslobodenja	80		Prema »Gradivo o slovenski partizanski saniteti«, SZD, Ljubljana, 1979, s. 346. Bolnice u istočnom Pohorju imale su oko 50 ležaja i u njima je lečeno oko 300 ranjenika
156.	- Bolnica »Zaklon«	na sev. strani Planinike	oktobar 1944.	mart 1945.	30		
157.	- Bolnica »Jesen«	južne padine Pohorja, u blizini sela Tinje	oktobar 1944.	oslobodenja	40		
158.	- Bolnica »Pomlad«	južne padine Pohorja, kod s. Mislinje	mart 1945.	oslobodenja	25	6-15	
159.	- Bolnica »Zima«	sev. padine Pohorja iznad s. Lehen	aprili 1945.			Nije radila	
<i>Bolnice na području Solčeve i Bistre:</i>						Koruška	
160.	- Slovenačka vojnopo-partizanska bolnica severozapadni centar u Robovom kotu	potok Bela	oktobar 1944.	januar 1945.	25	v. 1944.	(v. 1944.)
161.	- Partizanska bolnica B-11 u Bistri	Bistra kod Crne	15. 9. 1944.	12. 5. 1945.	25		(v. 1944.)

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
<i>Partizanske bolnice u Koruškoj južno od Drave:</i>							
162.	- Bolnica »Krtina«	zapadno od jezerske ceste iznad Komatevre	jun 1944.	januar 1945.			(v. 1944.)
163.	- Bolnica »Za mlini«	u blizini Sajde na Obirskom području	1944.	oslobodenja			
164.	- Vojnopartizanska bolnica »Amerika«	»Zgornji kot« (sela u Koruškoj)	oktobar 1944.	oslobodenja	20		(v. 1944.)
165.	Vojna bolnica JA u Celovcu	Celovac (Klagenfurt), Austrija	12. 5. 1945.	kraj jula 1945.	150	128	
<i>Partizanske bolnice u Podvolovljeku:</i>							
166.	- Bolnica Soh Rok	Podvolovljek	jun 1944.	8. 1. 1945.	do 74		(v. 1944.)
167.	- Bolnica »Sova« ili »Solcava«	Lučka Bela	avgust 1944.	januar 1945.	32		(v. 1944.)
168.	Bolnica Rovte ili »Vili«	Rovte pod Lipo (sada Rovte pod Menino)	rano proleće 1945.	oslobodenja	20	Nije korišćena	
<i>Partizanska bolnica u Tuhinjskom području:</i>							
169.	- Bolnica »Brode« ili »Srećo« ili »Pod lipo«	iznad Zgornjeg Tuhinja i Sentviđa	6. 3. 1943.	oslobodenja	20-45		(v. 1944.) Zimi 1944/45. neko vreme nije radila
170.	- Bolnica »Vid« ili »Sušje«	iznad Zg. Tuhinja ispod Menina planine	februar 1945.	oslobodenja			Nazivala se i Bolnica »Sušje« Bolnica u Tuhinjskoj dolini severozapadno od Menina planine izgrađena 2. 5. 1945, ali nije korišćena

171.	Slovenačka vojnopartijska bolnica »Celje« (SVPB-C)	šuma na Tračkovojoj planini (Zg. Savinjska dolina)	april 1944.	početak marta 1945.	do 85	oko 300 (u 1944. i 1945.)	(v. 1944.)
<i>Bolnica u Kamniško-moravskom području:</i>							
172.	- Bolnica Krkljič	Razbor iznad Lukovice kod Zlatog polja	15. 9. 1944.	oslobodenja	20		Uništena pred sam kraj rata
<i>Bolnice u Zasavskom području:</i>							
173.	- Bolnica »Jesenovo«	Jesenovo s/z od Trbovlja	proleće 1945.	1945.	40		Bolnica - podzemni bunker
174.	- Bolnica »Huda jama«	kod Rečice iznad Laškog	proleće 1945.	1945.			Sastojala se od nekoliko skrovista
175.	- Bolnice Ms i Mč	u području Zgornje Rečice	pred»oslobodenje 1945.	oslobodenja	20		
<i>Bolnice severoistočno od Celja:</i>							
176.	- Bolnica Tolsti vrh Žiče	Tolsti vrh iznad s. Žiče	jesen 1944.	1945.	25		(v. 1944.)
177.	- Bolnica Marija Dobje	iznad s. Marije Dobje	mart 1945.	1945.			
<i>Partizanske bolnice u Kozjanskom području:</i>							
178.	- Bolnica R-7	Nemški graben blizu Jurkloštra	jul 1944.	april 1945.	30		(v. 1944.)
179.	- Bolnica R-8	brdo Voluš iznad Marofa	početak novembra 1944.	april 1945.	20		
180.	- Bolnica R-9	na Federmausu (istočni deo Bohora)	decembar 1944.	april 1945.	60		
181.	- Bolnica R-10	s. Zg. Voluš - s. Sp. Voluš	jun 1944.	april 1945.	50		

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
182.	Bolnički centar br. 1 Niš	Niš	druga polovi- na oktobra 1944.	oslobodenja	do 1.742	6.360 (9.860 od 25. 10. 1944. do 31. 5. 1945.)	Naredbom načelnika Sanitet- skog odjeljenja GŠ NOV i PO Sr- bije od 5. 2. 1945. dati su nazivi boličkih centara i bolnica u ovom pregledu. Ranije nazivi (v. 1944.)
183.	Vojna bolnica br. 1 Niške vojne oblasti - Pirot	Pirot	11. 9. 1944.	oslobodenja	do 650	1.470	Kolona 7 odnosi se na period od 13. 10. 1944. do 30. 5. 1945.
184.	Vojna bolnica br. 2 Niške vojne oblasti - Vranjska Banja	Vranjska Banja	19. 11. 1944.	oslobodenja	180		Od 17. 2. 1945. nosi naziv »Vojno oporavilište Vranjska Banja«
185.	Vojna bolnica br. 3 Niške vojne oblasti - Kruševac	Kruševac	14. 10. 1944.	oslobodenja	do 600	1.065	Kolona 7 odnosi se na period 13. 2. 1945. do 30. 5. 1945.
186.	Vojna bolnica br. 4 Niške vojne oblasti - Prokuplje	Prokuplje	oktobar 1944.	oslobodenja	356^150	605	Kolona 7 odnosi se na period 20. 2. 45. do 31. 5. 1945. Novi naziv od 17. 2. 1945.
187.	Vojni sanatorij za tuberkulozne Niške vojne oblasti - Surdulica	Surdulica	oktobar 1944.	oslobodenja	127-150	177	Kolona 7 odnosi se na poslednja 4 meseca rata
188.	Vojna bolnica br. 5 Niške vojne oblasti - Aleksinac	Aleksinac	14. 10. 1944.	oslobodenja	750	1.781	Kolona 7 odnosi se na period 22. 12. 1944. do 31. 5. 1945.
189.	Bolnički centar br. 2 - Kragujevac	Kragujevac	posle 21. 10. 1944.	oslobodenja	do 1.303	2.660	Kolona 7 odnosi se na poslednja 3 meseca rata do 31.5. 1945.
190.	Vojna bolnica br. 1 Kragujevačke vojne oblasti - Arandelovac	Arandelovac	7. 12. 1944.	oslobodenja	370-500		
191.	Vojna bolnica br. 2 Kragujevačke vojne oblasti - Smederevska Palanka	Smederevska Palanka	27. 11. 1944.	oslobodenja	200		

192.	Vojna bolnica br. 3 Kragujevačke vojne oblasti - Mladenovac	Mladenovac	16. 10. 1944.	oslobodenja	250-300	2.548	Kolona 7 odnosi se na period od osnivanja do 30. 5. 1945. Pred kraj rata preformirana u bolnicu za unutrašnje bolesti
193.	Vojna bolnica br. 1 Valjevske vojne oblasti - Valjevo	Valjevo	7. 12. 1944.	oslobodenja	950-1.180	4.697	Kolona 7 odnosi se na period od 23. 12. 1944. do 31. 5. 1945.
194.	Vojna bolnica br. 2 Valjevske vojne oblasti - Šabac	Šabac	26. 10. 1944.	oslobodenja	1.631 - 1.931	12.097	Kolona 7 odnosi se za period od 11. 11. 1944. do 15. 5. 1945.
195.	Vojna bolnica br. 3. Valjevske vojne oblasti - Cačak	Čačak	decembar 1944.	oslobodenja	600	1.671	
196.	Vojna bolnica Banja Koviljača	Banja Koviljača	1. 5. 1945.	20. 5. 1945.	1.000	oko 900	
197.	<i>Bolnički centar br. 3 - Požarevac</i>	Požarevac	16. 11. 1944.	oslobodenja	898 - 1.098	3.378	Kolona 7 odnosi se na period od osnivanja do 31. 5. 1945.
	<i>Bolnički centar br. 4 - Jagodina, Čuprija, Paraćin:</i>		5. 2. 1945.	oslobodenja			
198.	- Bolnica lakih ranjenika	Jagodina	1. 2. 1945.	oslobodenja	900	2.263	
199.	- Bolnica lakih ranjenika	Čuprija	21. 2. 1945.	13. 5. 1945.	800	1.983	
200.	- Bolnica lakih ranjenika	Paraćin	20. 2. 1945.	oslobodenja	800	1.157	Kolona 7 do 31. 5. 1945.
201.	Vojna bolnica Smederevo	Smederevo	kraj oktobra 1944.	oslobodenja	700	9.480	Kolona 7 se odnosi od osnivanja do 31. 5. 1945.
202.	<i>Glavna vojna bolnica Vrhovnog štaba NOV i POJ Beograd</i>	Beograd	25. 10. 1944.	oslobodenja	1.970-2.300	12.328	Od osnivanja do 31.5.1945. prošlo 16.991 r/b. Železnička bolница bila u njenom sastavu do 5.2. 1945.
	<i>Vojna oporavilišta Glavnog štaba NOV i PO Srbije:</i>		17. 2. 1945.	oslobodenja			v. red. br. 184
203.	- Vojno oporavilište Niška Banja	Niška Banja					
204.	Vojno oporavilište Vrnjačka Banja	Vrnjačka Banja					
205.	- Vojno oporavilište Mataruška Banja	Mataruška Banja					

Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
206.	- Vojno oporavilište Knez selo	Knez selo					
207.	Vojna bolnica br. VI Jaša Tomić	Jaša Tomić (Banat)	kraj 1944.	januar 1945.			v. 1944.
208.	Vojna bolnica Beočin	manastir Beočin	novembar 1944.	oslobodenja	300-400	257	v. 1944. Podaci u koloni 7 odnose se na 1944. i 1945.
209.	Vojna bolnica u Indiji	Indija	novembar 1944.	oslobodenja	50-1200	1550	(v. 1944.)
210.	Vojna bolnica Ruma	Ruma	novembar 1944.	1945.	oko 500		(v. 1944.)
211.	Vojna bolnica Komande mesta Bačka Palanka	Bačka Palanka	31. 10. 1944.	oslobodenja	20-250	2581 (do 15. 5. 1945.)	(v. 1944.)
<i>Bolnički centar br. I Novi Sad:</i>		Novi Sad	novembar-decembar 1944.	oslobodenja			Do 14. 3. 1945. vojne bolnice u Sremskoj Kamenici i Sremskim Karlovcima i Tuberkulozno opravilište »Fruška gora« pripadale su Bolničkom centru br. I, a od tada bolničkom centru u Sremskoj Mitrovici. U Novom Sadu i Petrovaradinu bile 4 bolnice
212- 215.	- Vojne bolnice u Novom Sadu	Novi Sad, Petrovaradin	27. 10. 1944.	oslobodenja	do 1.902	9.543	
216.	- Vojna bolnica Novi Futoğ	Novi Futoğ (Bačka)	9. 11. 1944.	oslobodenja	625	2.100	
217.	- Vojna bolnica Gajdobra	Gajdobra	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	do 705	1.949	(v. 1944.)
218.	- Vojna bolnica Torža	Torža (sada Savino selo)	8. 12. 1944.	oslobodenja	do 600	1.866.	
219.	- Vojna bolnica Stari Bečeј	Stari Bečeј	22. 11. 1944.	oslobodenja	300-400	2.106	Bolnički centar Stari Bečeј sa bolnicama u Vrbasu, Srbobranu, Čurugu i Žablju pridodat

220.	Vojna bolnica Srbobran	Srbobran	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	250	171	Bolničkom br. I Novi Sad 17. 3. 1945. Nema podataka kad je bio izdvojen
221.	- Vojna bolnica Vrbas	Vrbas	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	850	458	
222.	- Vojna bolnica Curug	Čurug	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	160	417	
223.	- Vojna bolnica Žabalj	Žabalj	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	120		
	<i>Bolnički centar br. II Sombor:</i>	Sombor	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 2.500		(v. 1944.)
224- 228.	Vojne bolnice Sombor	Sombor	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 1.353	5.253	U gradu Somboru bilo 5 bolnica
229.	- Vojna bolnica Sivac	Sivac	10. 11. 1944.	oslobodenja	do 300	1.182	
230.	- Vojna bolnica Stapar	Stapar	novembar 1944.	oslobodenja	100-200	860	
231.	- Prihvatna bolnica Bezdan	Bezdan	8. 11. 1944.	10. 3. 1945.	do 200	1.762	
	<i>Bolnički centar br. III Subotica:</i>	Subotica	3. 12. 1944.	oslobodenja	1.803	9.015	
232- 236.	- Vojne bolnice Subotica	Subotica	6. 11. 1944.	oslobodenja	do 644	6.178	U Subotici bilo 5 bolnica
237.	- Vojna bolnica Ada	Ada	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	200	424	(v. 1944)
238.	- Vojna bolnica Bačka Topola	Bačka Topola	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	350	739	(v. 1944.)
239.	- Vojna bolnica Mol	Mol	novembar-decembar 1944.	oslobodenja	do 120	156	(v. 1944.)

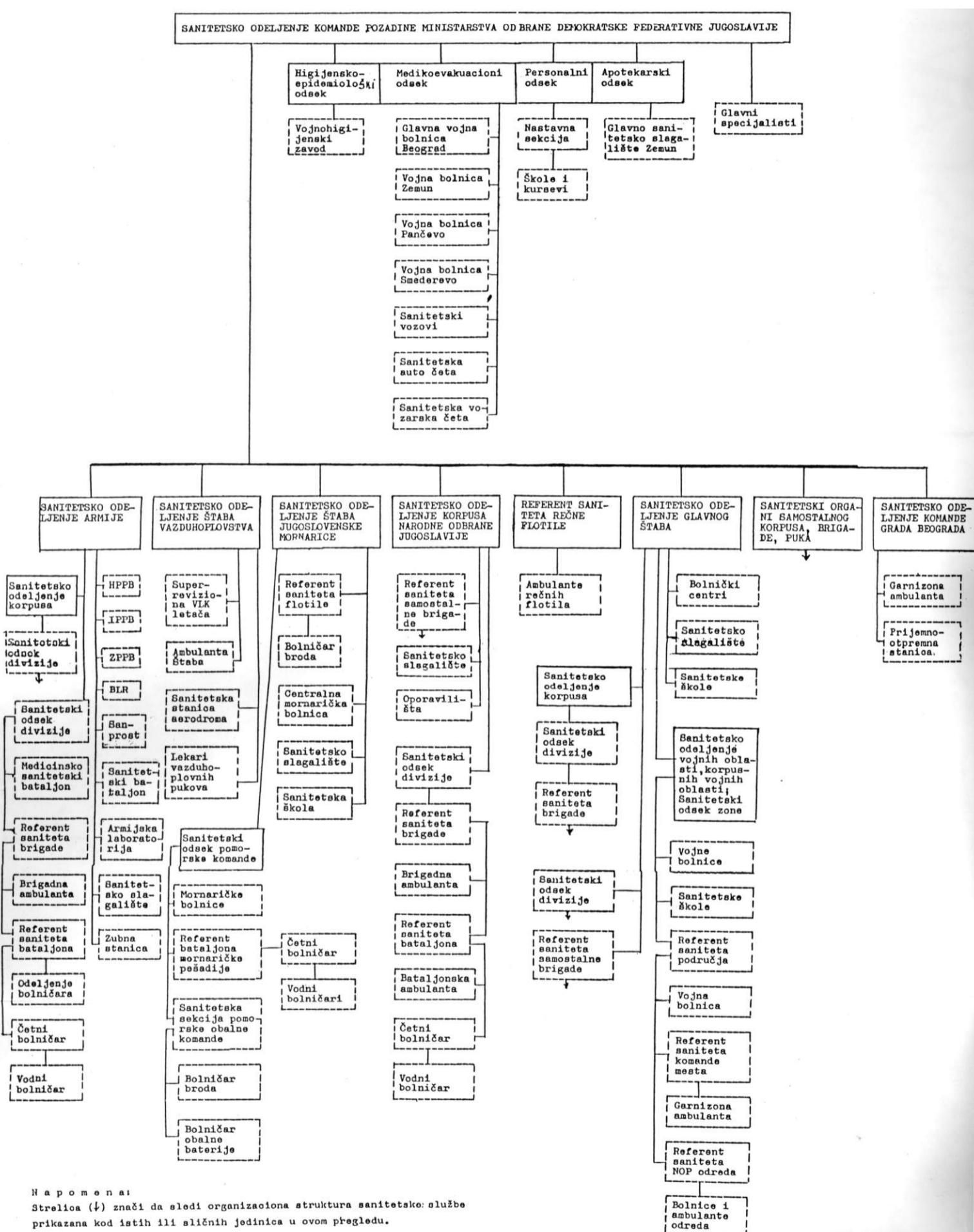
Red. broj	NAZIV BOLNICE	Lokacija	V r e m e r a d a		Kapacitet (kreveti)	Prošlo kroz bolnicu r/b	P r i m e d b a
			od	do			
240.	- Vojna bolnica Senta	Senta	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenje	do 350	1.219	(v. 1944.)
241.	Vojna bolnica Stara Kanjiža	Stara Kanjiža	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	160-200	299	(v. 1944.)
	<i>Bolnički centar br. IV Petrovgrad:</i>	Petrovgrad (Zrenjanin)	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja			
242- 246.	- Vojne bolnice Petrovgrad	Petrovgrad	31. 10. 1944.	oslobodenja	2.100	5.952	U Petrovgradu bilo 5 b
247.	- Vojna bolnica Banja Rusanda	Banja Rusanda (Melenci)	2. 11. 1944.	oslobodenja	do 300	1.261	
248.	- Vojna bolnica Velika Kikinda	V. Kikinda	kraj oktobra 1944.	oslobodenja	do 1.072	1.917 (od 20. 1. 1945. do 15.5.45)	Bolnički centar Kikinda sa bol- nicom u N. Kneževcu pripojen je Bolničkom centru Petrov- grad. 17. 3. 1945. Nisu nadeni podaci kada je ranije bio izdvo- jen
249.	- Vojna bolnica Novi Kneževac	Novi Kneževac	decembar 1944.	oslobodenja	do 400	389 (od 15. 2. do 15. 5. 1945.)	
	<i>Bolnički centar br. V Pančevo:</i>	Pančevo	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja			Bolničkom centru Panč pojene su bolnice iz Bel i Kovina 17. 3. 1945.
250- 251.	-Vojna bolnica Pančevo (Bolnica lakih ranjenika)	Pančevo	2. 12. 1944.	oslobodenja	900 - 1220	9.150	
252.	- Vojna bolnica Vršac	Vršac	decembar 1944.	januar 1945.	300		(v. 1944.)
253.	- Vojna bolnica Bela Crkva	Bela Crkva (Banat)	decembar 1944.	oslobodenja	450-700		(v. 1944.)
254.	- Vojna bolnica Kovin	Kovin	29. 11. 1944.	oslobodenja	622	1.453	

<i>Bolnički centar br. VI Sremska Mitrovica:</i>		Sremska Mitrovica	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja			
255-	257.	- Vojne bolnice Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	1. 11. 1944.	oslobodenja	650- 1.000	4.096 (1. 11. 1944. - 15. 5. 1945.) U gradu bile 3 bolnice
258.		- Tuberkulozno lečilište »Fruška gora«	Venac (Fruška Gora)	22. 10. 1944.	oslobodenja	do 186	150 (do 20. 1. 1945.) (V. Bolnički centar Novi Sad)
259.		- Vojna bolnica Sremska Kamenica	Sremska Kamenica	novem- bar-decem- bar 1944.	oslobodenja	do 420	400 (1. 1.-20. 1. 1945.) (v. Bolnički centar Novi Sad)
260-	261.	- Stalna vojna bolnica u Zemunu	Zemun	29. 10. 1944.	oslobodenja	700	9.888 (2. 11. 1944.- 15. 5. 1945. (v. 1944.) U nadležnosti SOVS-a
262.		- Vojna bolnica Sremski Karlovci	Sremski Karlovci	19. 11. 1944.	oslobodenja	460-800	2.702 (v. 1944.)
263.		Banjsko lečilište Slankamen	Stari Slankamen (istočni Srem)	maj 1945.		130	
264.		<i>Bolnički centar Kosovska Mitrovica</i>	Kosovska Mitrovica	novembar 1944.	oslobodenja	550	v. 1944.
265.		Vojna bolnica Prizren	Prizren	26. 11. 1944.	oslobodenja	300	2.486 (v. 1944.)
266.		Vojna bolnica Peć	Peć	februar 1945.	oslobodenja	100	174
267.		Bolnica lakih ranjenika Priština	Priština	1. 2. 1945.	31. 5. 1945.	200	875 Preseljena u Kumanovo

B R O J Č A N I P R E G L E D
TERITORIJALNIH BOLNICA NARODNOOSLOBODILAČKE VOJSKE
I PARTIZANSKIH ODREDA JUGOSLAVIJE
1941-1945.

	Bosna i Hercegovina			Crna Gora			Hrvatska		
	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale
1941.	23	10	13	10	3	7	6	2	4
1942.	53	35	18	12	12	-	55	25	30
1943.	35	22	13	2	1	1	94	54	40
1944.	15	6	9	8	6	2	79	23	56
1945.	28	5	23	9	-	9	74	47	27
	Makedonija			Slovenija			Srbija		
	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale
1941.	-	-	-	-	-	-	20	18	2
1942.	1	1	-	17	12	5	2	2	-
1943.	4	4	-	45	19	26	2	-	2
1944.	17	14	3	83	28	55	20	3	17
1945.	6	-	6	64	20	44	25	1	24
	Vojvodina			Kosovo i Metohija			SVEGA na teritoriji Jugoslavije po godinama rata		
	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale	posto-jale	prestale da rade	ostale
1941.	-	-	-	-	-	-	59	33	26
1942.	2	-	2	-	-	-	142	87	55
1943.	3	1	2	-	-	-	185	101	84
1944.	61	5	56	2	-	2	285	85	200
1945.	57	4	53	4	-	4	267	77	190

ORGANIZACIONA STRUKTURA SANITETSKE SLUŽBE JA MAJA 1945. GODINE.

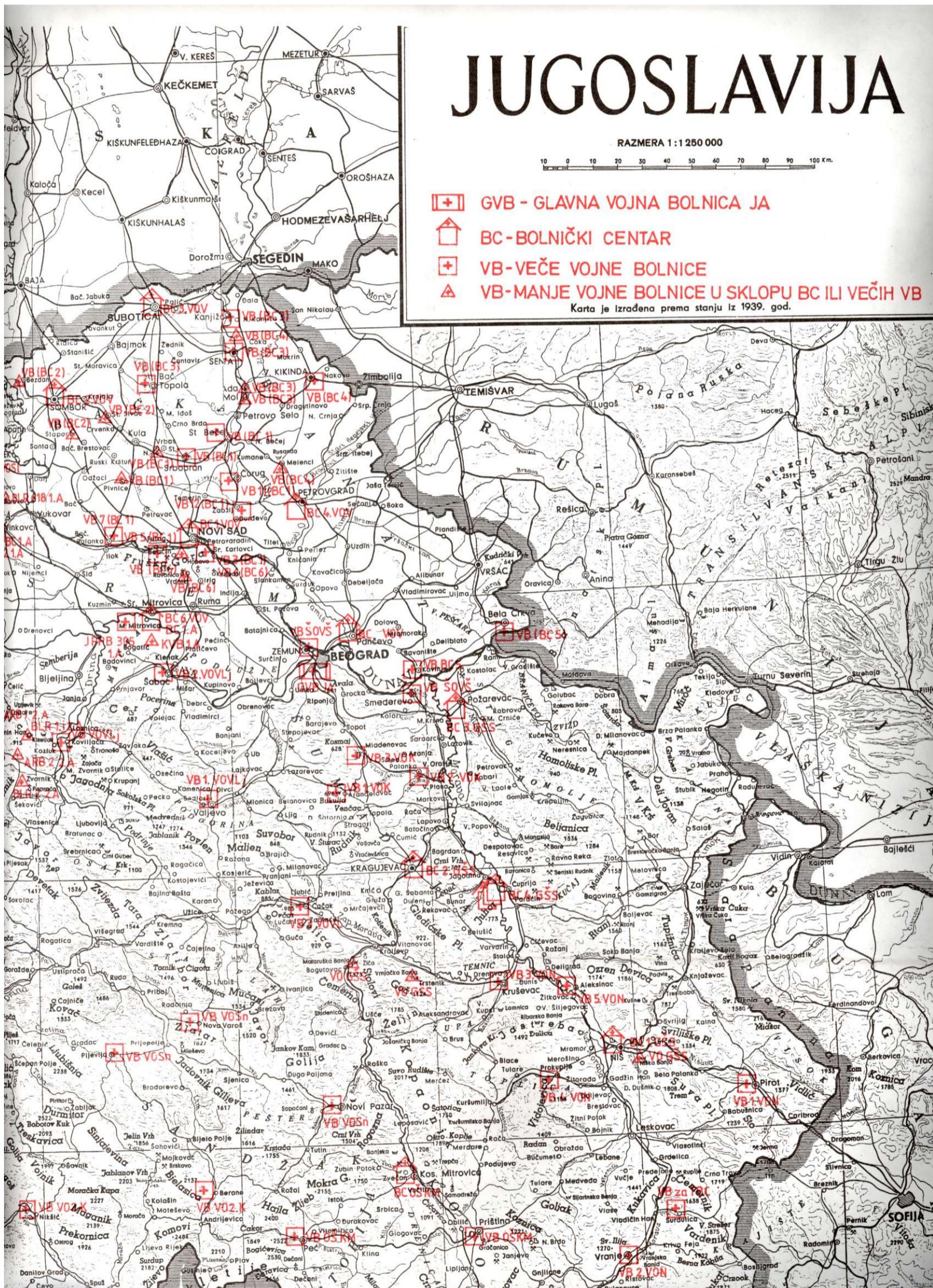
JUGOSLAVIJA

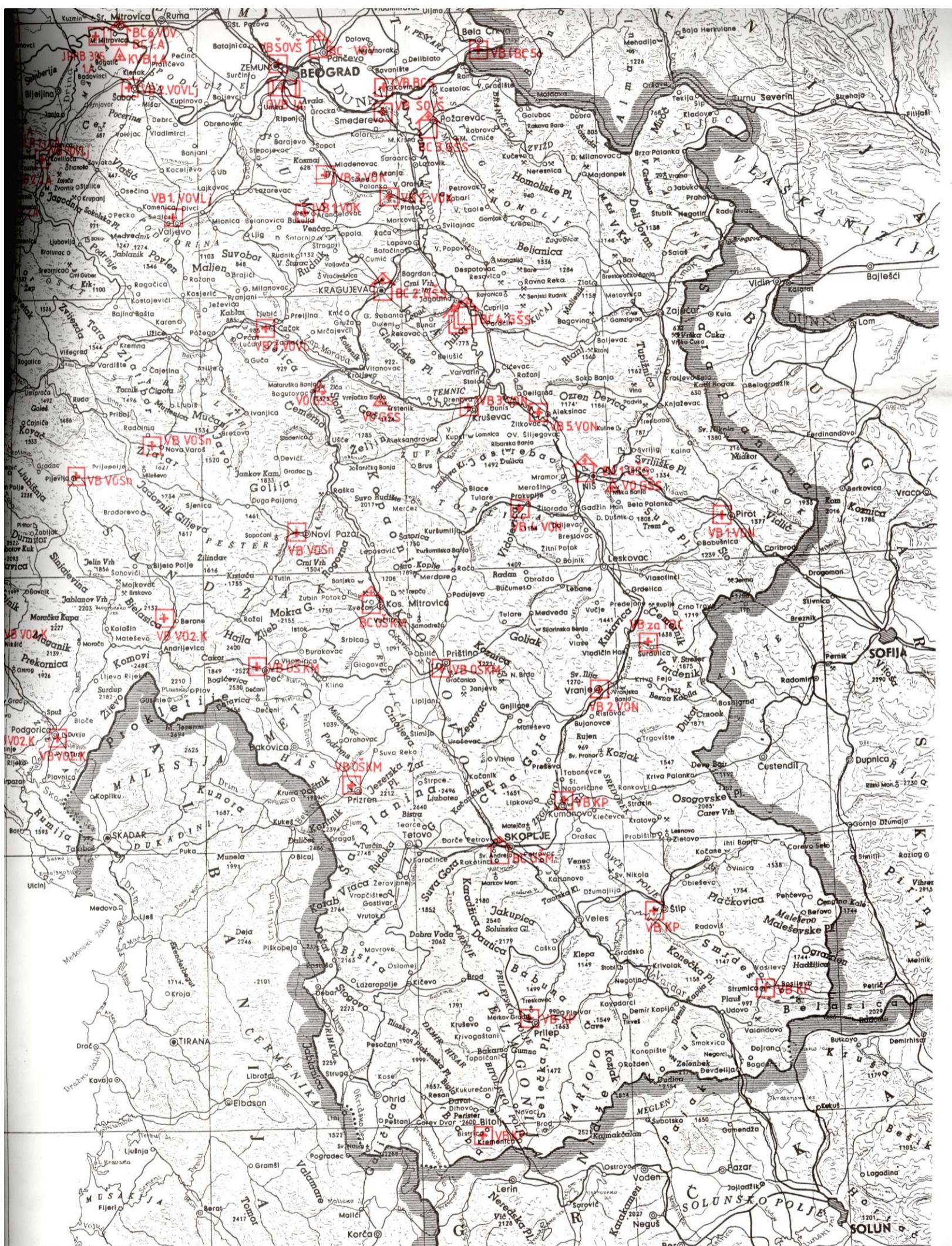
RAZMERA 1:1250 000

10 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 Km.

- GVB - GLAVNA VOJNA BOLNICA JA
- BC - BOLNIČKI CENTAR
- VB - VEĆE VOJNE BOLNICE
- VB - MANJE VOJNE BOLNICE U SKLOPU BC IЛИ VEĆIH VB

Karta je izrađena prema stanju iz 1939. god.

*Mr sci. med. dr Jovo KOVAČEVIC
POTPUKOVNIK**

**H R O N O L O G I J A
VAŽNIJIH DOGAĐAJA SANITETSKE SLUŽBE
U NARODNOOSLOBODILAČKOM RATU
JUGOSLAVIJE 1941-1945.**

Prilog br. 2

1941. GODINA

6. april: - Oružane snage Nemačke, Italije i Mađarske (51 divizija) otpočele napad na Kraljevinu Jugoslaviju. Njima se pridružila i vojska carske Bugarske. Vojska Kraljevine Jugoslavije kapitulirala je 17. aprila.
10. april: - Na sednici Politbiroa CK KPJ, održanoj u Zagrebu, odlučeno da se nastavi otpor agresoru i preduzmu mere za početak oružanog ustanka. Formiran je i Vojni komitet, sa generalnim sekretarom KPJ Josipom Brozom Titom na čelu, da rukovodi vojnim i organizacijskim pripremama za oružani ustanak.
- April-maj: - Po direktivi KPJ u mnogim krajevima Jugoslavije organizuju se sanitetski kursevi i prikupljanje i sklanjanje sanitetskog materijala, os-talog posle raspada Jugoslovenske vojske. Ranjenim članovima udarnih i diverzantskih grupa u gradovima tajno je organizovana medicinska pomoć.
22. jun: - Nemačka napala Sovjetski Savez.
- Formiran Sisački partizanski odred. Za sanitetsku službu bio zadužen apsolvent medicine Ivo Brodarec.
27. jun: - U Beogradu, na proširenoj sednici Politbiroa CK KPJ, odlučeno da se umesto Vojnog komiteta, obrazuje Glavni štab Narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Jugoslavije, za čijeg je komandanta određen generalni sekretar KPJ, Josip Broz Tito.
4. jul: - Na Dedinju, u Beogradu, na proširenoj sednici Politbiroa CK KPJ, kojom je rukovodio Josip Broz Tito, odlučeno je da se sa sabotaža i diverzijom pređe na opšti ustanak i partizanski rat.
7. jul: - U Beloj Crkvi počeo ustanak naroda Srbije.
13. jul: - Počeo ustanak naroda Crne Gore.
20. jul: - Nemci zarobili referenta saniteta Čačanskog NOP odreda dr Momčila Katanića i jednog ranjenog partizana i streljali ih. To su prve žrtve okupatorskog zločina nad sanitetskim osobljem i ranjenicima.
- U oslobođenim Beranama (danas Ivangrad) osnovana je bolnica u kojoj su lečeni ranjeni ustanici i zarobljeni italijanski vojnici i uku-zivana im je kvalifikovana hirurška pomoć.
22. jul: - Počeo ustanak naroda Slovenije.
27. jul: - Počeo ustanak naroda Bosne i Hercegovine i Hrvatske.
- U oslobođenom Drvaru formirana je partizanska bolnica kapaci-teta oko 100 postelja.

- Avgust, početak:
- U Ljubljani osnovan Zdravniški matični odbor Osvobodilne fronte kao rukovodeći organ sanitetske službe NOP-a Slovenije.
10. avgust:
- U »Biltenu« Glavnog štaba NOPO Jugoslavije postavljenje zadatka da: »Štabovi i komandiri moraju se pobrinuti za potreban sanitetski materijal i osoblje radi ranjenih i bolesnih.«
- Avgust, sredina:
- U selu Mratišiću počela da radi prva bolnica Valjevskog NOP odreda.
- Avgust, kraj:
- Po naređenju Posavskog NOP odreda svaka četa trebalo je da ima četnog bolničara.
7. septembar:
- U Krupnju (Srbija) formirana je partizanska bolnica sa 120 kreveta.
14. septembar:
- Započeta izgradnja prve konspirativne bolnice u NOR-u na Petrovoj gori (Hrvatska).
19. i 20. septembar:
- Na konferenciji delegata NOP-a Korduna i Banije donesena odluka o organizaciji sanitetske službe. Dr Savo Zlatić odreden za šefu sanitetske službe Korduna i Banije.
24. septembar:
- Počela da radi partizanska bolnica u oslobođenom Užicu kapaciteta 150 kreveta.
26. septembar:
- Na vojnom savetovanju u Stolicama kod Krupnja pod rukovodstvom Josipa Broza Tita, donete su značajne odluke za dalje učvršćenje i razvijanje narodnooslobodilačke borbe i oslobođilačkih jedinica. Glavni štab NOPOJ preimenovan je u Vrhovni štab NOPOJ.
- Septembar:
- U zapadnoj Srbiji i Šumadiji počela prva neprijateljeva ofanziva.
  - U Užicu izgrađen prvi »sanitetski voz« za prevoz ranjenika iz partizanskih odreda koji su napadali Višegrad.
  - U Mačvanskom NOP odredu određeno da u svakoj desetini budu po dva borca nosioci ranjenika.
- Oktobar, početak:
- Obrazovan Zdravstveni odbor u Bitolju radi pružanja pomoći NOB-u.
  - Na slobodnoj teritoriji zapadne Srbije rade partizanske bolnice u Užicu, Čačku, Milanovcu, Krupnju, Bajinoj Bašti, Arilju i dr.
  - Kod s. Konatice (Obrenovac) prvu amputaciju (ruke) izvršio dr Đura Mešterović.
11. oktobar:
- Počeo ustank naroda Makedonije.
- Oktobar:
- Pri Pokrajinskom štabu NOP odreda Makedonije imenovan referent saniteta. Odredeni su referenti i pri okružnim štabovima.
  - U planini Borci iznad Teslića formirana prva konspirativna bolnica u Bosni.
- Novembar, početak:
- U selu Brajićima (Srbija) četnici su uhvatili i streljali 16 ranjenika i 17 bolničarki.
8. novembar:
- Vrhovni štab NOP odreda Jugoslavije izdao je naređenje kojim se pod pretnjom smrtne kazne zabranjuje sličnim protivmerama odgovarati na zločine okupatora prema zarobljenicima.
- Novembar, sredina:
- U selu Obraždu, na planini Radan (Srbija), osnovna partizanska bolnica kapaciteta oko 100 postelja.
  - Nedićevci u borbi kod sela Jošanice (Soko Banja) zarobili i ubili 12 teških ranjenika (tri u Sokobanjskoj bolnici).
- Oko 20.
- U Užicu za referenta saniteta pri Vrhovnom štabu NOPOJ postav-

- Novembar:
- U oslobođenom Užicu organizuje se tkanje gaze i izrada zavoja u fabriči platna.
  - U prostoriji Gimnazije Užice formirano je Vojnosanitetsko slagalište.
  - U Štabu Grupe ličkih partizanskih odreda imenovan »šef sanitetske službe« (dr Slava Očko).
29. novembar:
- Iz Užica se povukao CK KPJ i Vrhovni štab NOPOJ.
- Od 26. do 30. novembra:
- Izvršena evakuacija oko 1000 ranjenika sa slobodne teritorije Srbije prema Užicu i Zlatiboru.
30. Novembar
- Na Zlatiboru delovi nemačke 342. pešadijske divizije zarobili i ubili oko 126 ranjenika-partizana.
1. i 2. decembar:
- Crnogorski NOP odred u napadu na Pljevlja imao 269 težih ranjenika.
- Decembar, početak:
- Kroz partizansku vojnu bolnicu na Žabljaku (Crna Gora) prvih dana decembra prošlo oko 228 ranjenika.
21. decembar:
- Odlukom CK KPJ i naredbom Vrhovnog štaba NOPOJ u Rudom formirana prva operativna jedinica - 1. proleterska NOU brigada. Ona je u svom sastavu imala i sanitetsku službu.
- Decembar:
- U selu Kravavica (Lika) osnovana je, sa stalnim lekarom, prva određска partizanska bolnica u Hrvatskoj.
1941. - početak 1942.:
- U okupiranom Skoplju ilegalno je lečeno 30-40 ranjenika i bolesnika Skopskog NOP odreda i ilegalaca.

1942. GODINA

- Januar, početak:
- Iz Banje Luke u partizane je došao prvi kvalifikovani hirurg dr Franc Klajnhapel.
15. januar:
- U istočnoj Bosni otpočela tzv. druga neprijateljeva ofanziva.
25. januar:
- U Foču stigli CK KPJ i Vrhovni štab NOP i DVJ gde su ostali do 10. maja.
  - Otpočeo trodnevni igmanski marš glavnine 1. proleterske brigade po dubokom snegu i niskoj temperaturi (minus 32°C), kada su zbog smrzotina izbačena iz stroja 172 borca.
- Januar:
- Osnovana bolnica u s. Ljeskovac (Banija).
7. februar:
- Započeta kampanja protiv pegavca na teritoriji jugoistočne Bosne.
17. februar:
- Vrhovni štab NOP i DVJ šalje depešu u Moskvu u kojoj se traže lekovi. To je prvi podatak o traženju pomoći u sanitetskom materijalu od saveznika.
18. februar:
- Napravljena su u Foči prva dva partizanska bureta tipa »turistička čaša«.
- Februar:
- Vrhovni štab NOP i DVJ izdao »Statut proleterskih narodnooslobodilačkih udarnih brigada« koji je služio kao osnova za obrazovanje brigada i saniteta u njima.
  - Formirana bolnica Primorsko-goranskog NOP odreda u Drežnici (Hrvatska) sa stalnim lekarom.
- Mart, početak:
- U selu D. Kruševu (na ušću reka Pive i Tare), po naređenju Vrhovnog štaba NOP i DVJ, formiran Centralna bolnica za bolesnike od pegavog tifusa.
1. mart:
- U Cajniću je formirana 2. proleterska NOU brigada, a u njoj sanitetska služba.

9. mart: - Referent saniteta pri Vrhovnom štabu NOP i DVJ izdao naredbu o rasporedu lekara u istočnoj Bosni, njihovim zadacima i zadacima sanitetskih ustanova.
- Mart sredina: - Fruškogorski NOP odred (formiran 9. septembra 1941. godine) dobio je prvog referenta saniteta (dr Dušan Savić - Doda).
- Oko 19. marta: - U Crnoj Gori je uhvaćena od četnika Pavia Đurišića dr Ružica Rip, lekar Komskog NOP odreda, i krajem marta obešena.
- Mart: - U oslobođenoj Foči organizovana je izrada sterilnih prvih zavoja. Izrađeno je 400 komada.
- Mart-maj: - Prilikom dva napada ustaških snaga na Petrovu goru (Hrvatska), ranjenici svaki put uspešno sklanjani u zemunice.
7. april: - Iz Foče u Goražde isturena hirurška ekipa sa dr Đurom Meštrovićem na čelu, gde je ukazivala prvu hiruršku pomoć ranjenicima iz borbi za Rogaticu. U toku borbe korišćeni su nosioci ranjenika i sanitetske patrole.
- April, sredina: - U Foči je izšao prvi i poslednji broj časopisa »Partizanski sanitet« u kome je vrhovni komandant NOP i DVJ drug Tito napisao uvodni članak s apelom na sve lekare i rodoljube da pomognu sanitetsku službu NOP i DVJ.
20. maj: - Osnovana prva tajna partizanska bolnica u Sloveniji, u Iškom Vintgaru.
- 24–30. maj: - Iz Ljubljane došlo na slobodnu teritoriju Slovenije 15 lekara.
25. maj: - U selu Mandelosu (Srem) izgrađeno prvo tipsko podzemno sklonište (»baza«) za smeštaj ranjenih partizana u slučaju opasnosti, kapaciteta oko 40 ranjenika.
- Maj:
- Započeta izgradnja velike partizanske bolnice Bijeli potoci (Lika).
  - Štab Grupe ličkih partizanskih odreda izdao »Instrukciju za organizaciju sanitetske službe u odredima Narodnooslobodilačke partizanske vojske u Lici.«
- Maj, kraj:
- Aktivisti Osvobodilne fronte iz neprijateljevog apotekarskog skladišta u Ljubljani prebacili ilegalno jedan vagon sanitetskog materijala na slobodnu teritoriju Dolenjske.
- Jun, početak:
- U selu Stabna kod Tjentišta oformljena Centralna apoteka Vrhovnog štaba NOP i DVJ koju je vodila mr ph Jela Žunić.
  - Dr Izidor Matić Perera određen za lekara (posle šefa saniteta) pri Štabu 4. operativne zone Hrvatske.
3. jun:
- Vrhovni komandant NOP i DVJ naredio da se evakuišu bolnice sa platoa Pive.
5. jun:
- Dr Pavel Lunaček izvršio prvu laparatomiju u partizanskoj bolnici za teške ranjenike, u seljačkoj kući iznad sela Ambrusa (Suha krajina).
  - U selu Tisovec, na slobodnoj teritoriji Notranjske (Slovenija), održana prva konferencija partizanskih lekara, na kojoj su donete značajne odluke.
15. jun:
- U školi u selu Izgorama (kod Gacka) četnici ubili 13 ranjenika 1. proleterske NOU brigade.
  - U Centralnoj bolnici u Kočevskom rogu osnovana prva zubarska ekipa u Sloveniji.

16. jun: - Naredbom Vrhovnog štaba formirane su pokretne brigadne bolnice u prvih pet brigada NOVJ.
19. jun: - U akciji na sanatorijum kod Sremske Kamenice, Podunavski NOP odred zaplenio veću količinu sanitetskog materijala.
20. jun: - Pred pokret proleterskih brigada sa Vrhovnim štabom u Bosansku krajinu 5. proleterskoj (crnogorskoj) NOU brigadi ostavljeno oko 100 teških ranjenika u Vrbnici (Zelengora).
22. jun: - U selu Vrbnici (jugoistočna Bosna) održano je savetovanje referenata saniteta proleterskih brigada o načinu rada sanitetske službe prilikom predstojećeg marša ka zapadnoj Bosni.
- Glavni štab NOP odreda Slovenije izdao naredbu o organizaciji sanitetske službe u partizanskim jedinicama.
24. jun: - Otpočeo pohod Grupe proleterskih brigada sa tromeđe Crne Gore, Hercegovine i istočne Bosne u Bosansku krajinu sa oko 400 laka ranjenika.
- Jun: - Formirana prva mobilna hirurška ekipa pri pokretu proleterskih brigada iz Vrbniče za Bosansku krajinu.
- U s. Pečno, formirana prva partizanska bolnica u Žumberku (Zagrebačka oblast).
- Sredina 1942. - U Srbiji počinje kopanje tajnih zemunica za skrivanje ranjenika i bolesnika.
- Počela izgradnja Slovenačke centralne vojnopolitizanske bolnice u Kočevskom Rogu.
10. jun - 30. jul: - U toku kozarske ofanzive neprijatelj je ubio oko 450 ranjenika i bolesnika.
2. jul: - Glavni štab NOV i PO Hrvatske naređuje komandantu Ličke grupe odreda formiranje odredskih bolnica i bataljonskih ambulanti, s obavezom prihvatanja ranjenika iz brigada.
- Jul, sredina: - U manastiru Šćit (Hercegovina), ponovo je formirana Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOP i DVJ.
22. jul: - Peta proleterska (crnogorska) NOU brigada, zbog ugroženosti od četnika, krenula sa oko 50 teških ranjenika za glavninom proleterskih brigada prema Prozoru, sa kojima se spojila 2. avgusta 1942. godine, nastavljajući marš ka Bosanskoj krajini.
23. jul: - Štab 3. operativne zone Hrvatske (Slavonija) propisuje »Uputstvo o organizaciji sanitetske službe« u zoni. Potom se obrazuju bataljonske i jedna odredска bolnica sa medicinarima na čelu pod kontrolom lekara zone.
- Jul: - Bolnica iz Banje evakuisana na Grmeč.
12. avgusta: - U Fruškoj gori formirana prva partizanska bolnica u Sremu - Bolnica »F« (fruškogorska), kojom je rukovodio referent saniteta Fruškogorskog NOP odreda dr Dušan Savić Doda.
- Avgust, sredina: - Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOP DVJ stigla u Drvar sa više od 700 ranjenika i bolesnika.

25. - 31. avgust: - Za vreme velike neprijateljeve ofanzive na Frušku goru, Bolnica »F«, zajedno sa jedinicama, premešta se u bosutske šume, a jedan deo ranjenika u Semberiju. Posle završetka ofanzive враћа se u Frušku goru i smešta u selo Mandelos.
- Nemci pronašli četiri teška ranjenika, sklonjena i maskirana na Hajdučkom bregu u Fruškoj gori, polili ih benzinom i zapalili.
- Avgust: - Centralna bolnica Vrhovnog štaba NOP i DVJ organizuje se u širem rejonu Bosanskog Petrovca kao prvi značajni sistem bolnica VŠ NOP i DVJ sa određenim stručnim profilima i ulogom svake bolnice.
1. septembar: - Štab 3. operativne zone Hrvatske propisuje uputstvo o bolničarskim četama i naređuje štabovima odreda da ih formiraju.
- Septembar, početak:
2. septembar: - Referent saniteta pri Vrhovnom štabu NOP i DVJ napisao »Uputstvo i osnovi sanitetske taktike« i dostavio proleterskim i udarnim brigadama.
- U 1. slavonskom NOP odredu formirana je prva bolničarska četa u NOV i POJ za potrebe evakuacije ranjenika.
10. septembar: - U Tulića mlinu, između Duge Rese i Karlovca, 1. bataljon 2. kor-dunaškog NOP odreda napao žandarmerijsku posadu u tvornici zavojnog materijala i zaplenio veću količinu zavojnog materijala, a tvornicu zapalio.
14. septembar: - U Prisjeci žumboračkoj, na Gorjancima, ustaše napale bolnicu Krškog NOP odreda i naneli joj ozbiljne gubitke (10 ranjenika i 6 članova osoblja).
- Septembar, sredina:
- Od 25. do 27. septembra:
7. oktobar:
- Oktobar:
- Jesen 1942:
1. novembar:
- Italijani otkrili i spelili novosagrađene bolničke objekte na planini Javornici kod Drežnice (Hrvatska). Ranjenici su na vreme evakuisani.
  - U Bosanskom Petrovcu održan Prvi kongres lekara-partizana na kome su razmenjena iskustva i doneti novi principi organizacije sanitetske službe.
  - Prva proleterska NOU brigada u borbama za Ključ zaplenila pokretnu hiruršku salu sa svim instrumentima, aparatima i instalacijama.
  - Na Ravnoj gori (Slavonija) održano savetovanje rukovodilaca saniteta 3. operativne zone Hrvatske radi sprečavanja širenja trbušnog tifusa i pegaveca.
  - Formrirana je prva mobilna hirurška ekipa u Hrvatskoj, namenjena za Liku i Kordun.
  - U selu Drinići kod Bosanskog Petrovca, uz Centralnu apoteku, održan je prvi kurs za apotekarske pomoćnike.
  - U partizanskoj bolnici Bijeli Potoci (Lika) data je prva transfuzija sveže krvi ranjenim partizanima.
  - Izgrađena su prva dva odjeljenja (postojanke) Slovenske centralne vojnopravljanske bolnice u Kočevskom rogu.
  - Bugarske okupatorske vlasti otkrile bolnicu Veleškog partizanskog odreda u selu Vojnica (Makedonija) i streljale osam ranjenika.
  - Vrhovni štab NOP i DVJ izdao naredbu o formiranju Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije (NOVJ) i formiranju prvih divizija i korpusa.

2. - 4. novembar: - Prvi put, u bihaćkoj operaciji, upotrebljen veći broj mobilnih hirurških ekipa. Tada je prvi put upotrebljena mobilna hirurška ekipa u Hrvatskoj.
10. novembar: - Vrhovni komandant NOV i POJ potpisao je >>St^{ut}_^ sanitetske ^službejičtfod^ i partizanskih odreda Jugoslavije«.
17. Novembar: Za prvog šefa saniteta pri Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske imenovan je dr Borislav Božović.
24. novembar: - Sanitetski odsek Vrhovnog štaba NOV i POJ izdao »Uputstvo o merama predohrane i lečenja smrzonina«.
- Referent saniteta Vrhovnog štaba NOV i POJ napisao Uputstvo o načinu korišćenja i značaju ranjeničkih karata.
26. - 27. novembar: - U Bihaću održano Prvo zasedanje Antifašističkog veća narodnog oslobođenja Jugoslavije (AVNOJ) kao političko telo narodnooslobodilačkog pokreta Jugoslavije. U sklopu Izvršnog odbora AVNOJ-a imenovan je Zdravstveni odsek sa dr Simom Miloševićem na čelu.
26. - 29. novembar: - Prvi korpus NOV Hrvatske napada sa četiri brigade na neprijateljev garnizon Dvor na Uni i imao 225 ranjenika. Prvi put veća koordinirana akcija trupne i teritorijalne komponente sanitetske službe NOV i PO Hrvatske.
- Novembar: - U selu Karlovčić (istočni Srem) formirana je druga partizanska bolnica u Sremu - Bolnica »P« (posavska).
6. decembar: - Glavni štab NOV i PO Hrvatske naredio Štabu 1. korpusa način na koji se organizuje sanitetska služba u jedinicama.
7. decembar: - Glavni štab NOV i PO Hrvatske uputio potčinjenim jedinicama uputstvo o organizaciji bolnica i njihovom funkcionisanju u okviru vojnih područja.
- Decembar, sredina: - Otkriveno oko 30 slučajeva pegavog tifusa u Centralnoj vojnoj bolnici br. 1 na Grmeču, sa zakašnjnjem od mesec dana.
24. deeembar: - Reorganizacijom Vrhovnog štaba NOV i POJ formiran je Sanitetski odsek, koji je bio predviđen Statutom sanitetske službe NOV i POJ.
- Decembar: - Zdravstveni odsek Izvršnog odbora AVNOJ-a izdao uputstvo o organizaciji i radu zdravstvenih sekacija na oslobođenoj teritoriji.
- U 3. operativnoj zoni Hrvatske (Slavonija) započeta planska izgradnja partizanskih ambulanti sa dez. uređajima u nadležnosti komandi područja.
- U Korenici (Lika) počela proizvodnja prvih zavoja.
1943. GODINA:
2. januar: - Pri zauzimanju Teslića zaplenjana veća količina sanitetskog materijala.
6. januar: - Vrhovni komandant NOV i POJ izdao naredbu o formiranju Komisije za pregled bolnica i oporavilišta NOV i POJ u Bosni, Lici i Kordunu.
20. januar: - U središnjoj Hrvatskoj i zapadnoj Bosni počela tzv. četvrta neprijateljeva ofanziva.

- Januar, druga polovina:
- Zbog četvrte neprijateljeve ofanzive gotovo sve bolnice u Baniji, Kordunu i Lici prestale da rade (sem dve u Lici i jedna u Petrovoj gori na Kordunu).
22. januar:
- Iz bolnice na Petrovoj gori (Kordun) smešteno je oko 70 ranjenika i bolesnika sa upravnikom dr Alfredom Štajnerom i nužnim osobljem u 4 zemunice, gde su teži ranjenici ostali do 60 dana.
27. januar:
- Na satanku članova CK KP Slovenije, Glavnog štaba NOV i PO Slovenije i Štaba Dolenjske operativne zone odlučeno je da se počne sa izgradnjom novih odjeljenja Centralne bolnice u Kočevskom rogu i poveća kapacitet sa 40 na oko 200 kreveta.
30. januar:
- Vrhovni komandant NOV i POJ u Drvaru je saopštio odluku da se svi ranjenici i bolesnici (3500-4000) koji ne boluju od zaraznih bolesti stave u pokret u pravcu Hercegovine, a zarazni da se zadrže u bolnici u Jasikovcu (i oni su pokrenuti 10. februara 1943.). Pokret je počeo 6. februara i trajao do 22. marta 1943. (pređeno oko 500 km).
- Januar:
- Početkom četvrte neprijateljeve ofanzive izvršena je velika evakacija ranjenika i bolesnika iz Žumberka, Banije i Korduna prema Lici i Bosanskoj krajini.
  - Sanitetski odsek Vrhovnog štaba NOV i POJ izdao uputstvo jedinicama NOV i POJ o merama za sprečavanje pegavog i trbušnog tifusa.
- Februar, početak:
- Evakuisano oko 400 ranjenika iz Like i Gorski kotar.
19. februar:
- Prvi ešelon Centralne bolnice VŠ NOV i POJ sa ukupno 3500 ranjenika i bolesnika krenuo iz Duvanjskog polja ka Prozorskoj kotlini.
27. februar
- Sačekujući ranjenike i bolesnike između reke Neretve i Prozora, koji su se pod vrlo teškim uslovima transportovali iz Prozorske kotline, glavnina Operativne grupe Vrhovnog štaba NOV i POJ našla se u okruženju.
- Februar:
- Na području Like, Korduna i Bas ije izbila velika epidemija pegavca sa velikim letalitetom, koja će u martu i aprilu dostići kulminaciju.
- Mart, početak:
- Zbog epidemije pegavca formiran Odbor za protivepidemijske akcije u Hrvatskoj. Organizovane su akcije širokih razmara na teritoriji Like, Korduna i Banije radi suzbijanja epidemije pegavca.
2. - 5. mart:
- Južno od Gornjeg Vakufa na planini Raduši, vođena bitka za spas 3500 ranjenika i bolesnika Centralne bolnice Vrhovnog štaba NOV i POJ, koji su se nalazili u Prozorskoj kotlini.
7. mart:
- Na reci Neretvi, kod s. Jablanica (blizu Mostara) inžinjerijske jedinice NOVJ podigle pešački most za prelaz Operativne grupe divizija Vrhovnog štaba i ranjenika i bolesnika. Pre prelaza Neretve u Centralnoj bolnici bilo je 3793 ranjenika i bolesnika a u jedinicama još oko 700 ranjenika i bolesnika.
11. mart:
- Štab 3. operativne zone NOV i PO Hrvatske izdao uputstvo o organizaciji sanitetske službe u komandama područja čije je sprovođenje počelo u julu 1943.
18. mart:
- Štab Primorske operativne zone Slovenije izdao naredbu sa uputstvom o organizaciji sanitetske službe u jedinicama NOV u Primorskoj.

24. mart: - Evakuisano 198 ranjenika iz Hrvatsko-slovenačke vojnopartizanske bolnice (Sočice u Žumberku) u Kočevski rog i Kordun.
26. mart: U s. Ribare (Hercegovina) stavljena u pogon prva suva komora za depedikulaciju, kapaciteta 150 odela dnenvo, koju je konstruisao dr Stjepan Štajner.
20. mart - 16. april: - U nemačkoj operaciji »Braun« u Slavoniji uništene tri bolnice i 20 partizanskih ambulanti. U bolnici na Papuku ubijeno 25 partizana obolelih od pegavca.
- Oko 10. aprila: - Počela da radi bolnica u selu Donja Trnova kod Bijeljine.
15. maj: - Počela tzv. peta neprijateljeva ofanziva ili bitka na Sutjesci koja je trajala mesec dana.
16. maj: - Vrhovni komandant NOV i POJ naredio Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da traži od savezničke Vrhovne komande za Srednji istok zavoje, serume i drugi sanitetski materijal za Centralnu bolnicu VŠ NOV i POJ.
- Proleće 1943.: - Izgradeno još osam odeljenja Slovenačke centralne vojnopartizanske bolnice na Kočevskom rogu i tako povećan kapacitet na 300 ležaja.
- Maj - jun: - U Otočcu (Lika) Zdravstveni odjel ZAVNOH-a organizovao je pokretnu bakteriološku laboratoriju za najnužnije kliničko-hemijske, mikroskopske i serološke analize (Widal i Weil-Felix) za vojnopartizanske bolnice i civilno stnaovništvo.
2. jun: - Sanitetski odsek Vrhovnog štaba NOV i POJ dostavio listu potrebnih količina lekova i sanitetskog materijala koje Vrhovni štab treba da traži od saveznika.
10. jun: - Neprijatelj je zatvorio obruč na Sutjesci i u dolini reke Pive. Na visoravni Vučevu ostala je 3. divizija NOVJ sa teškim ranjenicima Centralne bolnice VŠ NOV i POJ.
13. jun: - U petoj neprijateljevoj ofanzivi poginulo je oko 1300 ranjenika i bolesnika, 22 lekara, 8 studenata medicine, 286 bolničarki* i 27 bol-
- 29/30. jun: - U selu Bratiljević kod Kladruba spuštena padobranom prva pošiljka sanitetskog materijala koju je uputila Vrhovna komanda savezničkih snaga za Sredozemlje.
- Jun: - U prvoj polovini 1943. (verovatno juna) Sanitetski odsek Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske izdao »Uput o ocjeni vojne sposobnosti«.
- Na teritoriji Hrvatske formirane su vojne apoteke u Korenici, Zbjegu, Drežnici i Otočcu.
  - Osnovan Zdravstveni odjel ZAVNOH-a i izgrađena »Uputa za rad na uspostavljanju zdravstvene službe na oslobođenom teritoriju Hrvatske«.
- Proleće - leto 1943.: - Formirane partizanske bolnice na teritoriji Makedonije (2. operativna zona - Debarca; 3. operativna zona - Kajmakčalan; 5. operativna zona - planina Kozjak).
- Jun - avgust: - Sanitetski odsek Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske objavio nekoliko stručnih džepnih priručnika, među kojima i »O radu i dužnostima trupnog saniteta«.
8. jul: - Po naređenju načelnika Sanitetskog odseka 2. korpusa NOV i PO Hrvatske (Slavonija) formira se po jedna vojnopartizanska bolnica na teritoriji vojnog područja.

Prema podacima Viktora Kučana u V neprijateljevoj ofanzivi poginulo je 330 bolničarki. VIG, br. 3/1988, str. 213.

13. jul: - Sanitetski odsek VŠ NOV i POJ dostavio referat Britanskoj vojnoj misiji o stanju i problemima sanitetske službe sa zahtevom o lečenju naših ranjenika i bolesnika u savezničkim bolnicama u Italiji.
- Jul, sredina: - Nemačke jedinice uz pomoć četnika, posle zauzimanja Šekovića, pronašle u skloništima i ubile oko 200 teških ranjenika i nekoliko bolničarki i spalile bolnicu u manastiru Lovnica.
24. jul: - Glavni štab NOV i PO Slovenije uputio glavnom štabu NOV i PO Hrvatske četiri lekara-specijaliste.
- Jul: - Ambulanta 2. sretskog NOP odreda prerasla u partizansku bolnicu »B« (bosutska), smeštena u selu Jamena (Bosutske šume).
7. avgust: - Na Petrovom polju blizu Travniku održana je konferencija sanitetskih referenata na kojoj je šef Sanitetskog odjeljenja VŠ NOV i POJ podneo referat »O tekućim problemima trupnog saniteta«.
- Avgust: - Na Petrovo polje u centralnoj Bosni spustio se padobranom major dr Jan Mekensi (*Mackenzie*), prvi lekar koji je kao član Britanske vojne misije došao u Jugoslaviju.
- Na planini Radan (južna Srbija) počinje sa radom Jablanička bolnica, u kojoj se, dolaskom dr Vojislava Stojanovića, ukazuje kvalifikovan hirurška pomoć.
7. septembar: - Sanitetski odsek VŠ NOV i POJ dostavio organima narodne vlasti i organizacijama NOP-a na oslobođenoj teritoriji »Uputstvo za rad zdravstvenih sekcija«.
8. septembar: - Objavljena kapitulacija Italije.
9. septembar: - U Novom Mestu jedinice NOV i PO Slovenije zaplenile su velike količine sanitetskog materijala i evakuisale u konspirativne bolnice na Kočevskom rogu.
- Iz oslobođenog Splita počelo izvlačenje zaplenjenog sanitetskog materijala na ostrva i planinu Mosor.
11. septembar: Raspis Sanitetskog odseka Štaba 2. korpusa NOV i PO Hrvatske povodom formiranja Centralne apoteke i Glavnog slagališta sanitetskog materijala u Slavoniji.
- 13/14. septembar: - U nezaštićeni Otočac (Lika) iznenada su upale ustaše iz Gospića i na zverski način ubile 16 teških ranjenika i dr Mirka Tomičića.
21. septembar: - Napadnuta bolnica na Kalniku (predeo Borik). Ubijeno 13 ranjenika, većina ranjenika i bolesnika spašena i smeštena u nove objekte na Kalniku u predelu Debele bukve.
- Septembar: - Posle kapitulacije Italije u NOV i PO Hrvatske stupilo preko 100 lekara. Tada se poboljšala popuna stručnim kadrovima i brže razvila bolnička mreža u svim krajevima Hrvatske.
- Prilikom kapitulacije Italije zaplenjene su veće količine sanitetskog materijala u Gorskom kotaru i Hrvatskom primorju, koje su raspoređene po jedinicama i posiate u skladišta u Otočcu i Drežnici.
- Izašla je brošura pukovnika dr Gojka Nikolića »Tekući problemi našeg trupnog saniteta«.
- Jesen 1943.: - U Makedoniju stiže »Statut sanitetske službe NOV i POJ« koji se koristi u organizaciji sanitetske službe.
1. oktobar: - Sa delegacijom, koju je samoinicijativno uputio Pokrajinski komitet KP Hrvatske za Dalmaciju u Italiju radi dogovora sa saveznicima o pomoći NOV i POJ, evakuисано je parobrodom »Bakar« 25 teških ranjenika 8. korpusa za lečenje u bolnici Modunjo. To su prvi ranjenici NOVJ koji su upućeni u savezničke bolnice u južnoj Italiji.

2. oktobar: - U Bariju (Italija) osnovna Baza NOVJ, koje je uključivala i upravu za prijem, smeštaj i lečenje ranjenika i bolesnika evakuisanih u Italiji.
- Posle oslobođenja Tuzle stupilo je u NOV i POJ 17 lekara, 1 farmaceut, 1 student i nekoliko medicinskih sestara.
15. oktobar: - Nemačke jedinice izvršile napad na novoformiranu bolnicu u s. Stajnice (Lika) i ubile 16 ranjenika i 8 pripadnika sanitetskog osoblja bolnice.
16. oktobar: - Nemci su spalili bolnice na Kočevskom rogu »Pugled« (ubili 25 ranjenika), »Jelenžleb« i »Spodnje Lašče«.
17. oktobar: - Na Vis je stiglo od saveznika brodom oko 10 tona sanitetskog materijala. Istovremeno je na Visu formirano sanitetsko skladište Sanitetskog odeljenja VŠ NOV i POJ.
21. oktobar: - U toku nemačke ofanzive iz Žumberka je pokrenuta kompletna bolnica sa 220 ranjenika i bolesnika u pravcu Turopolja i Korduna.
- Oktobar: - Imenovan je šef saniteta u Štabu mornarice i započeto formiranje sanitetske službe u Mornarici NOVJ.
- Formiran sanitet 2. udarnog korpusa (Crna Gora).
- Otpočela sa radom mreža stanica za dezinfekciju jedinica koje su prolazile terenima centralne Bosne (Prnjavor, Kulaši, Maslovare, Kotor-Varoš i Šiprage).
- U 1. šumadijskoj brigadi organizovana prva sanitetska služba u operativnim jedinicama NOV i PO Srbije.
- U s. Laktinje formirana bolnica Glavnog štaba NOV i PO Makedonije, kapaciteta oko 100 postelja.
4. novembar: - Naredbom Glavnog štaba NOV i PO Vojvodine formiran Sanitetski odsek; 7. novembra za šefa Odseka postavljena Anka Jovićić Beba.
8. novembar: - Dr Miomir Savićevig, referent saniteta 3. divizije, izabran za člana Izvršnog odbora Zemaljskog antifašističkog veća narodnog oslobođenja Crne Gore, Boke i Sandžaka i sekretara za narodno zdravlje.
10. novembar: - Počela sa radom Sanitetska škola 8. korpusa NOVJ.
- Štab Mornarice NOVJ podelio je svojom naredbom, obalska područja na šest pomorsko-obalskih sektora (POS) i obrazovao njihove štabove, a u njima imenovao referente saniteta. Zatim je organizovana sanitetska služba po sektorima.
- Novembar, sredina:
19. novembar: - Postignut sporazum između Vrhovnog štaba NOV i POJ i savezničkog odbora Zemaljskog antifašističkog veća narodnog oslobođenja Crne Gore, Boke i Sandžaka i sekretara za narodno zdravlje.
20. novembar: - Vrhovni štab NOV i POJ naredio Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da se izvrše pripreme za evakuaciju teških ranjenika, bolesnika i invalida u savezničke bolnice u Italiji.
21. novembar: - Na Visu je organizovana Viša sanitetska škola 8. korpusa sa jednomesečnim kursevima.
23. novembar: - Sanitetski odsek Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske propisuje »Uput za organizaciju vojnog saniteta u pozadini«.
- 29.-30th novembar: - Sa brodovima upućeno je 120 ranjenika i bolesnika iz jedinica Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske na lečenje u Italiju.
- U Jajcu održano Dmgo_zasedajTj£_ilVNOJ-a na kojem je doneta odluka da se AVNOJ konstituise u vrhovno zakonodavno i izvršno predstavničko telo naroda Jugoslavije i da se osnuje Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije (NKOJ).

- Novembar - decembar: - U Hemijskoj laboratoriji u Jajcu za potrebe saniteta proizvedene znatne količine raznih vrsta hemijskih supstanci.
 25. decembar: - Edvard Kardelj, član Vrhovnog štaba NOV i POJ uputio depešu CK KP Slovenije u kojoj predlaže da se ranjenici iz Slovenije, preko teritorije GŠ NOV i PO Hrvatske, evakuišu u Italiju.
 30. decembar: - Sanitetski odsek GŠ NOV i PO Hrvatske i Zdravtveni odsek ZAVNOH-a uputili poziv svim lekarima na oslobođenoj teritoriji Hrvatske za učestvovanje na I kongresu lekara Hrvatske.
 Decembar: - Od zaplenjenih sanitetskih materijalnih sredstava u Sloveniji za vreme kapitulacije Italije formirane terenske apoteke »Bober«, »Plaz« i »Planjava«.
 - Osnovana »Jastrebačka bolnica« na padinama planine Jastrebac (južna Srbija).
 31. 12. 1943.- 3. 1. 1944.: - Za obezbeđenje prve banjalučke operacije 5. korpusa NOVJ angažovane su četiri mobilne hirurške ekipe. Jedinice Korpusa imale su oko 350 ranjenika.
1944. GODINA:
1. januar: - Sanitetska misija NOVJ u sastavu: potpukovnici dr Dura Meštrović, dr Nikola Nikolić i Milutin Vujović stigla u Bari (Italija).
 5. januar: - Vrhovni štab NOV i POJ naredio Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da prihvati ranjenike iz Slovenije radi zadržavanja na svom području ili upućivanja u Italiju.
 13. januar: - Iz bolnice u okupiranom Leskovcu 2. bataljon 2. južnomoravske NO brigade izvukao troja kola sanitetskog materijala i prebacio ga u partizansku bolnicu u s. Dobra Voda.
 Januar, sredina: - U ličkim bolnicama prihvaćeno i smešteno oko 100 ranjenika 1. proleterskog korpusa, koji su evakuisani sa sektora Drvara.
 18. januar: - Na Visu održana stručna konferencija lekara i drugog sanitetskog osoblja 8. korpusa na kojoj je učestvovao i major britanske armije - hirurg dr Lindzej Rodžers.
 20. januar: - Glavni štab NOV i PO Slovenije izdao naredbu o reorganizaciji odeljenja i odseka. U Glavnom štabu je formirano, pored ostalih, i sanitetsko odeljenje.
 - Završena reorganizacija sanitetske službe u Sloveniji koja je započeta posle kapitulacije Italije.
 24. januar: - U toku nemačke ofanzive napušteni su objekti velike bolnice na Javornici kod Drežnice i ranjenici evakuisani na drugo mesto Gorskog kotara. Bolničke objekte spalili su pripadnici nemačke 392. legionarske divizije.
 Januar: - U 1. južnomoravskoj NO brigadi, koja je za 40 dana prešla 600 km (krenula u Bosnu 24. novembra 1943), 70% boraca imalo je halucinacije.
 - Iz pomoćne korpusne bolnice Predac i ostalih bolnica jedinica 8. korpusa, evakuisano je nekoliko stotina ranjenika i bolesnika do obale, a odatle brodovima Mornarice NOVJ na Vis i za južnu Italiju.
 - Sanitetska misija pri Bazi NOVJ u Bariju uputila direktivu Evakuacionoj bolnici na Visu o načinu trijažiranja i upućivanja ranjenika i bolesnika u savezničke bolnice u Italiji.
 - Imenovan referent saniteta u Operativnom štabu za Istru, čime je otpočela organizacija sanitetske službe u jedinicama NOVJ na teritoriji Istre.

- Januar, kraj:
- Postignut sporazum između Vrhovnog štaba NOV i POJ i saveznika o evakuaciji savezničkim avionima naših ranjenika i bolesnika.
8. februar:
- Po formiranju korpusnih i divizijskih vojnih oblasti pristupilo se i organizaciji vojnopolazinske sanitetske službe.
24. februar:
- U Glini počeo I kongres lekara Narodnooslobodilačkog fronta Hrvatske, nastavio s radom u Topuskom, a završio u Slunju 27. februara 1944.
- Februar:
- Izvršena prva evakuacija ranjenika NOVJ avionima u Italiju. Evakuirana je grupa od 25 ranjenika iz 5. korpusa sa aerodroma Medeno Polje kod Bosanskog Petrovca.
  - Pod jakim pritiskom neprijatelja na Kalnik, bolnice su napuštene i oko 200 ranjenika evakuisano u Moslavinu i Slavoniju. Bolnički objekti su tada uništeni. Na Moslavini se potom razvija osnovna bolnička baza 10. korpusa.
13. mart:
- Štab 2. udarnog korpusa, u sporazumu sa Izvršnim odborom ZAVNO Crne Gore i Boke, odlučio da se na teritoriji Banjani - Golija - Piva organizuje Zapadna grupa hirurških stanica sa hirurškom ekipom, na čijem je čelu bio prof. dr Niko Miljanić, radi pružanja hirurške pomoći jedinicama zapadnog sektora Korpusne vojne oblasti.
26. mart:
- Sanitetsko odeljenje Vrhovnog štaba NOV i POJ uputilo glavnim štabovima Hrvatske i Slovenije i nekim korpusima uputstvo o organizaciji evakuacije ranjenika i bolesnika avionima i kriterijumima za njihovu evakuaciju.
- Mart:
- Uređena i stavljena u pogon prva istarska partizanska bolnica u Kastavštini (na padinama planine Trstenik, iznad mesta Klana).
  - Formirano sanitetsko slagalište pri Sanitetskom odseku Glavnog štaba NOV i PO Vojvodine u selu Lug (Fruška gora), koje je u svom sastavu imalo radionicu za izradu hidrofilne tkanine, gaze i prvih zavoja i radionicu za izradu nosila, štaka i drvenih udlaga.
  - Na crtom formacije sanitetske službe korpusa predviđen je referent za apotekarstvo u korpusu, a u korpusnoj vojnoj oblasti formirano sanitetsko skladište sa farmaceutom kao rukovodiocem.
  - U Dryvaru Sanitetski odsek Vrhovnog štaba NOV i POJ preformiran u Sanitetsko odeljenje.
4. april:
- Upućen u Moskvu iz Barija dr Dura Mešterović, kao član Vojne misije NOV i POJ, na pregovore o slanju vojnomedicinske pomoći sanitetskoj službi NOV i POJ.
23. april:
- Načelnik Sanitetskog odeljenja VŠ NOV i POJ izdao detaljno uputstvo o administraciji sanitetske službe NOV i POJ.
29. april:
- Sanitetski odsek Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske izdao privremeni propis o bolničkoj službi u korpusnim vojnim oblastima kojim su predvidene oblasne i područne bolnice.
- April:
- Neprijateljeve snage stigle do Korpusne bolnice br. 2 Trećeg korpusa NOVJ u D. Trnavi, istočna Bosna, kojom prilikom su otkrile baze i ubile više stotina ranjenika i bolesnika i sanitetskog osoblja.
  - U sastavu Sanitetskog odeljenja Vrhovnog štaba NOV i POJ formiran Apotekarski odsek.
  - Pri desantnim operacijama 26. divizije i Mornarice NOVJ na ostrva Korčulu i Mljet uspešno je organizovano sanitetsko obezbeđenje.

- Proleće 1944.: - U bolnici »Ataševac« na planini Klekovači novozelanski hirurg dr Lindzej Rodžers (*Lindsay Rogers*) koristio se penicilinom u lečenju ranjenika, što verovatno predstavlja prvu upotrebu penicilina u našoj zemlji.
- Maj, početak: - Za vreme tzv. sedme neprijateljeve ofanzive, oko 95 ranjenika i bolesnika iz ličkih bolnica bilo je smešteno u špilju na Bajnovcu, zapadno od s. Srednja Gora u Lici, 50 metara dubokoj, na 9 spratova.
8. maj:- - Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ izdalo uputstvo o organizaciji sanitetske službe korpusa.
- 10/11. maj: - Na ulazu u luku Vis, nemački ratni brodovi potopili bolnički brod »Marin II« Mornarice NOVJ sa 49 ranjenika i 8 članova posade.
25. maj: - U Drvaru, na sedište CK KPJ i VŠ NOV i POJ izvršen je neuspeo nemački vazdušni desant.
26. maj: Za prvog referenta saniteta Glavnog štaba NOV i PO Srbije postavljen je dr Rade Milutinović.
- Maj: - U toku nemačke operacije »Morgenstern« u Lici napuštene su sve dotadašnje bolnice te je u predelu Srednja gora koncentrisano oko 1200 ranjenika i bolesnika i osoblja, odakle su evakuisani i raznim pravcima, a 95 sklonjeno u duboku špilju Bajnovac.
1. jun: - Održana prva stručna konferencija lekara 7. korpusa (Slovenija).
2. jun: - U partizanskoj bolnici u s. Krčana (kod Udbine, Lika) četnici su na zverski način pobili 34 teška ranjenika, među kojima i političkog komesara 8. divizije, kao i dva lekara i dve bolničarke.
4. jun: - Glavni štab NOV i PO Hrvatske izdao naređenje o sprovođenju higijenskih mera u podređenim jedinicama, komandama i ustanovama
7. jun: - Na ostrvo Vis stigao CK KPJ, VŠ NOV i POJ, Predsedništvo AVNOJ-a i NKOJ-a sa maršalom Josipom Brozom Titom na čelu.
12. jun: - Otpočela neprijateljeva ofanziva na Frušku goru radi otkrivanja skloništa (baza) za ranjenike. U toku ofanzive otkriveno i uništeno sanitetsko slagalište između s. Svišta i s. Grabova i ubijeno 5 boraca iz slagališta.
- 6.-19. jun: - Načelnik Sanitetskog odeljenja Vrhovnog štaba NOV i POJ, prilikom obilaska bolnica NOV i POJ u Italiji, imao je niz sastanaka sa rukovodiocima savezničkih sanitetskih ustanova u Italiji u vezi s daljim zbrinjavanjem i transportom ranjenika i bolesnika u Italiju.
28. jun: - Bugari i balisti napali i uništili bolnicu 22. divizije (Kukavička bolnica). Tom prilikom izginula većina od oko 200 ranjenika i bolesnika i sanitetskog osoblja.
- Jun: - Posle desanta na Drvar, Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ prebacilo se na ostrvo Vis.
- Pri oblasnim bolnicama u Hrvatskoj počeli jednomesečni kursevi za sanitetske podoficire.
- Jedinice bugarske 17. divizije otkrile deo bolnice teških ranjenika na planini Plačkovici (Makedonija) i ubili deset teških ranjenika.

11. jul: - Na teritoriju Srbije dolazi grupa lekara sa dr Vojislavom Dulićem koja je upućena iz Vrhovnog štaba NOV i POJ na aerodrom Bojnik. Počela je reorganizacija sanitetske službe u duhu Statuta sanitetske službe NOV i POJ u divizijama pod komandom Glavnog štaba NOV i PO Srbije.
- Sa aerodroma Bojnik izvršena prva vazdušna evakuacija od 70 teških ranjenika iz Srbije u južnu Italiju.
14. jul: - Vrhovni štab NOV i POJ naredio Štabu 6. korpusa NOVJ da sve teže ranjenike i bolesnike i decu šalje u bolnice u Italiju.
17. jul: - Vrhovni štab NOV i POJ dao direktivu Štabu 3. udarnog korpusa da posle izvršene evakuacije ranjenika evakuiše i decu u Bazu NOVJ u Italiji.
- Sa aerodroma Osmaci (kod Zvornika) upućeno u Italiju na lečenje 100 ranjenika iz 3. udarnog korpusa NOVJ.
18. jul: - U selu Bojnik počela sa radom Sanitetska škola Glavnog štaba NOV i PO Srbije za obuku bolničara; bilo je 80 polaznika.
- Oko 25. jula: - Sa improvizovanog aerodroma kod sela Karlovčića (istočni Srem) evakuisano avionima u Italiju 60 teških ranjenika iz bolnica »F« i »P«.
27. jul: - Sa aerodroma Nadlesk u Loškoj dolini izvršena prva evakuacija ranjenika i bolesnika iz Slovenije u savezničke bolnice u južnoj Italiji.
6. avgust: - U Kazerti (Italija), na sastanku maršala Josipa Broza Tita i feldmaršala Henri Vilsona, vrhovnog komandanta savezničkih snaga za Sredozemlje, doneta odluka o slanju većeg broja savezničkih aviona za evakuaciju ranjeniki u Italiju.
11. avgust: - Sanitetsko odeljenje Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske izdalo »Uputstvo o organizaciji apotekarske službe u jedinicama i ustanovama NOV i PO Hrvatske«.
16. avgust: - Sanitetsko odeljenje GŠ NOV i PO Hrvatske izdalo »Uputu za rad zdravstvenih nadzornika pri komandama područja« i organizovalo tečaj za njihovu obuku.
17. avgust: - Grupa od 33 sovjetska vojna lekara i medicinske sestre stigla u Bari (Italija). U avgustu su prebačeni na Vis odakle su raspoređeni po vojnim jedinicama i ustanovama NOVJ širom Jugoslavije.
20. avgust: - U Bariju (Italija) osnovan Redakcijski odbor za časopis »Vojnasanitetski pregled«. Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ uputilo poziv lekarima NOVJ za saradnju.
22. avgust: - Sa improvizovanog aerodroma u s. Donja Brezna (kod Šavnika) 36 savezničkih transportnih aviona, uz zaštitu 50 lovaca, u toku jednog dana evakuisalo u bolnice u Italiji 1059 ranjenika NOVJ.
28. avgust: - Formirana mobilna hirurška ekipa 9. korpusa NOVJ (Slovenija).
- Avgust: - Naređenjem Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske osnovan je stalni Kurs za sanitetske oficire u sastavu Prve oficirske škole NOV i PO Hrvatske.
3. septembar: - Konferencija predstavnika vojne i civilne zdravstvene službe sa slobodnih područja Hrvatske o saradnji, posleratnoj organizaciji zdravstva i aktuelnim pitanjima sanitetske službe u korpusnim vojnim oblastima.

- Septembar, početak: - Osnovana bolnica Mornarice NOVJ na Visu.
8. septembar: - U Glavnoj upravi bolnice 7. korpusi NBVJ održana je prva konferencija upravnika bolnica u selu Crmošnjice (Sawič, Slovenija).
- 8/9. septembar: - Osamnaesta srednjobosanska brigada 53. divizije zauzela je Derventu i zaplenila vagon sanitetskog materijala.
- 19-21. septembar: - Na Visu održano savetovanje šefa Apotekarskog odseka Sisitekskog odeljenja VŠ NOV i POJ mr ph Jele Žunić sa šefovima apotekarstva glavnih štabova.
25. septembar: - Štab Mornarice NOVJ naredio da se pri lučkim kapetanijama postave higijeničari, pa su im propisani i zadaci.
- Sanitetsko odeljenje Glavnog štaba NOV i PO Slovenije uputilo raspis za prikupljanje istorijskog materijala sanitetske službe svim sanitetskim organima na svojoj teritoriji i ukazalo na značaj njegovog prikupljanja.
27. septembar: - Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ izdalo uputstvo »Postupak pri oslobođanju gradova« u kome se nalaže zaštita sanitetskih ustanova i sprečavanje da se oprema i sanitetski materijal ne razvlače, kao i preduzimanje higijensko-epidemioloških preventivnih mera.
- Septembar: - Izašao prvi broj časopisa »Vojnosanitetski prgled«.
- Početak formiranja korpusnih mobilnih hirurških ekipa Hrvatske.
- Oktobar, početak: - Održana je konferencija vojnih i civilnih apotekara Zagrebačke vojne oblasti o tekućim pitanjima i radu apotekarstva posle oslobođenja zemlje.
4. oktobar: - U Melburnu (Australija) održan Kongres Saveza jugoslovenskih iseljenika u Australiji na kome je odato priznanje NOVJ, izražena zahvalnost maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu i odlučeno da se organizuje pomoć za NOVJ. Do 15. maja 1945. prikupljeno: oprema za 4 bolnice opštег tipa i 3 bolnice specijalnog tipa, 40.000 kg sanitetskog materijala i dr.
- 13-14. oktobar: - Pri napadu 6. i 10. korpusa NOVJ na Koprivnicu postajao zajednički plan sanitetskog obezbeđenja. Najveći deo ranjenika evakuisan u slavonske šumske bolnice.
20. oktobar: - Oslobođen Beograd i najveći deo Srbije.
25. oktobar: - U Beogradu počela da radi Glavna vojna bolnica VŠ NOV i POJ.
- Oktobar: - U Altamuru (Italija) formiran Invalidski dom NOVJ 51 i Rehabilitacioni centar NOVJ.
- Pri Sanitetskom odeljenju VŠ NOV i POJ postavljen referent za zubarstvo. Počela je sa radom Centralna zubna ambulanta u Beogradu koja je imala 14 lekara.
- U Bariju formirana komisija koja je propisala organizaciju vraćanja ranjenika i bolesnika i invalida u Jugoslaviju, i njihov prihvat u Jugoslaviji.
- Sanitetsko odeljenje Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske organizuje akciju određivanja krvnih grupa, najpre u jedinicam 4. korpusa, te pronalazi dobrovoljne davaoce i među civilnim stanovništvom. Objavljuje »Priručnik za transfuziju krvi«.

- Novembar, početak:
- U sanitetskim jedinicama i ustanovam Glavnog štaba NOV i PO Srbije uvedena kompletna medicinska dokumentacija i regulisan način izveštavanja.
  - Osnovan Zavod za transfuziju krvi u Beogradu.
  - Obnovljen rad Vojnosanitetskog zavoda u Zemunu pod nazivom Glavno sanitetsko slagalište NOVJ.
4. novembar:
- Iz Barija došla u Nikšić u 2. udarni korpus NOVJ sedmočlana švajcarska hirurška ekipa na čelu sa dr Guidom Pidermanom, upućena od Centrale sanitaire Suisse (CSS).
  - Premešta se Mornarička bolnica NOVJ sa Visa u Split.
10. novembar:
- Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ naredilo načelniku saniteta pri Vojnoj upavi za Banat, Bačku i Baranju da se osnuju veliki bolnički centri za prihvatanje ranjenika i bolesnika iz predstojećih operacija.
11. novembar:
- Vrhovni štab NOV i POJ izdao naredbu Glavnom štabu NOV i PO Srbije o osnivanju bolničkih centara na teritoriji Srbije.
15. novembar:
- Vrhovni komandant NOV i POJ izdao naredbu o stanovanju jedinica po naseljenim mestima i o čuvanju sanitetskog materijala.
- 17-24. novembar:
- Uspešno delovanje sanitetske službe pri napadu na Našice (812 ranjenika). Pohvaljena divizijska hirurška ekipa sa dr Finkom i Oberhoferom.
22. novembar:
- Pri Sanitetском odeljenju VŠ NOV i POJ počinje tečaj za sanitetske oficire-lekare.
25. novembar:
- Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ izdalo naredbu o organizaciji i zadacima sanitetske službe grada Beograda.
26. novembar:
- Glavni štab NOV i PO Hrvatske izdao Uputstvo za obrazovanje i upotrebu korpusne bolničarske čete.
26. novembar - 4. decembar:
- U kninskoj operaciji bilo je 2.275 ranjenika, 629 poginulih i 126 nestalih. Sanitetska služba 8. korpusa uspešno je delovala. Angažованo je 5 hirurških ekipa.
- Novembar:
- Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ izdalo propis »Privremena apotekarska služba NOVJ«.
  - U Srbiji se u opštoj mobilizaciji sprovodi i mobilizacija sanitetskog osoblja.
  - Evakuisana Oblasna vojna bolnica 11. korpusa iz Gorskog kotara (sa preko 300 ranjenika) preko Žumberka, Korduna i Like u Benkovac (Dalmacija).
- Novembar, kraj:
- Reorganizovano Sanitetsko odeljenje VŠ NOV i POJ i imalo četiri glavna odseka i preko 60 medicinskog i drugog osoblja.
  - Pojavili se prvi slučajevi pegavca u Srbiji.
- Decembar, početak:
- Doneta »Privremena uredba za ocenjivanje zdravstvene sposobnosti regruta i obveznika na teritorijih Glavnog štaba NOV i PO Srbije«.
8. decembar:
- Izdata naredba Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske i uputstvo Sanitetetskog odeljenja GS NOV i PO Hrvatske o uvođenju fiskulture u vojsci. Stabovima korpusa (sanitetsko odeljenje) dodeljeni referenti za fiskulturu.
15. decembar:
- U železničkoj radionici u Smederevskoj Palanci završena je izrada prvog sanitetskog voza za potrebe NOVJ.

20. decembar: - Glavni štab NOV i PO Hrvatske izdao naređenje o kordinaciji rada NOV Hrvatske, rukovodstva narodne vlasti i antifašističkih organizacija radi suzbijanja pegovca.
24. decembar: - Iz Slovenije u Dalmaciju krenuo prvi transport ranjenika i bolesnika GŠ NOV i PO Slovenije. Smešteni su u Obrovcu, Biogradu na moru i u Zadru.
25. decembar: - Odlukom Centralne međunarodne uprave Crvenog krsta, Centralni odbor Crvenog krsta nove Jugoslavije priznat za legitimnog predstavnika.
- Izašla je nova »Formacija sanitetske službe NOVJ«.
- Vrhovni komandant NOV i POJ izdao naredbu o nagrađivanju i odlikovanju bolničara i nosilaca ranjenika u jedinicama NOV i POJ.
- Počela evakuacija ranjenika i bolesnika iz 6. i 10. korpusa NOVJ, iz partizanskih bolница u Slavoniji i Moslavini. Do 11. januara 1945. preko Drave, kroz Madarsku evakuisano je u Vojvodinu, oko 2000 ranjenika i bolesnika.
27. decembar: Pri Bolničkom centru u Kosovskoj Mitrovici formirana zarazna bolnica.
- Decembar: - Načelnik sanitetskog odeljenja VŠ NOV i POJ izdao uputstvo o radu hirurga i formiranju mediko-sanitarnih bataljona (MSB).
- Počelo vraćanje ranjenika i bolesnika iz savezničke bolnice u Italiji.
- Druga polovina 1944.: - Britanski vojni sanitet predao na upravljanje sanitetskoj službi NOV i POJ sedam sanitetskih ustanova u Italiji.
- Kraj 1944. - početak 1945.: - U Makedoniji izbila epidemija pegovca u rejonima: Kičevo, Debar, Kumanovo, koja je brzo suzbijena.
- Započinje radikalna reorganizacija sanitetske službe NOV i POJ radi prilagodavanja za frontalne operacije krupnih jedinica.

1945. GODINA:

1. januar: - Po naredenju Vrhovnog štaba NOV i POJ formirane 1., 2. i 3. armija NOV i POJ.
- Početak 1945.: - Na Sremski front upućen 15. korpus NOVJ (Makedonija), jačine preko 20.000 boraca i sa 371 sanitetskim licem.
- Unutar Apotekarskog odseka Sanitetskog odeljenja VŠ NOV i POJ formirane su sekcija za proizvodnju i sekcija za nabavku i raspodelu. Uvedena je dužnost inspektora za apotekarstvo NOV i POJ.
- Januar, prva polovina: - U Jugoslaviju je došla američka sanitetska ekipa sa generalom dr Leonom Foksom (*Fox*) na čelu.
18. januar: - Sanitetsko odeljenje izlazi iz sastava Vrhovnog štaba NOV i POJ i ulazi u sastav Komande pozadine Povereništva narodne odbrane NKOJ, a Veterinarski odsek izdvaja se iz Sanitetskog odeljenja i postaje samostalno odeljenje u sastavu Komande pozadine Povereništva narodne odbrane NKOJ.
21. januar: - Glavni štab NOV i PO Srbije izdao naredbu o osnivanju garnizonских ambulanti pri komandama mesta u Srbiji.
27. januar - 4. mart: - U mostarskoj operaciji, na osnovu plana sanitetskog obezbeđenja, uspešno je zbrinuto oko 2000 ranjenika i bolesnika.

5. februar: - Naredbom Glavnog štaba NOV i PO Srbije izvršeno definitivno konstituisanje i organizacija stalnih vojnih bolnica na teritoriji Srbije.
8. februar: - Formirano Sanitetsko odeljenje Operativnog štaba za Kosovo i Metohiju.
- Februar:
- Vrhovni komandant NOV i POJ izdao naredbu o stavljanju na snagu »Uredbe o mediko-sanitetskom bataljonu pešadijske divizije NOVJ«.
  - Oformljena sanitetska služba u Vojnoj oblasti Kosmeta.
- Februar - mart:
- U toku neprijateljeve ofanzive 6. korpus NOVJ u Slavoniji smestio u podzemna skloništa (bunkere) oko 600 ranjenika i bolesnika.
1. mart:
- Odlukom Povereništva narodne odbrane DFJ, Narodnooslobodilačka vojska Jugoslavije preimenovana u Jugoslovensku armiju, a Mornarica NOVJ u Jugoslovensku mornaricu, Vrhovni štab NOV i POJ reorganizovan u Generalštab JA, kao neposredni organ Povereništva narodne odbrane.
  - Jugoslovenska mornarica obrazovala je tri pomorske komande sa po nekoliko pomorsko-obalskih komandi u svakoj. Na svakom stepenu organizovani su odgovarajući sanitetski organi i ustanove (referent saniteta, bolnice, ambulante, higijenske sekcije i dr.).
2. mart:
- Naredbom vrhovnog komandanta JA formirana 4. armija.
7. mart:
- U Beogradu se formira Privremena vlada DFJ. U njenom sastavu je Ministarstvo narodne odbrane. Komanda pozadine dotadašnjeg Povereništva narodne odbrane postaje Komanda pozadine MNO, u čijem je sastavu i Sanitetsko odeljenje.
20. mart:
- U Lici počele su završne operacije 4. armije za oslobođenje zemlje.
25. mart:
- Otpočela sa radom Sanitetska škola Operativnog štaba za Kosovo i Metohiju.
- Mart:
- Posle prelaska u Zadar, Sanitetsko odeljenje Glavnog štaba Hrvatske izdaje niz stručnih i organizacijskih instrukcija, sreduju se prilike u bolnicama 8. korpusa i organizuje se škola sa tečajevima raznih profila za potrebe, pretežno, 4. armije, 4. korpusa i bolnica u Dalmaciji.
12. april:
- Jedinice 1. armije počele proboj Sremskog fronta. Istog dana počela ofanziva 3. armije na Dravi kod Valpova, a pre toga 2. armije u istočnoj Bosni.
15. april:
- Na reci Savi kod s. Jamene brod Jugoslovenskog rečnog brodarstva »Kasija Miletić« i priključna dereglijia »Ana Drvarica« koji su prevozili ranjenike naišli na nemačku magnetnu minu i ubrzo ponosili 220 teških ranjenika i 15 članova posade, spasilo se svega nekoliko ranjenika i 3 mornara.
17. april:
- Sanitetsko odeljenje Glavnog štaba Hrvatske organizuje u Splitu Zavod za transfuziju krvi. Sa radom je počeo 19. aprila i snabdevao krvlju 4. i 2. armiju, 4. korpus i bolnice u Dalmaciji.
21. april:
- Od 11. marta do 21. aprila 1945. preveženo avionima iz Daruvara u Zemun 1.393 ranjenika i bolesnika.

- April:
- Iz Barija u Split stigla pošiljka od tri kompletne bolnice s opremom i medikamentima (oko 400 tona, pakovano u oko 800 koleta) kao lični dar predsednika britanske vlade Vinstona Čerčila (*Winston Churchill*).
14. maj:
- Sanitetsko odeljenje Komande pozadine MNO izdalo naređenje svim sanitetskim odeljenjima glavnih štabova i armija za prikupljanje istorijske dokumentacije sanitetske službe iz perioda NOŠ-a 1941-1945, i ukazalo na značaj njenog prikupljanja za dalji razvoj službe.
15. maj:
- Kapitulacijom okupatorsko-kvislinške grupacije u rejonu Crna Mežica (Slovenija) pobedносно je završena četvorogodišnja narodnooslobodilačka borba naroda i narodnosti Jugoslavije.
1. jun:
- Sanitetska služba JA raspolaže sa 62.828 bolničkih kreveta za lečenje ranjenika i bolesnika iz poslednjih meseci Narodnooslobodilačkog rata.